

INFORME 15/2011

AJUNTAMENT
DE SANT PERE
DE RIBES
TUTELA
FINANCERA,
EXERCICI 2007

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 15/2011

**AJUNTAMENT
DE SANT PERE
DE RIBES**

TUTELA
FINANCERA,
EXERCICI 2007

RAFAEL MORALES i ROSALES, secretari general suplent de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

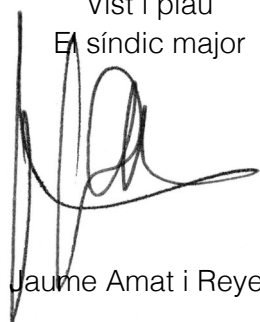
Que a Barcelona, el dia 27 d'abril del 2011, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sra. Emma Balseiro Carreiras, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Jordi Pons i Novell, i H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, actuant-hi com a secretari el secretari general suplent de la Sindicatura, Sr. Rafael Morales i Rosales, i com a ponent el síndic H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 15/2011, relatiu a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, tutela financera, exercici 2007.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 18 de maig de 2011

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Origen, objecte i finalitat.....	9
1.1.2. Metodologia.....	10
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Antecedents	10
1.2.2. Organització i control intern.....	11
1.2.3. Informació objecte d'examen	15
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	20
2.1. RETIMENT DEL COMPTE GENERAL A LA SINDICATURA DE COMPTES.....	20
2.2. OBLIGACIONS ADMINISTRATIVES EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA	21
2.3. OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA AMB EL DEPARTAMENT D'ECONOMIA I FINANCES	22
2.3.1. Àmbit subjectiu.....	23
2.3.2. Àmbit objectiu.....	27
2.3.3. Operacions de crèdit: préstecs, pòlisses de crèdit, emprèstits i altres modalitats que constitueixin passius financers	29
2.3.4. Modificacions contractuals de les operacions de crèdit.....	40
2.3.5. Conversió i/o substitució total o parcial d'operacions de crèdit preexistents	41
2.3.6. Adquisicions a títol oneros i alienacions de valors mobiliaris	42
2.3.7. Altres obligacions en matèria de tutela financera amb el Departament d'Economia i Finances referents a tramesa d'informació	43
2.4. OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA AMB EL DEPARTAMENT DE GOVERNACIÓ I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES.....	44
2.4.1. Àmbit subjectiu.....	45
2.4.2. Àmbit objectiu.....	45
2.4.3. Pressupostos generals de l'entitat local	48
2.4.4. Liquidacions del pressupost de l'entitat local i estats financers de les societats mercantils dependents.....	49
2.4.5. Acords d'imposició de tributs i les corresponents ordenances reguladores i les seves modificacions	50
2.4.6. Adquisició de béns del patrimoni dels ens locals a títol oneros	50
2.4.7. Alienació o gravamen de béns immobles	53
2.4.8. Alienació per permuta de béns patrimonials.....	67

2.4.9.	Cessió gratuïta de béns patrimonials	73
2.4.10.	Inventari general i les seves modificacions.....	75
2.5.	ALTRES ASPECTES RELACIONATS AMB L'OBJECTE DEL TREBALL	78
3.	CONCLUSIONS	79
3.1.	OBSERVACIONS	79
3.2.	RECOMANACIONS	91
4.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	92

ABREVIACIONS

BANESTO	Banco Español de Crédito, SA
BBVA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria
DEF	Departament d'Economia i Finances
DGAP	Departament de Governació i Administracions Públiques
DGPFA	Direcció General de Política Financera i Assegurances
DGT	Direcció General de Tributs
GPM	Garraf Promocions Municipals, SA
HSSPR	Habitatge Social Sant Pere de Ribes, SL
ICAL	Instrucció del model normal de comptabilitat local, aprovada per Ordre 4041/2004 del 23 de novembre (Ministeri d'Economia i Hisenda)
ICF	Institut Català de Finances
IRPH	Índex de referència dels préstecs hipotecaris
IVA	Impost sobre el valor afegit
JGL	Junta de Govern Local
ROM	Reglament orgànic municipal
RPEL	Decret 336/1988, del 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de patrimoni dels ens locals
TAE	Taxa anual equivalent
TRLRHL	Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals
TRLUC	Decret legislatiu 1/2005, del 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Origen, objecte i finalitat

De conformitat amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

La fiscalització practicada ha tingut el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes de Catalunya en execució del Programa anual d'activitats vigent, aprovat pel Ple de la institució.

L'objecte del treball ha estat la fiscalització de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes respecte als aspectes següents:

- El retiment a la Sindicatura de Comptes de Catalunya dels comptes generals de la corporació local corresponents als exercicis 2006 (que s'havien de retre dins l'exercici 2007) i 2007.
- El compliment de les obligacions en relació amb la tutela financera, que té reconeguda l'Administració de la Generalitat de Catalunya (assignades als departaments de Governació i Administració Públiques¹ i d'Economia i Finances,² d'acord amb el Decret 94/1995, del 21 de febrer), dins l'exercici 2007.

La finalitat d'aquest treball s'ha adreçat a verificar que l'Ajuntament ha complert la normativa vigent, tant pel que fa al retiment de comptes a la Sindicatura com pel que fa a les seves obligacions en relació amb la tutela financera, així com a fiscalitzar les operacions subjectes a la tutela.

L'abast de la revisió efectuada, com s'ha indicat, té un caràcter limitat i, per tant, no respon al d'una fiscalització completa. Per aquesta raó, les conclusions no es poden utilitzar fora d'aquest context, ni es poden extrapolar a la resta de l'activitat desenvolupada per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes durant el període examinat.

En les conclusions del treball es fan constar tant les observacions per les infraccions i anomalies detectades en relació amb l'objecte de la fiscalització com les recomanacions i

1. A partir del 29 de desembre del 2010, la denominació d'aquest departament és Departament de Governació i Relacions Institucionals.

2. A partir del 29 de desembre del 2010, la denominació d'aquest departament és Departament d'Economia i Coneixement.

mesures a emprendre per tal de millorar el procés de retiment de comptes a la Sindicatura de Comptes i el compliment de les obligacions en relació amb la tutela financera.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb els principis i normes d'auditoria del sector públic generalment acceptades i ha inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per poder expressar les conclusions d'aquest informe.

En relació amb la tutela financera, el treball ha consistit, bàsicament, a identificar, en funció de diferents fonts d'informació independents, aquelles operacions susceptibles de ser objecte de tutela, i a verificar el compliment de les obligacions associades a aquestes operacions.

Les principals fonts d'informació utilitzades per a la detecció d'operacions afectades han estat les següents:

- Resposta a la circularització a departaments i ens de la Generalitat: Departament de Governació i Administracions Públiques (DGAP) i Departament d'Economia i Finances (DEF), inclòs l'Institut Català de Finances (ICF);
- Resposta a la circularització a institucions públiques territorials relacionades amb l'Ajuntament: Consell Comarcal del Garraf i Diputació de Barcelona;
- Actes del Ple i de Junta de Govern Local (JGL) de l'Ajuntament;
- Comptabilitat de l'Ajuntament;
- Informes d'Intervenció i de Secretaria de l'Ajuntament;
- Inventari general de l'Ajuntament.

No s'han trobat limitacions a l'abast significatives que afectin el treball realitzat.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

El municipi de Sant Pere de Ribes està situat a la comarca del Garraf, a la província de Barcelona. El seu territori és de 40,71 km² de superfície i la seva població, segons el padró municipal és de 27.509 habitants a l'any 2007.

1.2.2. Organització i control intern

1.2.2.1. Organització

La qualificació del règim municipal de Sant Pere de Ribes és la de règim ordinari.

El municipi disposa d'un Reglament orgànic municipal (ROM) propi que regula el règim organitzatiu i de funcionament dels òrgans municipals de l'Ajuntament, i que va ser aprovat el 12 d'agost del 2002.

a) Òrgans bàsics

El 27 de maig del 2007 hi van haver eleccions municipals, per la qual cosa, durant el període de la fiscalització, l'any 2007, hi ha dues composicions dels òrgans bàsics de govern. A 31 de desembre 2007, la corporació municipal era la que va ser constituïda el 16 de juny del 2007. En els apartats següents es descriu la composició dels òrgans abans de les eleccions, i posteriorment.

Els òrgans bàsics del govern municipal durant el període examinat eren els següents:

- Alcalde
 - Josep Antoni Blanco Abad del PSC-PM (en ambdós períodes)
- Tinents d'alcalde

Fins a les eleccions del 2007, el nombre de tinents d'alcalde era de tres:

- Daniel Arqués i Farjas (PSC-PM)
- Abigail Garrido Tinta (PSC-PM)
- Manuel Espinosa Palomino (PSC-PM)

Després de les eleccions del 2007, el nombre de tinents d'alcalde va ser de set:

- Abigail Garrido Tinta (PSC-PM)
 - Bàrbara Scuderi Bedny (ICV-EUiA)
 - Carme Farràs Amigó (ERC)
 - Manuel Espinosa Palomino (PSC-PM)
 - Núria Mestre i Bertran (PSC-PM)
 - Rafel Ballús Molina (PSC-PM)
 - Gemma Gallego Silvente (PSC-PM)
- Ple

La corporació municipal està formada per vint-i-un regidors incloent-hi l'alcalde i els tinents d'alcalde.

Els grups municipals, constituïts pels regidors electes d'una mateixa candidatura, abans i després de les eleccions del 27 de maig del 2007 eren, respectivament, els següents:

Grup municipal	Membres fins a les eleccions del 2007
Partit dels Socialistes de Catalunya – Progrés Municipal (PSC-PM)	12
Unitat Municipal 9 – Esquerra Nacional (UM9-EN)	5
Partit Popular (PP)	2
Convergència i Unió (CiU)	1
Iniciativa per Catalunya Verds – Entesa pel Progrés Municipal (ICV-EPM)	1

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de l'Ajuntament.

Grup municipal	Membres després de les eleccions del 2007
Partit dels Socialistes de Catalunya – Progrés Municipal (PSC-PM)	9
Unitat Municipal 9 (UM9)	4
Convergència i Unió - Valor i Acció (CiU-ViA)	4
Partit Popular (PP)	2
Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (ICV-EUiA)	1
Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)	1

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de l'Ajuntament.

- Junta de Govern Local

La Junta de Govern Local, anomenada en el ROM Comissió de Govern, està integrada per l'alcalde o alcaldessa i els tinents d'alcalde.

- Comissió Especial de Comptes

A aquest òrgan li correspon l'examen, l'estudi i l'elaboració de l'informe dels comptes anuals de la corporació, i està integrada per membres de tots els grups municipals.

b) Òrgans complementaris

D'acord amb el ROM, les comissions i òrgans complementaris són els següents:

- Comissions informatives:³ òrgans permanents d'estudi, d'elaboració d'informes i de consulta d'aquells assumptes que hagin de ser admesos al Ple. El Ple determina el nombre de components de cada comissió informativa, amb criteri de proporcionalitat.

3. Comissió Informativa d'Acció Territorial, Comissió Informativa de Cohesió Social i Serveis Generals i Comissió Especial de Comptes.

- Junta de Portaveus: òrgan consultiu i de col·laboració de l'alcalde, per a l'elaboració de l'ordre del dia dels plens.
- Sindicatura de drets ciutadans: institució prevista en el ROM, però no constituïda a 31 de desembre del 2007. La seva missió és defensar els drets dels ciutadans en relació amb l'actuació de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes i dels organismes que en depenen.

c) Estructura orgànica

L'any 2007, l'organigrama jeràrquic i funcional de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes s'organitzava en tres grans àrees, que agrupaven les onze regidories existents, d'acord amb el detall següent:⁴

- Àrea de serveis generals: regidories de serveis generals, promoció de la ciutat, serveis econòmics, tecnologies de la informació, governació i mobilitat.
- Àrea de serveis territorials: regidories d'urbanisme, medi ambient i via pública.
- Àrea de serveis personals: regidories de cultura, esports, joventut, participació ciutadana, benestar social, sanitat, cooperació internacional, formació i ocupació.

d) Ens dependents

L'Ajuntament no s'estructura amb cap organisme autònom o entitat pública empresarial.

Com a ens dependents l'any 2007 figuraven les societats següents:

- Garraf Promocions Municipals, SA (GPM), participada directament al 100%.
- Habitatge Social de Sant Pere de Ribes, SL (HSSPR). Aquesta societat, participada per l'Ajuntament l'any 2007 de forma directa en un 95,381683% i de forma indirecta en un 4,618317% (en total, 100%), es trobava en procés de dissolució, segons l'Acord de Ple de data 19 de desembre del 2006.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no ha pres cap acord per tal de presentar comptes consolidats, per la qual cosa, les societats esmentades presenten els seus comptes dins del Compte general de l'Ajuntament a nivell individual.

4. Posteriorment, i d'acord amb els decrets d'Alcaldia 478/2008 (del 30 de desembre del 2008) i 27/2009 (del 21 de gener del 2009), hi van haver diferents reorganitzacions de les regidories en noves àrees.

1.2.2.2. Control intern

La normativa vigent estableix que l'exercici de les funcions de control intern relatives a la gestió econòmica de les entitats locals i dels seus ens dependents, en la seva triple accepció –funció interventora, funció de control financer i funció de control d'eficàcia– està reservat a funcionaris d'habilitació de caràcter estatal, atesa la condició de funcions públiques necessàries en totes les corporacions locals.

D'igual forma, l'article 44 del Reial decret 1174/1987, del 18 de setembre, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal estableix que aquests seran responsables del bon funcionament dels serveis a càrrec seu i que les seves actuacions s'ajustin a la legalitat vigent.

El lloc de treball al qual la normativa atribueix l'exercici i la responsabilitat d'aquestes funcions és el d'Intervenció.

Respecte a l'atribució de funcions al lloc de treball d'Intervenció, cal assenyalar que la legislació vigent, durant el període fiscalitzat, assigna a aquest lloc, a més de les funcions de control intern, la responsabilitat administrativa de la funció de comptabilitat, tant pressupostària com financera.

Les bases d'execució del pressupost de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes corresponents a l'exercici 2007 estipulen explícitament que el control intern s'ha de desenvolupar d'acord amb les normes aprovades pel Ple municipal, que s'annexen a les bases. No obstant això, l'esmentat desenvolupament no consta com a tal annex a les bases de pressupost.

En els exercicis fiscalitzats i els posteriors, els llocs de treball d'Intervenció i de Secretaria han estat ocupats per funcionaris amb habilitació de caràcter estatal.

A l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes el lloc de treball d'Intervenció està classificat de classe segona, i per tant, reservat a un funcionari d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, subescala d'Intervenció-tresoreria.

No obstant això, atès que el municipi té un nombre d'habitants superior a 20.000 des de fa anys, el lloc de treball d'Intervenció hauria d'estar classificat com de classe primera. No s'ha documentat que l'Ajuntament hagi fet cap gestió per reclassificar-lo a aquesta categoria.

La Intervenció documenta les seves actuacions mitjançant informes escrits que són numerats. Es disposa d'una relació dels informes emesos durant l'exercici segons la qual en l'exercici 2007 es van emetre 966 informes. La relació d'informes resulta una eina molt útil ja que dona informació de les següents dades de cada informe: número, data, breu descripció del tema tractat, qualificació de l'informe i observacions. En el document hi ha una síntesi, desenvolupada de forma sistemàtica, de l'activitat de la corporació durant l'exercici.

1.2.3. Informació objecte d'examen

En els quadres següents es mostra, només a efectes informatius, un resum d'alguns dels comptes i estats més representatius inclosos en els comptes generals corresponents als exercicis 2006 i 2007.

Els comentaris i les observacions que s'han posat de manifest en la fiscalització limitada es fan en l'apartat 2, Fiscalització realitzada, que figura a continuació dels quadres.

1.2.3.1. Liquidació i Resultat pressupostari

La Liquidació pressupostària i el Resultat pressupostari dels exercicis 2006 i 2007 figuren a continuació.

Exercici 2006

LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA (imports en euros)

CONCEPTE	PREVISIÓ			EXECUCIÓ		
	Inicial	Modificació	Definitiva	Liquidació	Cobrat	Pend. cobrament
1. Capítols ingressos						
1. Impostos directes	8.711.100,46	0,00	8.711.100,46	11.042.634,86	10.685.635,07	356.999,79
2. Impostos indirectes	854.312,79	0,00	854.312,79	2.507.037,30	2.507.037,30	0,00
3. Taxes i altres ingressos	3.019.871,46	740.213,36	3.760.084,82	5.963.535,21	4.639.458,86	1.324.076,35
4. Transferències corrents	4.584.203,64	1.195.804,75	5.780.008,39	5.952.452,88	5.628.193,65	324.259,23
5. Ingressos patrimonials	584.992,67	1.800,00	586.792,67	563.852,28	552.767,68	11.084,60
a) Operacions corrents	17.754.481,02	1.937.818,11	19.692.299,13	26.029.512,53	24.013.092,56	2.016.419,97
6. Alienació d'inversions reals	1.414.963,53	-279.013,39	1.135.950,14	273.784,31	108.091,61	165.692,70
7. Transferències de capital	340.485,00	885.901,92	1.226.386,92	203.903,22	172.148,22	31.755,00
b) Altres operacions no financeres	1.755.448,53	606.888,53	2.362.337,06	477.687,53	280.239,83	197.447,70
Total operacions no financeres (a+b)	19.509.929,55	2.544.706,64	22.054.636,19	26.507.200,06	24.293.332,39	2.213.867,67
8. Actius financers	630.061,74	12.082.203,07	12.712.264,81	3.900,00	1.100,00	2.800,00
9. Passius financers	1.900.000,00	0,00	1.900.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00	0,00
Total ingressos	22.039.991,29	14.626.909,71	36.666.901,00	28.411.100,06	26.194.432,39	2.216.667,67
2. Capítols despeses						
1. Despeses de personal	7.290.808,23	1.088.825,07	8.379.633,30	7.470.344,09	7.297.690,08	172.654,01
2. Despeses de béns corrents i serveis	6.657.445,36	536.700,38	7.194.145,74	6.237.215,12	4.830.875,06	1.406.340,06
3. Despeses financeres	524.487,20	42.805,97	567.293,17	545.299,01	522.084,18	23.214,83
4. Transferències corrents	775.248,82	65.035,90	840.284,72	748.355,37	575.132,15	173.223,22
a) Operacions corrents	15.247.989,61	1.733.367,32	16.981.356,93	15.001.213,59	13.225.781,47	1.775.432,12
6. Inversions reals	4.842.581,44	12.716.448,30	17.559.029,74	4.557.275,45	2.933.870,70	1.623.404,75
7. Transferències de capital	37.400,00	188.643,32	226.043,32	103.439,42	101.039,42	2.400,00
b) Altres operacions no financeres	4.879.981,44	12.905.091,62	17.785.073,06	4.660.714,87	3.034.910,12	1.625.804,75
Total operacions no financeres (a+b)	20.127.971,05	14.638.458,94	34.766.429,99	19.661.928,46	16.260.691,59	3.401.236,87
8. Actius financers	12.020,24	0,00	12.020,24	3.900,00	3.900,00	0,00
9. Passius financers	1.900.000,00	-11.549,23	1.888.450,77	1.874.367,18	1.800.678,00	73.689,18
Total despeses	22.039.991,29	14.626.909,71	36.666.901,00	21.540.195,64	18.065.269,59	3.474.926,05
3. Situació econòmica						
	Inicial	Modificació	Definitiva	Final	Movm. de fons	Deut./Cred.
Total ingressos	22.039.991,29	14.626.909,71	36.666.901,00	28.411.100,06	26.194.432,39	2.216.667,67
Total despeses	22.039.991,29	14.626.909,71	36.666.901,00	21.540.195,64	18.065.269,59	3.474.926,05
Diferències	0,00	0,00	0,00	6.870.904,42	8.129.162,80	-1.258.258,38

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 15/2011

RESULTAT PRESSUPOSTARI (imports en euros)

CONCEPTE	DRETS RECON. NETS	OBLIGACIONS RECON. NETES	AJUSTOS	RESULTAT PRESSUPOSTARI
a) Operacions corrents	26.029.512,53	15.001.213,59		
b) Altres operacions no financeres	477.687,53	4.660.714,87		
1. Total operacions no financeres (a+b)	26.507.200,06	19.661.928,46		
2. Actius financers	3.900,00	3.900,00		
3. Passius financers	1.900.000,00	1.874.367,18		
RESULTAT PRESSUPOSTARI DE L'EXERCICI	28.411.100,06	21.540.195,64		6.870.904,42
Ajustos				
4. (+) Crèdits gastats finançats amb romanent de tresoreria per a despeses generals			89.296,05	
5. (+) Desviacions de finançament negatives de l'exercici			4.289.418,00	
6. (-) Desviacions de finançament positives de l'exercici			4.341.052,00	37.662,05
RESULTAT PRESSUPOSTARI AJUSTAT				6.908.566,47

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

Exercici 2007

LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA (imports en euros)

CONCEPTE	PREVISIÓ			EXECUCIÓ		
	Inicial	Modificació	Definitiva	Liquidació	Cobrat	Pend. cobrament
1. Capítols ingressos						
1. Impostos directes	10.184.935,43	0,00	10.184.935,43	10.451.180,48	10.054.972,87	396.207,61
2. Impostos indirectes	1.170.669,93	0,00	1.170.669,93	2.485.063,11	2.475.889,29	9.173,82
3. Taxes i altres ingressos	3.493.727,73	122.838,20	3.616.565,93	2.759.685,78	2.182.388,47	577.297,31
4. Transferències corrents	5.065.079,77	1.264.791,38	6.329.871,15	7.489.790,85	7.217.220,69	272.570,16
5. Ingressos patrimonials	221.579,32	0,00	221.579,32	1.023.230,84	983.142,22	40.088,62
a) Operacions corrents	20.135.992,18	1.387.629,58	21.523.621,76	24.208.951,06	22.913.613,54	1.295.337,52
6. Alienació d'inversions reals	2.298.300,66	14.868,49	2.313.169,15	3.152.378,85	2.293.132,70	859.246,15
7. Transferències de capital	796.409,97	229.361,40	1.025.771,37	430.504,86	414.931,40	15.573,46
b) Altres operacions no financeres	3.094.710,63	244.229,89	3.338.940,52	3.582.883,71	2.708.064,10	874.819,61
Total operacions no financeres (a+b)	23.230.702,81	1.631.859,47	24.862.562,28	27.791.834,77	25.621.677,64	2.170.157,13
8. Actius financers	12.020,24	13.982.704,73	13.994.724,97	6.100,00	4.158,32	1.941,68
9. Passius financers	1.700.000,00	0,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	0,00
Total ingressos	24.942.723,05	15.614.564,20	40.557.287,25	29.497.934,77	27.325.835,96	2.172.098,81
2. Capítols despeses						
1. Despeses de personal	8.291.448,37	1.199.788,87	9.491.237,24	8.317.163,20	8.111.433,49	205.729,71
2. Despeses de béns corrents i serveis	8.125.013,58	483.802,10	8.608.815,68	7.154.615,45	5.271.710,19	1.882.905,26
3. Despeses financeres	586.466,69	0,00	586.466,69	560.416,73	523.425,11	36.991,62
4. Transferències corrents	812.148,51	151.581,31	963.729,82	851.843,08	691.843,29	159.999,79
a) Operacions corrents	17.815.077,15	1.835.172,28	19.650.249,43	16.884.038,46	14.598.412,08	2.285.626,38
6. Inversions reals	5.337.420,86	13.515.329,55	18.852.750,41	5.952.023,09	4.650.151,50	1.301.871,59
7. Transferències de capital	78.204,80	126.243,90	204.448,70	5.033,95	0,00	5.033,95
b) Altres operacions no financeres	5.415.625,66	13.641.573,45	19.057.199,11	5.957.057,04	4.650.151,50	1.306.905,54
Total operacions no financeres (a+b)	23.230.702,81	15.476.745,73	38.707.448,54	22.841.095,50	19.248.563,58	3.592.531,92
8. Actius financers	12.020,24	0,00	12.020,24	6.100,00	6.100,00	0,00
9. Passius financers	1.700.000,00	130.105,52	1.830.105,52	1.808.886,19	1.735.816,01	73.070,18
Total despeses	24.942.723,05	15.606.851,25	40.549.574,30	24.656.081,69	20.990.479,59	3.665.602,10
3. Situació econòmica						
	Inicial	Modificació	Definitiva	Final	Movm. de fons	Deut./Cred.
Total ingressos	24.942.723,05	15.614.564,20	40.557.287,25	29.497.934,77	27.325.835,96	2.172.098,81
Total despeses	24.942.723,05	15.606.851,25	40.549.574,30	24.656.081,69	20.990.479,59	3.665.602,10
Diferències	0,00	7.712,95	7.712,95	4.841.853,08	6.335.356,37	-1.493.503,29

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 15/2011

RESULTAT PRESSUPOSTARI (imports en euros)

CONCEPTE	DRETS RECON. NETS	OBLIGACIONS RECON. NETES	AJUSTOS	RESULTAT PRESSUPOSTARI
a) Operacions corrents	24.208.951,06	16.884.038,46		
b) Altres operacions no financeres	3.582.883,71	5.957.057,04		
1. Total operacions no financeres (a+b)	27.791.834,77	22.841.095,50		
2. Actius financers	6.100,00	6.100,00		
3. Passius financers	1.700.000,00	1.808.886,19		
RESULTAT PRESSUPOSTARI DE L'EXERCICI	29.497.934,77	24.656.081,69		4.841.853,08
<u>Ajustos</u>				
4. (+) Crèdits gastats finançats amb romanent de tresoreria per a despeses generals			1.069.484,03	
5. (+) Desviacions de finançament negatives de l'exercici			988.220,07	
6. (-) Desviacions de finançament positives de l'exercici			4.607.249,58	-2.549.545,48
RESULTAT PRESSUPOSTARI AJUSTAT				2.292.307,60

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2007, tramès a la Sindicatura de Comptes.

1.2.3.2. Romanent de tresoreria

El Romanent de tresoreria a 31 de desembre dels exercicis 2006 i 2007 es presenta a continuació.

Exercici 2006, a 31 de desembre

ROMANENT DE TRESORERIA (imports en euros)

COMPONENT	EXERCICI 2006		EXERCICI 2005	
1. (+) Fons líquids		18.556.776,06		12.132.898,65
2. (+) Drets pendents de cobrament		4.372.844,52		3.124.159,99
– (+) del pressupost corrent	2.216.667,67		2.473.727,99	
– (+) de pressupostos tancats	4.762.196,72		5.226.756,64	
– (+) d'operacions no pressupostàries	1.323.221,25		373.088,49	
– (-) cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva	3.929.241,12		4.949.413,13	
3. (+) Obligacions pendents de pagament		4.926.066,66		4.897.392,32
– (+) del pressupost corrent	3.474.926,05		3.646.174,78	
– (+) de pressupostos tancats	367.943,31		352.484,35	
– (+) d'operacions no pressupostàries	1.093.505,26		898.733,23	
– (-) pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva	10.307,96		0,04	
I. Romanent de tresoreria total (1+2-3)		18.003.553,92		10.359.666,32
II. Saldos de dubtós cobrament		2.133.555,37		1.665.641,54
III. Excés de finançament afectat		12.016.426,26		0,00
IV. Romanent de tresoreria per a despeses generals (I-II-III)		3.853.572,29		8.694.024,78

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

Exercici 2007, a 31 de desembre

ROMANENT DE TRESORERIA (importos en euros)

COMPONENT	EXERCICI 2007		EXERCICI 2006	
1. (+) Fons líquids		24.024.131,03		18.556.776,06
2. (+) Drets pendents de cobrament		4.218.612,99		4.372.844,52
– (+) del pressupost corrent	2.172.098,81		2.216.667,67	
– (+) de pressupostos tancats	5.032.695,60		4.762.196,72	
– (+) d'operacions no pressupostàries	482.737,06		1.323.221,25	
– (–) cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva	3.468.918,48		3.929.241,12	
3. (+) Obligacions pendents de pagament		5.778.771,38		4.926.066,66
– (+) del pressupost corrent	3.665.602,10		3.474.926,05	
– (+) de pressupostos tancats	304.664,27		367.943,31	
– (+) d'operacions no pressupostàries	1.808.364,11		1.093.505,26	
– (–) pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva	-140,90		10.307,96	
I. Romanent de tresoreria total (1+2-3)		22.463.972,64		18.003.553,92
II. Saldos de dubtós cobrament		2.048.946,18		2.133.555,37
III. Excés de finançament afectat		11.678.965,82		12.016.426,26
IV. Romanent de tresoreria per a despeses generals (I–II–III)		8.736.060,64		3.853.572,29

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2007, tramès a la Sindicatura de Comptes.

1.2.3.3. Balanç

El Balanç a 31 de desembre dels exercicis 2006 i 2007 es presenta a continuació.

Exercici 2006, a 31 de desembre

BALANÇ (importos en euros)

ACTIU	EXERCICI 2006	EXERCICI 2005	PASSIU	EXERCICI 2006	EXERCICI 2005
A) Immobilitzat	57.595.631,77	54.020.516,02	A) Fons propis	61.674.638,00	48.724.695,96
I. Inversions destinades a l'ús general	40.510.918,07	37.249.907,05	I. Patrimoni	7.425.253,12	2.684.972,28
II. Immobilitzacions immaterials	979.097,23	1.237.848,32	II. Reserves	0,00	0,00
III. Immobilitzacions materials	14.043.557,80	13.273.655,57	III. Resultats d'exercicis anteriors	23.920.969,48	23.920.969,48
IV. Inversions gestionades	0,00	-1.034,09	IV. Resultats de l'exercici	30.328.415,40	22.118.754,20
V. Patrimoni públic del sòl	0,00	0,00	B) Provisions per a riscos i despeses	0,00	3.214.939,08
VI. Inversions financeres permanents	2.062.058,67	2.260.139,17	C) Creditors a llarg termini	9.919.890,85	11.586.983,92
VII. Deutors no pressupostaris a llarg termini	0,00	0,00	I. Emissions d'obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
B) Despeses a distribuir en diversos exercicis	0,00	0,00	II. Altres deutes a llarg termini	9.919.890,85	11.586.983,92
C) Actiu circulant	24.735.614,29	18.540.830,27	III. Desemborsaments pendents sobre accions no exigits	0,00	0,00
I. Existències	0,00	0,00	D) Creditors a curt termini	10.736.717,21	9.985.882,24
II. Deutors	6.178.838,23	6.407.631,11	I. Emissions d'obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
III. Inversions financeres temporals	0,00	300,51	II. Altres deutes a curt termini	2.525.352,01	635.303,27
IV. Tresoreria	18.556.776,06	12.132.898,65	III. Creditors	8.211.365,20	9.350.578,97
V. Ajustos per periodificació	0,00	0,00	IV. Ajustos per periodificació	0,00	0,00
			E) Provisions per a riscos i despeses a curt termini	0,00	0,00
TOTAL GENERAL (A+B+C)	82.331.246,06	72.561.346,29	TOTAL GENERAL (A+B+C+D+E)	82.331.246,06	73.512.501,20

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

Nota: Les dades proporcionades per l'Ajuntament mostren un desquadrament en el Balanç a 31 de desembre del 2005.

Exercici 2007, a 31 de desembre

BALANÇ (importos en euros)

ACTIU	EXERCICI 2007	EXERCICI 2006	PASSIU	EXERCICI 2007	EXERCICI 2006
A) Immobilitzat	149.353.080,27	57.595.631,77	A) Fons propis	156.838.522,92	61.674.638,00
I. Inversions destinades a l'ús general	80.956.719,53	40.510.918,07	I. Patrimoni	9.565.659,02	7.425.253,12
II. Immobilitzacions immaterials	1.207.556,51	979.097,23	II. Reserves	0,00	0,00
III. Immobilitzacions materials	51.504.375,15	14.043.557,80	III. Resultats d'exercicis anteriors	54.249.384,88	23.920.969,48
IV. Inversions gestionades	0,00	0,00	IV. Resultats de l'exercici	93.023.479,02	30.328.415,40
V. Patrimoni públic del sòl	14.241.691,56	0,00	B) Provisions per a riscos i despeses	0,00	0,00
VI. Inversions financeres permanents	1.442.737,52	2.062.058,67	C) Creditors a llarg termini	9.725.913,48	9.919.890,85
VII. Deutors no pressupostaris a llarg termini	0,00	0,00	I. Emissions d'obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
B) Despeses a distribuir en diversos exercicis	0,00	0,00	II. Altres deutes a llarg termini	9.725.913,48	9.919.890,85
C) Actiu circulant	29.662.575,42	24.735.614,29	III. Desemborsaments pendents sobre accions no exigits	0,00	0,00
I. Existències	0,00	0,00	D) Creditors a curt termini	12.451.219,29	10.736.717,21
II. Deutors	5.637.444,39	6.178.838,23	I. Emissions d'obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
III. Inversions financeres temporals	1.000,00	0,00	II. Altres deutes a curt termini	2.860.614,39	2.525.352,01
IV. Tresoreria	24.024.131,03	18.556.776,06	III. Creditors	9.590.604,90	8.211.365,20
V. Ajustos per periodificació	0,00	0,00	IV. Ajustos per periodificació	0,00	0,00
			E) Provisions per a riscos i despeses a curt termini	0,00	0,00
TOTAL GENERAL (A+B+C)	179.015.655,69	82.331.246,06	TOTAL GENERAL (A+B+C+D+E)	179.015.655,69	82.331.246,06

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2007, tramès a la Sindicatura de Comptes.

1.2.3.4. Compte del resultat economicopatrimonial

El Compte del resultat economicopatrimonial corresponent als exercicis 2006 i 2007 figura a continuació.

Exercici 2006

COMpte DEL RESULTAT ECONOMICOPATRIMONIAL (importos en euros)

DEURE	EXERCICI 2006	EXERCICI 2005	HAYER	EXERCICI 2006	EXERCICI 2005
A) Despeses	17.463.469,68	15.393.254,30	B) Ingressos	25.491.972,01	18.987.326,65
1. Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00	1. Vendes i prestacions de serveis	36.470,07	58.165,88
2. Aprovisionaments	0,00	0,00	2. Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00
3. Despeses de funcionament dels serveis i prestacions socials	16.373.764,06	14.218.314,34	3. Ingressos de gestió ordinària	17.871.832,16	12.277.460,06
4. Transferències i subvencions	836.263,67	753.800,26	4. Altres ingressos de gestió ordinària	1.661.937,34	1.457.241,37
5. Pèrdues i despeses extraordinàries	253.441,95	421.139,70	5. Transferències i subvencions	5.870.641,18	5.123.362,39
6. Guany i ingressos extraordinaris			6. Guany i ingressos extraordinaris	51.091,26	71.096,95
ESTALVI	8.028.502,33	3.594.072,35	DESESTALVI		

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2006, tramès a la Sindicatura de Comptes.

Exercici 2007

COMPTE DEL RESULTAT ECONOMICOPATRIMONIAL (importos en euros)

DEURE	EXERCICI 2007	EXERCICI 2006	HAYER	EXERCICI 2007	EXERCICI 2006
A) Despeses	30.201.340,83	17.463.469,68	B) Ingressos	123.224.819,85	25.491.972,01
1. Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00	1. Vendes i prestacions de serveis	46.784,54	36.470,07
2. Aprovisionaments	0,00	0,00	2. Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00
3. Despeses de funcionament dels serveis i prestacions socials	24.671.564,14	16.373.764,06	3. Ingressos de gestió ordinària	14.651.383,86	17.871.832,16
4. Transferències i subvencions	856.877,03	836.263,67	4. Altres ingressos de gestió ordinària	1.996.249,35	1.661.937,34
5. Pèrdues i despeses extraordinàries	4.672.899,66	253.441,95	5. Transferències i subvencions	7.920.112,11	5.870.641,18
			6. Guanyos i ingressos extraordinaris	98.610.289,99	51.091,26
ESTALVI	93.023.479,02	8.028.502,33	DESESTALVI		

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte general de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, exercici 2007, tramès a la Sindicatura de Comptes.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

La normativa vigent estableix l'obligació de les corporacions locals de retre els comptes de cada exercici, directament a la Sindicatura de Comptes, abans del 15 d'octubre de l'any següent al del tancament de l'exercici. D'aquesta manera, la Sindicatura de Comptes està en disposició de complir la seva funció de formar i d'unir el Compte general de les corporacions locals, el qual haurà de ser conegut pel Parlament.

2.1. RETIMENT DEL COMPTE GENERAL A LA SINDICATURA DE COMPTES

Pel que fa a la informació a subministrar, a la corporació local i als seus ens dependents, per a l'exercici 2006 i 2007 els era d'aplicació el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL), aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, així com el seu desenvolupament reglamentari. Aquest desenvolupament es reflecteix en el que estableix el títol IV, capítols I i II de la Instrucció del model normal de comptabilitat local (ICAL), aprovada mitjançant l'Ordre 4041/2004, del 23 de novembre, del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Segons la normativa esmentada, la corporació local ha de lliurar a la Sindicatura el seu Compte general, que ha d'estar integrat per:

- el compte de la mateixa entitat
- el compte dels organismes autònoms dependents
- els comptes de les entitats públiques empresarials locals
- els comptes de les societats mercantils de capital íntegrament propietat de l'entitat local

També s'uniran al Compte general de l'Ajuntament els comptes anuals de les societats mercantils en el capital social de les quals tingui participació majoritària l'entitat local.

Tal com es comenta en l'apartat 1.1.1 sobre l'origen d'aquest informe, el retiment de comptes de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes a la Sindicatura de Comptes corresponents als exercicis 2006 i 2007, es determina com una de les àrees de la fiscalització atès que a la data d'aprovació del Programa anual d'activitats per a l'any 2009, el 18 de novembre del 2008, aquests comptes encara no havien estat retuts. D'acord amb la normativa, el termini de retiment s'exhauria el 15 d'octubre del 2007, pel Compte general del 2006, i el 15 d'octubre del 2008, pel Compte general del 2007.

En relació amb la tramesa del Compte general d'aquests exercicis per part de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, cal fer les següents observacions:

a) Retiment dels comptes generals de la corporació local

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no va efectuar l'enviament dels comptes generals dels anys 2006 i 2007 dins dels respectius terminis legals.

Segons l'Ajuntament les dates de tramesa van ser el 22 de gener del 2008, pel cas de l'exercici 2006, i el 19 de febrer del 2009, pel de l'exercici 2007.

No obstant això, la data d'entrada en el registre de la Sindicatura de Comptes dels comptes generals d'ambdós exercicis ha estat la del 10 de març del 2009.

b) Retiment de comptes de les empreses participades

Els comptes generals dels exercicis 2006 i 2007, tramesos amb el retard esmentat en l'apartat anterior, es varen presentar incomplets. Així, per a l'any 2006, no es van adjuntar els comptes anuals de la societat participada Habitatge Social Sant Pere de Ribes, SL. Pel que fa a l'any 2007, no es van presentar els comptes d'aquesta mateixa societat, com tampoc no es van presentar els relatius a l'altra societat participada, Garraf Promocions Municipals, SA. Finalment, aquests comptes han estat tramesos els dies 15 i 19 d'octubre del 2009, respectivament.

Els informes de la Intervenció, referent als comptes anuals dels exercicis 2006 i 2007, ja advertien d'aquesta mancança.

2.2. OBLIGACIONS ADMINISTRATIVES EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA

La tutela financera és una limitació de l'autonomia local, emparada constitucionalment, i que s'exerceix tant per part de l'Administració central de l'estat com per la Generalitat de Catalunya, en aquest darrer cas d'acord amb l'article 218.5 de l'actual Estatut d'Autonomia de Catalunya (article 48 de l'anterior Estatut). Aquesta atribució figura també reconeguda en el Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC).

Pel que respecta a Catalunya, arran d'aquest títol competencial, la Sindicatura de Comptes és competent per a la fiscalització de les corporacions locals⁵ i l'Administració de la Generalitat per exercir l'assumpció de competències que la legislació vigent atribuïa a l'Administració central de l'estat en matèria de tutela financera, a partir del Decret 328/1980, de l'11 de desembre, i de l'assignació de funcions als departaments de Governació i d'Economia segons el Decret de 94/1995, del 21 de febrer.

Per tant, durant el període fiscalitzat, les competències referents a la tutela financera dels ens locals requeien en aquests dos departaments: el Departament de Governació i Administracions Públiques (DGAP) i el departament d'Economia i Finances (DEF).

L'exercici de la tutela financera mai pot suposar l'existència de controls genèrics, ni indeterminats, sinó que han de tractar-se, en tot cas, de controls concrets i que han de referir-se a supòsits en què l'exercici de les competències de l'entitat local incideixin en interessos generals concurrents amb els de les administracions superiors.

Seguidament es presenten els resultats de la fiscalització realitzada a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes en relació amb aquestes competències de tutela, per departaments i per tipus d'operació subjecta.

2.3. OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA AMB EL DEPARTAMENT D'ECONOMIA I FINANCES

El desplegament de les funcions assignades al DEF en matèria de tutela financera dels ens locals va ser regulat per l'Ordre del DEF del 28 de juny del 1999, posteriorment modificada per l'Ordre 324/2003, del 2 de juny.

Amb la modificació de diferents normatives que afectaven les competències descrites, en especial la introducció de les noves instruccions de comptabilitat per a l'Administració local, va ser necessària una nova redacció de l'Ordre anterior, que va ser l'Ordre 138/2007, del 27 d'abril, sobre procediments en matèria de tutela financera dels ens locals. Aquesta Ordre va ser publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC) el 15 de maig del 2007 i va entrar en vigor l'endemà de la data de la seva publicació.

Així, la normativa de desplegament vigent en el període fiscalitzat era la següent:

- Fins al 15 de maig del 2007, l'Ordre del 28 de juny del 1999, modificada per l'Ordre 324/2003;
- A partir del 16 de maig del 2007, l'Ordre 138/2007.

5. Sentència del Tribunal Constitucional 187/88, del 17 d'octubre.

2.3.1. Àmbit subjectiu

Els procediments sobre tutela financera són d'aplicació als ens locals de Catalunya i als ens dependents que no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat.

L'Ordre 138/2007 especifica què s'entén per ens dependent i per ens dependent no finançat majoritàriament amb ingressos de mercat i fixa ambdós conceptes de la manera següent:

- Ens dependents són els organismes autònoms locals, les entitats públiques empresarials locals i les societats mercantils en les quals la participació, directa o indirecta, de l'ens local en el seu capital supera el 50%.
- Ens dependents no finançats majoritàriament amb ingressos de mercat són aquells ens dependents en què la pròpia administració de què depenen cobreix, de forma estable en el temps, els seus costos de producció en un percentatge superior al 50%, ja sigui per cobertura de dèficit d'explotació o per acord bilateral per compensar els costos de producció.

Les empreses participades per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes durant l'any 2007 ja indicades en apartats anteriors, eren GPM i HSSPR. L'Ajuntament té a més una participació en la societat Aigües Sant Pere de Ribes, SA, distribuïdora d'aigua al municipi, en la qual participava mitjançant 429 accions, que representen el 0,1289% del seu capital. Atesa la participació, aquesta societat no s'ha considerat ens dependent a efectes de tutela financera.

Garraf Promocions Municipals, SA (GPM)

GPM va ser constituïda l'any 1989, i el seu objecte social és la promoció d'habitatges.

Després de realitzar una primera promoció d'habitatges en la dècada dels noranta, la societat va reprendre de nou la seva activitat progressivament a partir del 2004. En els primers anys de la represa de l'activitat no es van produir ingressos, per la qual cosa els costos de la societat van ser coberts mitjançant aportacions de la corporació.

Davant el dubte sobre la consideració o no d'aquesta societat com a ens dependent, a efectes de tutela financera, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va efectuar consulta l'any 2004 a la Direcció General de Política Financera i Assegurances (DGPFA), sobre si la dita societat es trobava subjecta a la normativa de tutela financera.

La resposta donada pel director general de la DGPFA⁶ fou que la societat no es trobava subjecta a la normativa de tutela financera. Tot i això es recordava que, d'acord amb la Llei

6. En escrit del 15 de setembre del 2004.

general d'estabilitat pressupostària, els ens dependents que es financen amb ingressos de mercat, i que incorren en pèrdues que afecten l'objectiu d'estabilitat pressupostària, com era el cas, havien d'aprovar un pla de sanejament financer a mitjà termini per a la correcció del desequilibri.

El Ple de l'Ajuntament de data 20 de juliol del 2004 va aprovar el requerit pla de sanejament financer per a GPM.

En l'exercici 2007, període objecte de fiscalització, la societat va tenir un import net de xifra de negocis del 10.715.371,31€, corresponent en la seva totalitat a la venda i lloguer d'habitatges i aparcaments. D'acord amb les xifres del Compte de pèrdues i guanys d'aquesta societat, es pot afirmar que aquesta societat va cobrir els seus costos d'explotació via ingressos de mercat i no via transferències o aportacions de la corporació local. Consegüentment, en el període subjecte a fiscalització, GPM no entrava dins l'àmbit de la definició d'ens dependent subjecte a tutela financera.

Habitatge Social de Sant Pere de Ribes SL (HSSPR)

L'Ajuntament era propietari de la societat HSSPR, amb una participació directa del 95,381683 %, i una participació indirecta del 4,618317 % a través de l'empresa municipal GPM. Aquesta societat estava dedicada a la promoció i venda d'habitatge social d'una promoció específica en el terme municipal de Sant Pere de Ribes.

Atès que l'any 2006, la societat HSSPR havia executat i venut totalment els habitatges previstos, i, per tant, havia complert les finalitats recollides als seus estatuts, el Ple de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes del 19 desembre del 2006 va aprovar iniciar els tràmits per a la dissolució de la societat.

En aquest mateix Ple del 19 de desembre del 2006 es van acceptar els dividendes repartits a càrrec de reserves d'HSSPR, per un import atribuïble a l'Ajuntament de 279.279€. Aquests dividendes no van ser enregistrats com a ingrés en la comptabilitat de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes dins l'exercici 2006.

En data 19 de març del 2007 hi va haver la Junta General Extraordinària i Universal d'HSSPR, en la qual es va acordar la seva dissolució, i seguidament va ser liquidada. En el mateix acte, segons consta en l'escriptura de data 17 d'abril del 2007, que elevava a públic els acords d'aquella Junta, es va realitzar el repartiment de l'haver social entre els socis. Aquest haver social pujava un total de 676.805,99€, d'acord amb el corresponent balanç de dissolució i liquidació.

El Balanç final de dissolució i liquidació de la societat HSSPR era el següent:

Balanç de situació a 18.3.2007	Import
Actiu	676.805,99
Hisenda pública deutora per devolució d'impostos	515,81
Tresoreria	676.290,18
Passiu	676.805,99
Fons propis	676.805,99
Capital social	650.670,00
Reserva legal	33.835,61
Reserves voluntàries	4.763,19
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(2.681,59)
Pèrdues i guanys	(9.781,22)

Imports en euros.

Font: Escriptura de solemnització d'acords socials sobre dissolució i liquidació de la societat de data 17 d'abril del 2007.

D'acord amb el percentatge de participació, a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes li corresponia una quota de liquidació de 645.548,94 €, en tant que a GPM, com a soci minoritari, li corresponien 31.257,05 €.

En l'exercici 2007, a la comptabilitat de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, tampoc no es va enregistrar cap ingrés, ni pels dividends encara pendents de registrar i rebre provinents de l'exercici 2006 ni per la liquidació de la societat en l'abril del 2007.

L'informe de la interventora de data 24 de juliol del 2008, referent a la Liquidació pressupostària de l'exercici 2007, ja posava de manifest que restava encara pendent el repartiment del romanent als socis, conseqüència de la dissolució i liquidació acordada. La Intervenció no disposava, en aquella data, de cap mena de documentació o cap altra informació similar que li permetés, segons el seu parer, poder formalitzar l'ingrés per aquest repartiment.

El cobrament efectiu de la liquidació es va produir finalment en data 24 de setembre del 2008 per un import total de 977.396,57 €. Aquest import cobrat consistia en la liquidació al cent per cent de la societat, i, per tant, corresponia tant a l'Ajuntament, accionista del 95,381683 d'HSSPR, com a GPM, accionista al 4,618317 d'HSSPR. D'aquest import, es van atribuir 932.257,30 € a l'Ajuntament, i la resta, 45.139,27 €, a GPM.

La liquidació va ser registrada en el 2008 com a ingrés a la comptabilitat pressupostària i directament com a benefici a la comptabilitat financera, atès que en el Balanç no existia cap import que recollís la inversió en valors mobiliaris referent a HSSPR.

La liquidació de la societat no va ser comunicada ni al DEF ni al DGAP.

En relació amb la liquidació de la societat HSSPR, cal fer les observacions següents:

a) Dissolució i liquidació d'HSSPR

L'escriptura de dissolució i liquidació d'HSSPR indicava que el repartiment de l'haver social s'havia produït ja de forma efectiva entre els socis en la data de la solemnització d'aquests acords socials, el 19 de març del 2007. Aquesta certificació del repartiment efectiu de l'haver social també figurava en el certificat aportat pel liquidador únic de la societat. Aquestes informacions no es corresponen amb el fet que la liquidació va ser ingressada als comptes de l'Ajuntament a 24 de setembre del 2008, un any i mig després de la data dels acords socials.

Adicionalment, l'anàlisi del Balanç de dissolució i liquidació, inclòs en l'escriptura, posa de manifest les incidències següents:

- En el passiu no s'inclouïa cap compte a pagar pel repartiment de resultats acumulats, segons l'acord pres per la Junta General de Socis en 2006. Aquest import no havia estat rebut encara ni per l'Ajuntament ni per GPM a la data de liquidació d'HSSPR, per la qual cosa, al seu Balanç, hi hauria d'haver figurat un compte a pagar. L'import a pagar era de 292.802 €, dels quals a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes li pertocaven 279.279 € i a GPM 13.523 €.
- En l'actiu hi figurava un compte de tresoreria per valor de 676.290,18 €. Atès que la liquidació dels deutes pendents per ambdós accionistes es va realitzar el setembre del 2008, per valor de 977.396,57 €, el compte de tresoreria hauria d'haver presentat un saldo com a mínim de l'import d'aquesta liquidació, és a dir, 977.396,57 €.

Atès que no és objecte del present treball de la Sindicatura l'anàlisi en profunditat d'aquesta liquidació, no s'han realitzat procediments addicionals per determinar la destinació dels imports no ingressats en els comptes de l'Ajuntament entre la data que figurava en els documents públics i la data efectiva. Tanmateix, cal remarcar que el retard en l'execució de la liquidació ha ocasionat no poder disposar de 977.396,57 € en la data que corresponia.

b) Registre dels ingressos a la comptabilitat financera de l'Ajuntament

Fins a la data de recepció de l'ingrés efectiu, el 24 de setembre del 2008, no es varen registrar ni en la comptabilitat financera ni en la comptabilitat pressupostària, ni l'ingrés pels dividends a percebre per HSSPR, corresponents a l'any 2006, ni l'ingrés per la liquidació de la societat el 2007.

La Intervenció va enregistrar tan sols un compromís d'ingrés dins la comptabilitat presupostària, el qual no té efecte en la comptabilitat financera fins al reconeixement del dret.

La normativa comptable en vigor referida a l'àmbit economicopatrimonial, determina que els ingressos per dividends s'han de registrar en el moment en què l'òrgan social acorda la seva distribució. Atès que l'accionista que ho acorda és el mateix Ajuntament, es disposava de tota la informació necessària per fer el registre pertinent. El mateix raonament és aplicable en el cas de la liquidació de la societat, més encara quan l'escriptura indica que el repartiment ja s'ha fet efectiu en el moment d'elevació a públic.

Per tant, d'acord amb la normativa comptable, els efectes sobre els estats financers economicopatrimonials serien els següents:

- A 31 de desembre del 2006, s'hauria d'haver registrat un import a cobrar al compte 545 Dividends a cobrar, dins l'actiu circulant, per import de 279.279 €, amb contrapartida al compte 760, Ingressos de participacions en capital pel mateix import.
- A 31 de desembre del 2007, el compte a cobrar seria de 924.827,94 € (corresponents a l'import pendent dels dividends del 2006 més els 645.548,94 €, corresponents al repartiment de l'haver social atribuïble a l'Ajuntament). La contrapartida de l'import corresponent al repartiment de l'haver social seria la baixa de la inversió recollida en el compte 250, Inversions financeres permanents en capital, i la diferència entre ambdós imports comportaria o bé un càrrec al compte 666, Pèrdues en valors negociables, o bé un abonament al compte 766, Beneficis en valors negociables, en funció del resultat de l'operació. Atès que dins del compte d'inversions financeres no hi havia cap import registrat identificat com a inversió a HSSPR (vegeu apartat 2.3.6) la totalitat dels 645.548,94 € hauria esdevingut benefici en l'alienació d'immobilitzacions financeres, en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2007.
- A 31 de desembre del 2008, quan finalment es cobra la liquidació per un valor superior al registrat, hauria sorgit un ingrés addicional d'alienació d'immobilitzacions financeres per import de 7.429,36 €, resultant de la diferència entre l'import atribuïble a l'Ajuntament del cobrament (932.257,30 €) i l'import conegut de la liquidació més dividends (924.827,94 €).

2.3.2. Àmbit objectiu

La normativa aplicable estableix que les operacions subjectes a tutela financera per part del DEF són les següents:

- Les operacions de crèdit, en qualsevol de les seves modalitats: préstec, pòlissa de crèdit, emprèstit o qualsevol altra instrumentació que comporti l'assumpció d'un passiu financer.

- Les modificacions contractuals i la conversió o substitució total o parcial d'operacions de crèdit preexistents.
- Els avals de les operacions de crèdit.
- Els instruments o productes financers derivats per a la cobertura i gestió del risc del tipus d'interès i de tipus de canvi.
- Les adquisicions de valors mobiliaris a títol onerós i les alienacions o gravamen de valors mobiliaris.

De les manifestacions de la Intervenció i la Secretaria de l'Ajuntament, així, com de les respostes obtingudes de tercers a les sol·licituds d'informació de la Sindicatura de Comptes, i també de la informació provinent de les fonts d'informació disponibles (Compte general de l'entitat local, actes del Ple i de la JGL, informes d'Intervenció, documentació relacionada amb les operacions de crèdit comunicades i anàlisi de la comptabilitat) no es desprèn que l'Ajuntament realitzés cap operació relativa a avals en operacions de crèdit, ni operacions en instruments o productes financers derivats per a la cobertura i gestió del risc del tipus d'interès i de tipus de canvi, en el període objecte de fiscalització.

Els possibles comptes afectats a la comptabilitat financera per la regulació de la tutela financera adscrita al DEF estarien inclosos en el balanç dins d'aquells apartats referents a Inversions financeres permanents (subgrup 25) de l'actiu, i als apartats referents a Deutes financers a llarg termini (subgrup 17) i Deutes financers a curt termini (subgrup 52) del passiu.

El detall d'aquests comptes al tancament del 31 de desembre del 2007 i del 2006, respectivament, és com segueix:

Codi	Compte	2007	2006
25	Inversions financeres permanents	1.442.737,52	2.062.058,67
250	Inversions financeres permanents en capital	1.442.737,52	-
17/18	Altres deutes a llarg termini	(9.725.913,48)	(9.919.890,85)
170	Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	(9.725.612,97)	(11.793.957,52)
171	Deutes a llarg termini	-	1.874.367,18
180	Fiances rebudes a llarg termini	(300,51)	(300,51)
52/56	Altres deutes a curt termini	(2.860.614,39)	(2.525.352,01)
520	Deutes rebuts a curt termini amb entitats de crèdit	(1.776.122,66)	(1.691.031,47)
560	Fiances rebudes a curt termini	(1.084.491,73)	(834.320,54)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Balanç de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

De l'anàlisi dels moviments dels comptes anteriors, i considerant la seva rellevància, els comptes afectes a la tutela del DEF durant l'exercici són, amb el detall del concepte del moviment, els següents:

Codi	Compte	Saldo 31.12.2006	Altes	Baixes	Reclassifi- cacions	Regularitza- cions	Saldo 31.12.2007
250	Inversions finan- ceres permanents en capital	2.062.058,67	-	-	-	(619.321,15)	1.442.737,52
170	Deutes a llarg ter- mini amb entitats de crèdit	(11.793.957,52)	(1.700.000,00)	-	3.768.344,56	(0,01)	(9.725.612,97)
171	Deutes a llarg termini	1.874.367,18	-	-	(1.874.367,18)	-	-
520	Deutes rebuts a curt termini amb entitats de crèdit	(1.691.031,47)	-	1.808.886,19	(1.893.977,38)	-	(1.776.122,66)
Total			(1.700.000,00)	1.808.886,19	-	(619.321,16)	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

En els apartats següents es desenvolupen les obligacions, ja sigui d'autorització o de tramesa d'informació, per a cadascuna de les operacions subjectes, esmentant en cada apartat la seva aplicabilitat a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

2.3.3. Operacions de crèdit: préstecs, pòlisses de crèdit, emprèstits i altres modalitats que constitueixin passius financers

La tutela financera per part del DEF s'instrumenta o bé mitjançant l'autorització de les operacions de crèdit, en cas que es compleixin determinats requisits, o bé recaptant la informació de les operacions de crèdit, en cas que no es compleixin aquells requisits.

El DEF ha d'autoritzar la formalització de les operacions de crèdit i dels avals quan concorrin les condicions següents:

- Que el termini de l'operació sigui superior a un any;
- Que una de les ràtios legals, establertes en el capítol VII del títol I del TRLRHL, es trobi en un dels supòsits següents:
 - La ràtio d'estalvi net sigui negativa⁷

7. La ràtio legal d'estalvi net es calcula a partir de les dades comptables i de les anualitats teòriques de les operacions de crèdit a llarg termini formalitzades o avalades per l'entitat que concerta l'operació en tràmit.

.../...

- La ràtio de deute viu sigui superior al 110%⁸

Adicionalment, la normativa estableix que serà necessària la pertinent autorització en el cas d'ens locals amb població superior a 75.000 habitants o bé capital de província, i que hagin hagut de presentar anteriorment un pla econòmic i financer per incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària en el moment de l'aprovació o la liquidació del pressupost, o en el de l'aprovació del Compte general.

Les operacions de crèdit i els avals han de ser tan sols comunicats al DEF si no es compleixen les condicions detallades anteriorment perquè calgui autorització.

Aquesta obligació de comunicació s'amplia al document Previsions d'ingressos i despeses o d'estats financers en els casos en què alguna de les ràtios següents siguin inferiors als límits indicats:

- Ràtio de capacitat de retorn. Amortització anual.⁹ Límit: inferior a 0.

Un valor d'aquesta ràtio per sota d'aquest límit s'interpreta com que no es generen prou recursos amb els ingressos corrents per fer front al pagament de les amortitzacions de préstecs durant l'any.

L'estalvi net dels ens locals i organismes autònoms locals s'obté a partir de la diferència entre els drets reconeguts nets dels capítols 1 a 5 i les obligacions reconegudes netes dels capítols 1, 2 i 4, corresponents a la liquidació del pressupost del darrer exercici. No s'han d'incloure les obligacions derivades de modificacions de crèdit que s'hagin finançat amb romanent líquid de tresoreria. (La diferència que han de calcular les entitats públiques empresarials locals i societats mercantils s'obté a partir de la suma del resultat de l'activitat ordinària i de les despeses financeres corresponents als comptes anuals del darrer exercici.) Un cop obtinguda aquesta diferència, cal deduir-ne les anualitats teòriques. La ràtio legal s'obté dividint l'estalvi net pels drets reconeguts nets dels capítols 1 a 5. (El denominador, en el cas de les entitats públiques empresarials locals i de les societats mercantils participades són els ingressos d'explotació.) El resultat obtingut s'ha de multiplicar per 100 per expressar-lo en percentatge.

8. La ràtio legal de deute viu s'obté del quocient entre el deute viu previst a 31 de desembre de l'exercici en curs (calculat d'acord amb el detall especificat per l'Ordre 138/2007) i els ingressos corrents, en termes consolidats, del grup integrat per l'ens local i els ens dependents que no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat. Cal incloure-hi el deute viu previst de les operacions de crèdit concertades i tramitades per aquests ens. El resultat obtingut s'ha de multiplicar per 100 per expressar-lo en percentatge.

9. La ràtio de capacitat de retorn – amortització anual és el resultat de dividir la diferència entre l'estalvi corrent ajustat i les previsions d'amortització efectiva entre els ingressos corrents, i es multiplica per 100 per expressar-la en percentatge. L'estalvi corrent ajustat es defineix com la diferència entre els drets reconeguts nets per operacions corrents, capítols 1 a 5 sense considerar les contribucions especials ni les quotes d'urbanització, i les obligacions reconegudes netes per operacions corrents, capítols 1 a 4, corresponents a la liquidació del pressupost del darrer exercici. En aquests imports s'han de practicar els ajustos corresponents a les desviacions de finançament i a les despeses finançades amb romanent de tresoreria per a despeses generals que s'hagin pogut produir en els capítols esmentats.

- Ràtio de capacitat de retorn. Deute viu (sense avals).¹⁰ Límit: inferior al 7%.

Un valor d'aquesta ràtio per sota d'aquest límit s'interpreta com que l'estalvi corrent net ajustat generat en l'exercici, és inferior al 7% del saldo mitjà del deute viu. Si es mantingués el mateix nivell d'estalvi corrent i deute viu en els següents exercicis, una ràtio inferior al 7% implicaria que serien necessaris més de catorze anys per cancel·lar el deute viu.

- Ràtio de capacitat de retorn. Deute viu (amb avals).¹¹ Límit: inferior al 5%.

Idèntica interpretació que l'anterior, però incloent-hi els avals.

- Ràtio de Romanent de tresoreria.¹² Límit: inferior al -5%.

Aquesta ràtio relaciona la magnitud del Romanent de tresoreria per a despeses generals amb els ingressos corrents. Quan aquest romanent és negatiu i supera el 5% de la base de càlcul, és a dir, dels ingressos corrents, és necessària la comunicació.

Tant el procediment d'autorització com el de comunicació requereixen la tramesa d'una sèrie de documentació, d'acord amb els models establerts per a cada cas, annexats a l'Ordre 138/2007. En el cas de l'autorització, la tramesa s'ha d'efectuar amb caràcter previ a la formalització de l'operació. En el cas de la comunicació, la tramesa s'ha de realitzar dins els primers deu dies del mes següent al de la formalització, en l'ordre en què les operacions hagin estat formalitzades.

Les operacions de crèdit a curt termini, és a dir, amb venciment inferior o igual a dotze mesos només cal que es comuniquin al DEF en el termini dels primers deu dies del mes posterior al de la formalització.

Durant l'exercici 2007, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va formalitzar dues operacions de crèdit a llarg termini per import conjunt de 1.700.000 €, amb l'objecte de finançar una part de les previsions d'inversions a realitzar durant aquell exercici, d'acord amb el pres-

10. La ràtio de capacitat de retorn – deute viu (sense avals) es calcula com el quocient entre l'estalvi corrent ajustat i el deute viu per operacions de crèdit a llarg termini a 31 de desembre de l'exercici anterior. El resultat es multiplica per 100 per tal d'expressar-lo en percentatge. Aquesta ràtio es calcula també amb la previsió de deute viu a 31 de desembre de l'exercici en curs.

11. La ràtio de capacitat de retorn-deute viu (amb avals) es calcula com la ràtio de capacitat de retorn-deute viu (sense avals), amb la inclusió dels avals.

12. Aquesta ràtio es calcula com el quocient entre el romanent de tresoreria per a despeses generals a 31 de desembre del darrer exercici liquidat i els ingressos corrents en els termes esmentats en el càlcul de les ràtios anteriors. El resultat es multiplica per 100 per tal d'expressar-lo en percentatge.

supost d'aquell any. Aquestes dues operacions corresponen a l'import d'altres a la comptabilitat en concepte de nous deutes a llarg termini.

Les operacions concertades presentaven, d'acord amb la documentació verificada, les condicions següents:

Crèdit Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA)

Tipus d'operació: naturalesa instrumentació	Crèdit Préstec
Finalitat	Inversió
Entitat prestadora	BBVA
Data de formalització efectiva	19 de febrer del 2007
Import	795.000 €
Termini	1 any de carència més 36 quotes trimestrals posteriors
Venciment	19 de febrer del 2017
Tipus d'interès	Euríbor a 3 mesos + 0,12%
Tipus d'interès inicial que figura en contracte	3,971% (nominal anual)
Comissió d'obertura	0%

Crèdit Caixa d'Estalvis de Catalunya

Tipus d'operació: naturalesa instrumentació	Crèdit Préstec
Finalitat	Inversió
Entitat prestadora	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Data de formalització efectiva	21 de març del 2007
Import	905.000 €
Termini	1 any de carència més 36 quotes trimestrals posteriors
Venciment	31 de març del 2017
Tipus d'interès*	Euríbor a 3, 6 o 12 mesos + 0,10%
Tipus d'interès inicial que figura en contracte	3,874% (TAE)
Comissió d'obertura	0%

* El prestatari pot triar, en la data de venciment de cada període de càlcul d'interessos, el venciment del proper període, que pot ser trimestral, semestral o anual. Per defecte, el venciment inicial és trimestral.

Aquesta segona operació va ser tramitada a través del Programa de Crèdit Local que la Diputació de Barcelona tenia concertat amb la Caixa d'Estalvis de Catalunya. La finalitat primordial d'aquest programa era proveir finançament en millors condicions financeres als ajuntaments de la província i subvencionar, al mateix temps, el tipus d'interès pactat.

En aquest sentit, la junta de Govern de la Diputació de Barcelona aprovà en data 15 de març del 2007 la concessió d'una subvenció dels interessos corresponents a aquest préstec, per un import de 130.105,52 €. La formalització de la subvenció es materialitzà en la

signatura del corresponent conveni regulador, amb data 21 de març del 2007, per part de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

D'acord amb aquest conveni, la quantitat rebuda havia de destinar-se, de forma obligatòria i en el seu import íntegre, a la reducció del principal del préstec concedit per la Caixa d'Estalvis de Catalunya. Aquesta amortització extraordinària va ser efectuada el 20 d'abril del 2007, per la qual cosa, el saldo original del préstec, de 905.000 €, va quedar reduït a 774.894,48 €.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest amb relació amb l'anàlisi de les operacions de crèdit concertades, s'exposen a continuació:

a) Control sobre les operacions de crèdit efectuades pels ajuntaments

La DGPFA va trametre sengles cartes a l'Ajuntament, de dates 20 de juny i 17 de setembre del 2007 respectivament, reclamant la documentació prevista en la normativa sobre tutela financera per les dues operacions de crèdit concertades durant l'exercici 2007.

La iniciativa de la reclamació es va produir com a conseqüència del coneixement que el DEF va tenir de les operacions formalitzades, mitjançant la informació facilitada per les entitats de crèdit.

Aquest subministrament d'informació per part de les entitats està emmarcat dins dels convenis signats entre el DEF i determinades entitats de crèdit, relatius a les operacions de crèdit a concertar amb els ajuntaments de Catalunya. Per raó d'aquests convenis, les entitats inclouen una clàusula en el contracte de les operacions de crèdit, per la qual domicilien irrevocablement les quantitats que han de percebre en concepte de participació municipal en tributs no cedits de l'Estat durant el període en què el préstec no estigui totalment cancel·lat.

Quan les entitats bancàries sol·liciten a la Tresoreria de la Generalitat de Catalunya aquesta domiciliació, aporten la informació del préstec. Aquesta informació és de la que es nodreix la DGPFA per efectuar les reclamacions de la documentació no lliurada.

Aquesta eina de control, tot i ser útil, presenta les mancances següents:

- És un control a posteriori, és a dir, que es coneix la formalització d'una operació de crèdit després d'haver-la signada. Per tant, si s'hagués hagut d'autoritzar l'operació de crèdit, en lloc de només comunicar-la, el control no hauria estat eficaç.
- És un control que no assegura que totes les operacions de crèdit siguin finalment informades, atès que només funciona amb aquelles entitats financeres que han signat convenis.

b) Comunicació d'operacions de crèdit

D'acord amb la normativa, la comunicació de les operacions de crèdit ha d'efectuar-se dins dels primers deu dies del mes següent al de la formalització.

La comunicació de les operacions de crèdit, mitjançant la tramesa dels formularis establerts legalment, va ser realitzada amb retard i va necessitar de dos enviaments en cada cas per ser completada, com posa de manifest el quadre següent:

Operació de crèdit	Data màxima de comunicació	Dates de tramesa de comunicació	Data de confirmació de la recepció completa
BBVA	10 de març del 2007	31 de juliol del 2007 28 de setembre del 2007	3 d'octubre del 2007
Caixa de Catalunya	10 d'abril del 2007	31 de juliol del 2007 31 d'octubre del 2007	8 de novembre del 2007

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació suport.

Per tant, s'observa que la tramesa completa de la documentació en ambdós casos es va efectuar amb un retard de cinc mesos.

La constància del retard en l'entrega de la documentació, descrita a l'apartat anterior, resta palesa en les comunicacions que la DGPPFA va remetre a l'Ajuntament. En aquestes cartes es va notificar la recepció completa de la documentació, i es recordava textualment que "atès que aquesta comunicació s'ha efectuat amb posterioritat al termini establert en l'article esmentat, us manifestem que heu de respectar sempre en les comunicacions el referit termini (marcat per l'Ordre 138/2007)".

c) Documentació retuda

Una anàlisi de la documentació retuda al DEF, en referència amb les operacions de crèdit comunicades, posa de manifest les mancances i deficiències següents:

- El model retut de Situació financera i ràtios legals no es corresponia amb el que determinava la normativa vigent en el moment de la tramesa de la informació, era el model regulat en la normativa anterior (Ordre 324/2003).
- El model de la normativa vigent requeria dades que, per utilització dels models anteriors o per falta d'emplenament, no van ser comunicades, com les següents:
 - Detall dels imports de les obligacions finançades amb Romanent de tresoreria positiu de l'exercici anterior, corresponents als capítols 1, 2 i 4 de la Liquidació del pressupost de l'any anterior, a efectes del càlcul de les ràtios legals.

- Modificacions del pressupost d'ingressos de l'exercici que es podien haver donat, com és el cas de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.
- Detall de les contribucions especials i quotes urbanístiques del capítol 3, tant en l'Estat d'ingressos de l'exercici 2007, com així va ser en la Liquidació del pressupost de l'exercici 2006.
- Previsió del deute viu a 31 de desembre de l'any en curs, a efectes del càlcul de la ràtio de capacitat de retorn. En el model retut s'informava d'un import de previsió a 31 de desembre del 2007 idèntic a l'import existent a 31 de desembre del 2006.

En una estimació orientativa feta per la Sindicatura de Comptes, la falta de dades o la no adequació d'alguna d'elles, d'acord amb la relació anterior, no hauria comportat la modificació del règim de tutela financera de les operacions de crèdit concertades i, per tant, no haurien estat obligades a ser autoritzades prèviament.

d) Diferències en la informació registrada al DEF

La resposta rebuda per part del DEF, en què es detallen les principals característiques de les operacions d'endeutament comunicades, mostra diferències respecte de les dades comunicades de les operacions de crèdit per part de l'Ajuntament i que, en algun cas, tampoc no es corresponen amb les dades dels documents base originals (contractes).

Les diferències observades són les següents:

Informació	Segons DEF	Segons models retuts	Segons contractes
Tipus d'interès inicial en l'operació del BBVA	3,76%	3,76%	3,971%
TAE inicial en l'operació del BBVA	-	3,94%	*
Data de formalització del préstec amb la Caixa de Catalunya	31.3.2007	21.3.2007	21.3.2007
Tipus d'interès inicial (nominal) en l'operació de la Caixa de Catalunya	3,76%	3,76%	*
TAE inicial en l'operació de la Caixa de Catalunya	-	3,92%	3,874%

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació.

* Dada que no figura en el contracte respectiu.

Cal remarcar que, en el detall del DEF d'operacions vigents a 31 de desembre del 2008, que s'ha enviat conjuntament amb el detall a 31 de desembre del 2007, no s'han modificat aquestes dades.

e) Operació de rènting

El Ple ordinari de data 20 de març del 2007 va aprovar el plec de clàusules administratives particulars i licitació del contracte de subministrament, mitjançant rènting amb opció de compra, de l'equipament de gespa artificial per al camp de futbol de Ribes.

Amb data 22 de maig del 2007 la JGL adjudicà l'expedient de forma conjunta a Poligar Ibérica, SA com a empresa constructora, i a Banesto Rènting, SA, com a entitat financera de l'operació. L'operació va comptar amb informe favorable de la Intervenció municipal.

Les principals característiques del contracte de rènting que es va signar el 16 de juliol del 2007 són les següents:

- L'import global del contracte és de 639.710,50 €, IVA inclòs.
- El termini de l'operació és de deu anys.
- Quan es va formalitzar el contracte, l'Ajuntament abonà 108.800 € més la primera quota anual, de 53.089,89 €.
- Els nou anys següents s'ha de satisfer una quota de 53.089,89 €.
- L'opció de compra final és d'11,60 €.
- El tipus d'interès aplicable al contracte, durant tota la seva vida, és del 5,9%.

Altres condicions addicionals del contracte de rènting signat són les següents:

- L'assegurança de responsabilitat civil i danys propis és a càrrec de l'Ajuntament.
- En cas de sinistre, l'Ajuntament es veu obligat a la reparació dels béns objecte de l'arrendament i a reposar-los al seu estat original. Les despeses que se'n deriven van a càrrec seu o a compte de la companyia d'assegurances però en cap cas, de l'arrendador (Banesto Rènting, SA).
- En el supòsit de sinistre total l'arrendatari està obligat a abonar a l'arrendador el valor net comptable del bé arrendat, segons la comptabilitat de Banesto Rènting, SA.

Amb independència del procediment de contractació, que queda fora de l'abast d'examen d'aquest informe, la qüestió que es planteja és si aquesta operació, qualificada com a rènting, s'hauria de considerar operació de crèdit subjecte a les disposicions normatives sobre tutela financera.

La Intervenció municipal va afirmar en el seu informe favorable d'aprovació del plec de condicions del contracte que les operacions de rènting no computaven com a endeutament i que el finançament respecte a la quota anual es faria a càrrec de la despesa corrent per la part corresponent a cada exercici.

La normativa de referència no fa esment explícit de les operacions de rènting.

La ICAL desenvolupa la comptabilització de l'arrendament financer, que s'associa a les operacions anomenades de lísing, però enlloc apareix anomenat explícitament el rènting.

L'Ordre 138/2007 basa la identificació específica de les operacions de crèdit en funció de la comptabilitat, és a dir, la ICAL, per la qual cosa, també l'operació de rènting restaria fora de l'àmbit explícit de l'Ordre.

No obstant això, la mateixa Ordre, quan defineix el seu àmbit objectiu, determina que també es considerarà operació de crèdit qualsevol altra forma operativa que comporti l'assumpció de passiu financer, diferent de les definides de forma explícita en els apartats anteriors, és a dir, préstec, pòlissa de crèdit i emprèstit.

De l'anàlisi de les condicions de l'operació de rënting es pot concloure que el contracte comporta l'assumpció efectiva d'un passiu financer, de la mateixa manera que es produeix en el cas d'un contracte de lísing, atès que no existeixen diferències entre el que seria un contracte de lísing i aquest contracte de rënting. La mateixa Intervenció de l'Ajuntament va qualificar el contracte d'especial, per la inclusió de l'opció de compra.

A més, deixant de banda els documents de formalització de l'operació, tampoc no existeix diferència, en essència, entre aquesta operació i una operació de compra d'un actiu amb pagament ajornat. L'Ajuntament corre amb tots els riscos i beneficis de l'objecte del contracte, ja que és qui es responsabilitza, a través de les clàusules especials afegides, de qualsevol de les pèrdues que es puguin ocasionar en la seva totalitat.

El contracte presenta entre les seves condicions un import d'opció de compra per un valor molt baix respecte al valor total del contracte, una duració del contracte similar a la vida útil del bé objecte del contracte (la gespa artificial) i un objecte del contracte la naturalesa del qual fa difícil un ús diferent de la gespa artificial en una ubicació diferent a la del camp de futbol.

Com s'ha comentat prèviament, la ICAL no inclou explícitament aquesta operació. No obstant això, tant el nou Pla general de comptabilitat de l'any 2007 com la normativa comptable internacional de referència (Norma internacional del sector públic número 13, referent a arrendaments) identifica les condicions de l'operació com representatives de l'existència d'un arrendament financer, el qual ha de registrar-se com un lísing, i comporta, per tant, un passiu financer.

A partir dels arguments exposats en els punts anteriors, i atès que per import no supera els límits per demanar autorització, el contracte de rënting hauria d'haver estat comunicat al DEF, en aplicació de la normativa sobre tutela financera.

f) Operacions amb l'ICF

La resposta rebuda de l'Institut Català de Finances (ICF) indica l'existència de dues operacions mantingudes amb l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes a 31 de desembre del 2007.

Les principals condicions de les operacions comunicades són les que es detallen a continuació:

Línia Biblioteques

Tipus d'operació	Préstec de l'ICF
Finalitat	Construcció, mobiliari i equipament de la biblioteca local a Sant Pere de Ribes
Data de formalització efectiva	27.1.2000
Import en euros	237.399,78 €
Termini	8 anys i 339 dies
Venciment	31.12.2008
Tipus d'interès	Euríbor + 0,75%
Tipus d'interès inicial	4,698%
Comissió d'estudi i obertura	0,1% + 0,1%
Condicció addicional	Cessió de crèdit de la subvenció rebuda, integrada en el Pla únic d'obres i serveis de Catalunya, segons el Decret 120/1999, del 19 d'abril, d'aprovació del Programa específic de biblioteques per al període 1996-1997 integrat en el Pla únic d'obres i serveis de Catalunya, publicat en el DOGC 2879 del 30.4.1999
Deute pendent a 31.12.2007	10.830,29 €

Línia Equipaments esportius

Tipus d'operació	Préstec de l'ICF
Finalitat	Piscina coberta
Data de formalització efectiva	23.12.2002
Import en euros	665.921,41 €
Termini	7 anys i 8 dies
Venciment	31.12.2009
Tipus d'interès	Euríbor+ 0,75%
Tipus d'interès inicial	3,579%
Comissió d'estudi i obertura	0,1% + 0,1%
Condicció addicional	Cessió de crèdit de la subvenció pluriennal única atorgada per la Secretaria General de l'esport del Departament de Cultura de la Generalitat, segons Resolució de data 26.7.2002.
Deute pendent a 31.12.2007	114.082,92 €

Les operacions amb l'ICF s'instrumenten de forma genèrica i simplificada, de la manera següent:

- La Generalitat (o un ens dependent d'ella) aprova la concessió d'una subvenció pluriennal a l'Ajuntament per a una finalitat determinada, mitjançant Decret o Resolució.
- El cobrament de la subvenció s'efectua mitjançant la signatura d'un préstec per part de l'Ajuntament amb l'ICF. El nominal del préstec és inferior a l'import de la subvenció pluriennal concedida, ja que aquest import inclou la subvenció pròpiament dita, més les despeses estimades del finançament.

- La subvenció pluriennal inclou tant les amortitzacions del principal com els interessos de demora i qualsevol altra quantitat derivada del préstec.
- En el mateix contracte de préstec s'estipula la cessió i pignoració de forma irrevocable a l'ICF, per part de l'Ajuntament, del crèdit i els seus corresponents drets derivats de la concessió de la subvenció associada.
- L'Ajuntament rep l'import nominal del préstec a la data de signatura de préstec.
- La Generalitat (o l'ens que la concedeix) fa efectiva la subvenció directament a l'ICF, a càrrec dels pressupostos dels diferents exercicis que dura el préstec.

Així, doncs, l'Ajuntament s'endeuta amb l'ICF per cobrar l'import de la subvenció atorgada per la Generalitat, i cedeix a l'ICF, en el mateix acte, el crèdit amb la Generalitat (o l'ens que concedeix la subvenció).

A la pràctica, l'Ajuntament no ha de satisfer cap quantitat derivada del préstec signat. Això no obstant, formalment aquesta operació representa un endeutament per a l'Ajuntament, atès que el contracte no exonera l'Ajuntament a retornar les quantitats pactades i signades. Aquest pagament es fa efectiu a partir de la cessió del crèdit a rebre, en relació amb la subvenció pluriennal concedida.

Per aquesta raó l'ICF comunica aquestes quantitats com a deute viu de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, en la resposta a la circularització efectuada.

Tot i això, l'Ajuntament no va efectuar cap mena de notificació de les operacions anteriors al DEF. Tampoc no va incloure els imports pendents a l'Estat del deute.

L'operació no té cobertura legal per a ser exclosa de la qualificació d'endeutament, atès que resulta formalment una operació de crèdit. Per tant, també hauria de ser inclosa com a deute, i, consegüentment, haver estat comunicada preceptivament al DEF.

g) Criteris de comptabilització dels préstecs rebuts de l'ICF

En relació amb els préstecs rebuts de l'ICF, detallats en l'apartat *f* anterior, cal remarcar que cap de les dues operacions comunicades per aquest organisme, i que eren vigents a 31 de desembre del 2007, apareixen enregistrades com a endeutament a la comptabilitat de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes. Tampoc no apareixen enregistrades les subvencions a cobrar associades als drets de crèdit de les quals estan cedits a l'ICF. Finalment, tampoc no es registren les despeses financeres associades amb el crèdit, i els ingressos financers associats al cobrament diferit de la subvenció.

Atesa la consideració de deute real dels préstecs rebuts de l'ICF, les operacions provinents de l'any 2000 i 2002 haurien d'haver estat enregistrades comptablement com a més endeutament de l'Ajuntament.

2.3.4. Modificacions contractuals de les operacions de crèdit

L'Ordre 138/2007 determina que cal comunicar, mitjançant la tramesa dels formularis corresponents, les modificacions de les operacions de crèdit a llarg termini, prèviament tramitades, que no afectin les seves condicions contractuals o que no superin les condicions inicialment autoritzades o comunicades.

Addicionalment, en les operacions de crèdit a curt termini, les modificacions de les condicions pactades en operacions ja comunicades cal notificar-les mitjançant una altra sèrie de formularis.

Com a observació amb relació a l'anàlisi de les modificacions contractuals de les operacions de crèdit, cal fer la següent:

Notificació de la modificació d'una operació de crèdit a curt termini

L'Ajuntament disposava l'any 2007 d'una pòlissa de crèdit per un import d'un milió d'euros amb el Banco Español de Crédito, SA (BANESTO) i que vencia el 3 d'octubre del 2007. La finalitat d'aquesta pòlissa era permetre cobrir les diferències entre els terminis de cobrament i pagament que té l'Ajuntament. En arribar el venciment, la JGL va aprovar el 9 d'octubre del 2007 una nova operació de crèdit a curt termini pel mateix import (1.000.000 €) i amb la mateixa entitat (BANESTO).

En data indeterminada, atès que en el document de pòlissa de crèdit personal no hi figura ni lloc ni data de signatura, l'Ajuntament signà aquesta nova pòlissa de crèdit amb BANESTO pel mateix límit (1.000.000 €) i les mateixes condicions que l'anterior (euríbor + 0,03%), amb venciment el 31 d'octubre del 2008. El tipus d'interès aplicat, en variar l'índex de referència TAE, fou del 4,91% TAE, en comptes de l'anterior tipus del 3,84% TAE.

L'Ajuntament no va informar d'aquesta modificació al DEF, ni com a nova operació de crèdit a curt termini (en cas que fos considerada com a nova operació, atesa l'existència de sol·licitud d'ofertes a diferents entitats bancàries, procés d'aprovació formal per part de la JGL i signatura de nou contracte, sense cap referència a l'anterior), ni com a modificació de les condicions d'una operació a curt termini (en cas que es considerés una modificació de les condicions pactades en operació ja comunicada, és a dir, una renovació del contracte inicial). Tant en un cas com en l'altre, l'operació havia d'haver estat comunicada al DEF, d'acord amb els articles 3.5 i 4.3 de l'Ordre 138/2007.

2.3.5. Conversió i/o substitució total o parcial d'operacions de crèdit preexistents

La conversió o substitució de les operacions de crèdit han de ser comunicades mitjançant els formularis específics, previstos en la normativa.

Es considera que l'amortització anticipada, total o parcial, d'una operació de crèdit i la seva substitució per una nova operació, no constitueixen una modificació sinó una operació de substitució total o parcial d'operacions preexistents.

L'Ajuntament no va comunicar cap conversió o substitució en el període analitzat.

Com a observació a posar de manifest amb relació a l'anàlisi de la conversió i/o substitució total o parcial de les operacions de crèdit preexistents cal fer la següent:

Comunicació de l'amortització anticipada parcial d'un crèdit

Tal com s'ha detallat en la descripció de les operacions de crèdit concertades en l'exercici 2007 (vegeu apartat 2.3.3), l'Ajuntament va rebre una subvenció dels interessos per part de la Diputació de Barcelona, per import de 130.105,52 €, relacionat amb el préstec amb Caixa de Catalunya, formalitzat el 21 de març del 2007. La quantitat rebuda havia de destinar-se, de forma obligatòria i en el seu import íntegre, a la reducció del principal del préstec concedit. Aquesta amortització extraordinària va ser efectuada el 20 d'abril del 2007, per la qual cosa, el saldo original del préstec, de 905.000 €, va quedar reduït a 774.894,48 €.

La normativa disposa, en l'article 2.4 de l'Annex 2 de l'Ordre 138/2007, que l'amortització anticipada parcial d'una operació que no sigui substituïda per una nova operació, com és el cas, ha de ser comunicada per mitjà de la tramesa d'un certificat de la persona titular de la Intervenció de l'ens, en la qual s'ha de fer constar el següent:

- a) El número d'expedient que el DEF va assignar a l'operació de crèdit amortitzada parcialment i la data de formalització.
- b) L'import amortitzat i l'import viu que resta després de l'amortització anticipada, les despeses en concepte de comissions i la data en què s'ha efectuat aquesta amortització.

L'Ajuntament no va comunicar aquesta amortització parcial anticipada d'acord amb els requeriments de l'article esmentat, amb el benentès que l'obligació d'aplicar la subvenció dels interessos íntegrament a amortitzar capital ja figurava dins del contracte inicial.

Dins del formulari de comunicació de l'operació de crèdit tramès hi figura un esment referent a l'amortització anticipada, en l'apartat del cost de l'operació, però que no es cor-

respon amb el detall d'informació requerit en el cas d'amortització anticipada. Així mateix, en el quadre de distribució de finançament i durada útil, dins del model corresponent, no es fa referència a l'import de la subvenció a rebre.

L'Ajuntament hauria d'haver tramès el certificat previst a la normativa, per informar d'aquesta amortització anticipada.

2.3.6. Adquisicions a títol onerós i alienacions de valors mobiliaris

Els ens locals que adquireixin o alienin valors mobiliaris a títol onerós han de sol·licitar un informe previ del DEF.

El moviment dels comptes relatius a operacions amb valors mobiliaris, és el següent:

Codi	Compte	Saldo 31.12.2006	Altes	Baixes	Regularitzacions	Saldo 31.12.2007
250	Inversions financeres permanents en capital	2.062.058,67	-	-	(619.321,15)	1.442.737,52

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

De les manifestacions realitzades per la Intervenció i Secretaria de l'Ajuntament així com de les respostes obtingudes de tercers a les sol·licituds d'informació de la Sindicatura, i també de la provinent de les fonts d'informació disponibles (Compte general de l'entitat local, actes del Ple i de la JGL, informes d'Intervenció, i anàlisi de la comptabilitat) no es desprèn que l'Ajuntament realitzés cap adquisició o alienació de valors mobiliaris en el període analitzat.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no va comunicar al DEF cap adquisició o alienació de valor mobiliaris en el període fiscalitzat.

Tot i això, cal posar de manifest amb relació a l'anàlisi de les adquisicions a títol onerós, i alienacions de valor mobiliaris l'observació següent:

Discrepància en l'import dels valors mobiliaris entre Inventari general i comptabilitat

D'acord amb el detall del moviment de comptes afectats per la tutela financera es va produir una regularització del compte representatiu dels valors mobiliaris per la qual es va reduir l'import dels valors mobiliaris en 619.321,15€. Aquesta regularització va ser fruit de l'adequació de les xifres que constaven en la comptabilitat amb les xifres resultants de la realització de l'inventari general, tal com es comenta en l'apartat 2.4.10, posterior.

L'inventari general identificava les participacions següents:

Empresa	Import
Garraf Promocions Municipals, SA	1.441.438,66
Aigües Sant Pere de Ribes, SA	1.291,29
Total	1.442.729,95

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'inventari general de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes. Es manté un desquadrament de 7,57 € amb l'import de comptabilitat.

En la comptabilitat no es disposava del detall de l'import representatiu de les inversions efectuades en les societats participades de l'Ajuntament. La interventora havia constatat des del moment de la seva incorporació, en l'exercici 2004, que la comptabilització dels valors mobiliaris (i de l'immobilitzat en general) no s'efectuava de forma adequada en la comptabilitat financera.

Per tant, fins al 31 de desembre del 2007, prèviament a la regularització efectuada com a conseqüència de l'inventari físic de béns, el saldo a comptabilitat dels valors mobiliaris no presentava adequadament les participacions en societats mercantils de l'Ajuntament.

2.3.7. Altres obligacions en matèria de tutela financera amb el Departament d'Economia i Finances referents a tramesa d'informació

Adicionalment, la normativa estableix una sèrie d'obligacions de tramesa d'informació i documentació referent als punts següents:

- a) Tramesa de Pla de sanejament financer quan la ràtio d'estalvi net sigui negativa. Atès que la ràtio d'estalvi net no és negativa, no resulten aplicables aquests requeriments a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.
- b) Tramesa del Pla econòmic i financer, previst en l'article 22 de la Llei general pressupostària, per a tots aquells ens locals de població superior a 75.000 habitants o capital de província, que a data d'aprovació o Liquidació del pressupost, hagin incomplert l'objectiu d'estabilitat pressupostària. Atesa la població de Sant Pere de Ribes, aquesta obligació no li és d'aplicació.
- c) Tramesa de les previsions d'ingressos i despeses o d'estats financers, en el cas de estar immers l'entitat local en determinats supòsits de la normativa. L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no complia l'any 2007 cap requisit per estar subjecte a aquesta obligació.
- d) Comunicació al DEF, mitjançant el model normalitzat, de l'Estat del deute a final d'exercici.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb les altres obligacions en matèria de tutela financera amb el DEF, referents a tramesa d'informació, s'exposen a continuació:

a) Tramesa de l'Estat del deute al DEF

La comunicació de l'Estat del deute a final d'exercici ha de ser realitzada dins el primer semestre de cada exercici, mitjançant la tramesa dels models estipulats a l'efecte.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no va realitzar la comunicació en el període indicat, en referència a l'exercici 2007. Mitjançant escrit de data 23 de febrer del 2009, la DGPFA va reclamar aquesta informació,.

Finalment, el 9 de març del 2009, amb un retard de pràcticament 9 mesos des del termini màxim legal, l'Ajuntament va trametre la informació via telemàtica.

b) Contingut de l'Estat del deute tramès

La informació tramesa referent a l'Estat del deute a 31 de desembre de, 2007 només inclou, a més de la part a llarg termini, la part a curt termini de les operacions de crèdit a llarg termini. No s'inclou cap altre saldo relacionat amb operacions de crèdit a curt termini.

L'Ordre 138/2007 especifica que la tramesa de l'Estat del deute a final d'exercici es realitza als efectes del manteniment de la informació registrada sobre endeutament d'ens locals. Atès que, com s'ha vist en els punts anteriors, també s'han de comunicar les operacions de crèdit a curt termini i les seves modificacions, aquesta informació hauria de formar part també de la informació continguda a l'Estat del deute.

A 31 de desembre del 2007, l'Ajuntament tenia concertada una sola operació de crèdit a curt termini (vegeu apartat 2.3.4), però no n'havia disposat cap import. Per tant, la informació que no es va incloure en l'Estat del deute hauria estat útil a efectes de conèixer, a més de la seva existència, les condicions i característiques de l'operació vigent.

2.4. OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE TUTELA FINANCERA AMB EL DEPARTAMENT DE GOVERNACIÓ I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Tal com s'ha esmentat en l'apartat 2.2 anterior, el desenvolupament de les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de tutela financera es va concretar en el Decret 94/1995, del 21 de febrer, d'assignació de funcions en matèria d'hisendes locals al DGAP i al DEF.

Així mateix, aquest Decret recorda també que el DGAP té atribuïdes una sèrie de funcions en matèria de tutela financera en el Decret 336/1988, del 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de patrimoni dels ens locals (RPEL).

2.4.1. Àmbit subjectiu

En el cas de la tutela financera que ha d'exercir el DGAP, l'àmbit subjectiu, més enllà de referències genèriques, no apareix concretat en cap de les normatives d'aplicació.

L'àmbit subjectiu d'aplicació, segons les normes esmentades és el següent:

- Decret 94/1995: hisendes locals i entitats locals
- RPEL: ens locals

D'aquesta manera, la normativa no estipula explícitament si, a més del mateix Ajuntament, les societats de capital municipal entren també dins l'abast de la tutela financera adscrita al DGAP. Conseqüentment, en resten excloses les societats mercantils dependents de l'Ajuntament, però tenen l'obligatorietat de lliurar els seus estats financers juntament amb els de l'Ajuntament.

2.4.2. Àmbit objectiu

Les funcions assignades al DGAP pel Decret 94/1995, que comporten l'obligació de la tramesa de documentació per part de les entitats locals, són les següents:

- Recepció i custòdia dels pressupostos generals de les entitats locals.
- Recepció i custòdia de la Liquidació de cadascun dels pressupostos que integren el Pressupost general de les entitats locals i dels estats financers de les societats mercantils dependents d'aquestes.
- Recepció i custòdia dels acords d'imposició dels tributs i les corresponents ordenances reguladores i les seves modificacions.

Així mateix, aquest Decret recorda que el DGAP també té aquelles funcions atribuïdes en el RPEL. Aquestes funcions fan referència a les operacions següents:

- Adquisició de béns del patrimoni dels ens locals a títol oneros.
- Alienació o gravamen de béns immobles.
- Alienació per permuta de béns patrimonials.
- Cessió gratuïta de béns patrimonials.
- Arrendament o cessió d'ús de béns comunals per subhasta pública.
- Inventari general i les seves rectificacions.

Finalment, el Decret 94/1995 també assigna al DGAP la funció d'obtenir i processar la informació sobre la destinació que els ens locals donin als fons procedents de transferències econòmiques de caràcter finalista, sobre el grau d'utilització dels seus recursos tributaris propis i sobre el nivell de prestació dels serveis locals de caràcter bàsic.

Els possibles comptes afectats a la comptabilitat per les operacions sotmeses a la regulació de la tutela financera adscrita al DGAP figurarien dins d'aquells apartats referents a inversions destinades a l'ús general (subgrup 20), immobilitzacions materials (subgrup 22), inversions gestionades per a altres ens públics (subgrup 23) i el patrimoni públic del sòl (subgrup 24).

El detall d'aquests comptes al tancament el 31 de desembre del 2007 i del 2006 és com segueix:

Codi	Compte	2007	2006
20	Inversions destinades a l'ús general	80.956.719,53	40.510.918,07
200	Terrenys i béns naturals	45.804.784,64	172.863,65
201	Infraestructures i béns destinats a l'ús general	35.151.934,89	39.909.331,34
202	Béns comunals	-	357.412,61
208	Béns del patrimoni històric, artístic i cultural	-	71.310,47
22	Immobilitzacions materials	51.504.375,15	14.043.557,80
220	Terrenys	34.735.880,07	-
221	Construccions	27.012.223,49	12.468.371,89
222	Instal·lacions tècniques	260.964,92	1.556.980,66
223 a 229	Altres immobilitzats	2.228.852,41	3.657.226,91
(282)	Amortitzacions	(12.733.545,74)	(3.639.021,66)
23	Inversions gestionades per a altres	-	-
24	Patrimoni públic del sòl	14.241.691,56	-
240, 241	Terrenys i construccions	14.262.288,75	-
241	Aprofitaments urbanístics	-	-
249	Altres immobilitzats	-	-
(284)	Amortitzacions	(20.597,19)	-

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels balanços de situació en les respectives dates de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Si s'analitzen els comptes anteriors segons la seva rellevància es conclou que els que poden recollir operacions subjectes a la tutela del DGAP durant l'exercici són els següents, amb detall del moviment:

Codi	Compte	Saldo 31.12.2006	Altes	Baixes	Regularització inventari	Saldo 31.12.2007
200	Terrenys i béns naturals	172.863,65	107.744,88	-	45.524.176,11	45.804.784,64
220	Terrenys	-	2.223.084,60	(4.208.526,79)	36.721.322,26	34.735.880,07
221	Construccions	12.468.371,89	2.958.952,68	-	11.584.898,92	27.012.223,49
240, 241	Terrenys i construccions	-	-	-	14.262.288,75	14.262.288,75
Total		12.641.235,54	5.289.782,16	(4.208.526,79)	108.092.686,04	121.815.176,95

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

El compte Infraestructures i béns destinats a l'ús general presenta, a més d'un significatiu moviment de regularització d'inventari, nombrosos moviments, inferiors individualment tots ells a 200.000 €, i que corresponen a obres o a adquisicions d'elements destinats a l'ús general, sense que cap moviment pugui associar-se per la seva descripció al tràfic patrimonial.

Tal com es comenta en l'apartat 2.4.10, posterior, l'Ajuntament ha regularitzat l'import dels seus comptes d'immobilitzat com a conseqüència del resultat de l'inventari realitzat amb efectes 31 de desembre del 2007. Els efectes de la regularització practicada es detallen en aquell apartat.

El quadre següent mostra el detall de les altes en els comptes identificats, classificades, segons els diferents conceptes que inclou el RPEL:

Codi	Compte	Adquisició per subhasta	Adquisició directa	Permuta	Altres	Total altes
200	Terrenys i béns naturals	-	-	38.967,13	68.777,75	107.744,88
220	Terrenys	-	121.641,31	2.101.443,29	-	2.223.084,60
221	Construccions	-	-	1.329.877,50	1.629.075,18	2.958.952,68
240, 241	Terrenys i construccions	-	-	-	-	-
Total		-	121.641,31	3.470.287,92	1.697.852,93	5.289.782,16

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

La columna Altres inclou factures per material d'obres, certificacions d'obres i altres conceptes que no són objecte de tutela.

El quadre següent mostra el detall de les baixes en els comptes identificats, classificades, segons els diferents conceptes que inclou el RPEL:

Codi	Compte	Alienació per subhasta	Alienació directa	Permuta	Total baixes
220	Terrenys	(270.455,44)	(1.836.629,80)	(2.101.441,55)	(4.208.526,79)
Total		(270.455,44)	(1.836.629,80)	(2.101.441,55)	(4.208.526,79)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

De les manifestacions de la Intervenció i la Secretaria de l'Ajuntament, així, com de les respostes obtingudes de tercers a les sol·licituds d'informació de la Sindicatura, i també, de la informació provinent de les fonts disponibles (moviment de comptes d'immobilitzat, actes del Ple i de la JGL, informes d'Intervenció i de Secretaria, documentació relacionada amb les operacions amb immobilitzat i anàlisi de l'Inventari general) no es desprèn que l'Ajuntament efectués cap operació referent a arrendament o cessió d'ús de béns comunal, per subhasta pública en el període fiscalitzat.

Així mateix, no consta a la Sindicatura que, ni en el període fiscalitzat ni en períodes posteriors, el DGAP hagi sol·licitat a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes cap documentació referent a la destinació que els ens locals donen als fons procedents de transferències econòmiques de caràcter finalista, el grau d'utilització dels seus recursos tributaris propis i el nivell de prestació dels serveis locals de caràcter bàsic.

2.4.3. Pressupostos generals de l'entitat local

Els pressupostos generals han de contenir tots els documents que estableix la normativa d'hisendes locals. La tramesa de cada pressupost al DGAP s'ha de realitzar un cop s'hagi aprovat definitivament i en tot cas, sempre abans de començar l'any objecte de pressupost.

La resposta del DGAP, de data 21 de maig del 2009, a la petició de la Sindicatura, indica que no tenia constància d'haver rebut el pressupost general de l'entitat local corresponent a l'exercici 2007.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb la tramesa dels pressupostos generals de l'entitat local, s'exposen a continuació:

a) Termini d'aprovació dels pressupostos

Segons l'article 169.2 del TRLRHL, l'aprovació definitiva del pressupost general l'ha d'efectuar el Ple de la corporació abans del 31 de desembre de l'any anterior en què s'hagi d'aplicar.

D'acord amb les actes de Ple, el pressupost corresponent a l'exercici 2008 va ser aprovat en sessió del 22 de gener del 2008 i no dins l'exercici 2007, per la qual cosa, s'han incomplert els terminis establerts en la normativa.

b) Tramesa dels pressupostos

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va aprovar en Ple del 21 de novembre del 2006 el Pressupost general corresponent a l'exercici 2007. La tramesa completa del Pressupost es va efectuar el 5 de juny del 2009.

La tramesa completa del Pressupost general corresponent a l'exercici 2008 es va realitzar en la mateixa data que la del Pressupost general del 2007, el 5 de juny del 2009.

Per tant, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va trametre els pressupostos del 2007 i 2008, amb un retard de més de vint-i-nou mesos en el primer cas, i de més de disset mesos en el segon cas, respecte al termini que marca la normativa vigent.

2.4.4. Liquidacions del pressupost de l'entitat local i estats financers de les societats mercantils dependents

La Liquidació de cadascun dels pressupostos que integren el Pressupost general de les entitats locals i els estats financers de les societats mercantils dependents d'aquestes entitats locals han de ser tramesos abans de finalitzar el mes de març de l'exercici següent al que correspongui.

Les dues societats participades íntegrament per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes es consideren societats mercantils dependents d'aquest Ajuntament, pel que fa a la tramesa dels estats financers.

La resposta del DGAP, de data 21 de maig del 2009, a la petició de la Sindicatura, indica que no tenia constància d'haver rebut la Liquidació de cadascun dels pressupostos que integren el Pressupost general, ni dels estats financers de les societats mercantils dependents de l'Ajuntament.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb la tramesa de la Liquidació dels pressupostos generals de l'entitat local s'exposen a continuació:

a) Termini de confecció de les liquidacions del pressupost

Segons l'article 191.3 del TRLRHL, els ens locals han de confeccionar la Liquidació del seu pressupost abans del primer dia de març de l'exercici següent.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va aprovar en Ple de data 24 d'abril del 2007 la Liquidació del pressupost corresponent a l'exercici 2006. La Liquidació del pressupost corresponent a l'exercici 2007, elaborat durant l'any 2008, va ser aprovada en el Ple de data 20 de maig del 2008.

Aquestes dates van més enllà del primer dia de març de l'any següent, data màxima de confecció de la Liquidació del pressupost de l'entitat local, tant pel que fa a l'exercici 2006 com al 2007.

b) Tramesa de les liquidacions del pressupost

La tramesa completa de la Liquidació del pressupost de l'entitat local i dels estats financers de les societats mercantils dependents relatius a l'exercici 2006 va ser efectuada amb data 5 de juny del 2009.

La tramesa completa d'aquesta mateixa documentació relativa a l'exercici 2007 es va realitzar conjuntament amb la de l'any 2006, és a dir, el 5 de juny del 2009.

Per tant, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va trametre les liquidacions de pressupostos i els estats financers amb un retard de més de dos anys en un cas i més d'un any en l'altre, respecte al termini que marca la normativa vigent.

2.4.5. Acords d'imposició de tributs i les corresponents ordenances reguladores i les seves modificacions

Els acords d'imposició de tributs i les corresponents ordenances reguladores i les seves modificacions, s'han de trametre al DGAP un cop s'hagin aprovat definitivament.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va aprovar en Ple de data 26 d'octubre del 2006 les ordenances reguladores dels tributs corresponents a l'exercici 2007. La tramesa completa d'aquestes ordenances va ser efectuada amb data 11 de gener del 2007.

Les ordenances reguladores dels tributs corresponents a l'exercici 2008, tramitades durant l'any 2007, van ser aprovades en el Ple del 30 d'octubre del 2007. La tramesa completa d'aquestes ordenances es va realitzar amb data 28 de desembre del 2007.

2.4.6. Adquisició de béns del patrimoni dels ens locals a títol onerós

L'adquisició de béns a títol onerós requereix el compliment de les normes sobre contractació dels ens locals. No obstant això, es poden adquirir directament aquests béns quan així ho requereixin les peculiaritats dels béns, les necessitats del servei a satisfer o les limitacions del mercat immobiliari. És en aquests casos quan s'ha d'efectuar la comunicació al DGAP, per tal que aquest Departament pugui emetre l'informe preceptiu previ a l'adquisició que estipula la normativa, en el termini màxim de trenta dies.

D'acord amb la resposta rebuda del DGAP, durant l'any 2007 no es va comunicar ni demanar informe previ a aquell Departament per cap adquisició de béns subjecte a tutela financera.

Segons els moviments comptables, el detall d'altres per adquisició directa durant l'exercici 2007 és el següent:

Codi	Compte	Adquisició directa
200	Terrenys i béns naturals	-
220	Terrenys	121.641,31
221	Construccions	-
240, 241	Terrenys i construccions	-
Total		121.641,31

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

El moviment del compte de Terrenys es correspon a una única adquisició, de data 25 d'abril del 2007, d'una finca situada al municipi, anomenada Els Vinyals, amb una superfície total de 180.355,76 m².

L'adquisició va ser realitzada de forma directa, per compensar el deute, de 121.641,31 €, per tributs i altres ingressos de dret públic municipal segons l'expedient de constrenyiment T/92-196598.

L'historial d'aquesta adquisició es remunta a l'any 2000, quan la Unitat Central de Recaptació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona (organisme encarregat de la gestió de la recaptació dels tributs per delegació de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes), havia embargat i subhastat uns terrenys propietat de la societat deutora per fer front al deute tributari que presentava la societat amb l'Ajuntament. La subhasta, que va tenir lloc el 6 de juliol del 2000, va quedar deserta per manca de postors.

El deutor va prendre la iniciativa de sol·licitar el 2 de desembre del 2003 la compensació del deute existent amb la transmissió a favor de l'Ajuntament d'un dels terrenys que no van ser adjudicats en subhasta. Per disposar del terreny ofert calia, però, una segregació prèvia d'una finca més àmplia, propietat del deutor.

De conformitat amb l'informe favorable de la secretària general, el Ple de la corporació aprovà el 17 de desembre del 2003 l'acceptació de la proposta presentada pel deutor així com la comunicació de l'expedient a la Direcció General d'Administració Local del DGAP, comunicació que no es va realitzar.

El 8 de febrer del 2005, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va oferir a la Diputació la possibilitat de cedir gratuïtament aquest terreny que se li oferia, atesa la seva qualificació com a "sòl no urbanitzable d'especial protecció - Parc del Garraf", tenint presents les competències de la Diputació en relació amb el Parc Natural del Garraf. No consta dins l'expedient resposta d'aquest organisme sobre l'ofertament de cessió gratuïta del terreny.

El 14 de febrer del 2006 la Direcció General de Desenvolupament Rural, dependent del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat va emetre Resolució, per la qual s'autoritzava la segregació de la porció del terreny proposada pel deutor i que era necessària per a l'adquisició directa.

En escriptura pública del 20 de juny del 2006 es va efectuar la compravenda del terreny segregat per part de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, per 121.642,31 €. En aquesta escriptura, el deutor sol·licita a l'Ajuntament que el deute tributari existent li sigui compensat com a pagament del preu de la compravenda un cop inscrita l'escriptura en el Registre de la propietat. Aquesta inscripció es va realitzar el 23 de novembre del 2006.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta adquisició directa, s'exposen a continuació:

a) Sol·licitud de l'informe previ preceptiu al DGAP

D'acord amb l'article 30 del RPEL, es poden adquirir directament els béns quan ho requereixin les seves peculiaritats, amb informe previ del DGAP. L'informe de la secretària general del 9 de desembre del 2003 així ho indicava també. No obstant això, d'acord amb les manifestacions de la mateixa secretària general, no es va sol·licitar aquest informe preceptiu previ al DGAP, ni el 2003 ni el 2006.

Per tant, hauria d'haver-se demanat aquest informe previ l'any 2003. Així mateix, en el moment de l'adquisició, s'hauria d'haver enviat comunicació d'aquesta adquisició al DGAP.

b) Informe de taxació pericial

L'article 38 del RPEL determina que en l'adjudicació de béns, que dimani d'un procés judicial o administratiu, com és el cas, serà necessària la taxació pericial dels béns adjudicats. La necessitat d'aquesta taxació pericial també s'indicava en l'informe de la secretària general.

En l'expedient de l'operació hi figurava informe carta de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona, en què s'indicava la valoració de la finca (251.117,57 €) a efectes de la subhasta que va tenir lloc el 6 de juliol del 2000 i que va quedar deserta.

L'informe de la secretària general de desembre del 2003 indicava que la valoració del terreny a adquirir resultava d'aplicar el valor del deute total de la societat amb l'Ajuntament, i que a data d'elaboració d'aquell l'informe era de 121.641,31 €. Aquest va ser l'import pel qual es va efectuar finalment la compravenda el 20 de juny del 2006.

En l'expedient no hi figura tampoc una actualització del deute pendent entre el primer moment de proposició de l'adjudicació al Ple (9 de desembre del 2003) i el moment de la inscripció de la compravenda (23 de novembre del 2006).

Per tant, d'una banda, la valoració a realitzar hauria d'haver estat a partir de criteris tècnics i no en funció del deute pendent; d'altra banda, el deute pendent s'hauria d'haver incrementat almenys en relació amb els interessos de demora i recàrrecs aplicables que haguessin estat escaients.

c) Informes de la Intervenció respecte a l'operació

No hi ha informe de la Intervenció en la comptabilització de l'alta d'immobilitzat l'abril del 2007. Dins l'expedient d'adquisició tampoc no hi figura cap informe de la Intervenció en el moment de l'adjudicació directa.

La Intervenció hauria d'haver estat informada d'aquesta adquisició i n'hauria d'haver emès informe.

d) Comptabilització i valor de la finca

D'acord amb la data de l'escriptura de compravenda, aquesta adquisició s'hauria d'haver comptabilitzat l'any 2006.

Respecte a la valoració de la finca adjudicada, s'haurien de considerar els factors següents: la qualificació urbanística del terreny (sòl no urbanitzable d'especial protecció - Parc del Garraf) i l'oferiment de l'Ajuntament de cedir gratuïtament el terreny a la Diputació l'any 2005.

Tots aquests factors són indicatius que el valor de mercat del terreny adjudicat era inferior al valor assignat. Per tant, s'hauria d'haver realitzat en el seu moment un examen del possible deteriorament d'aquest valor mitjançant la determinació del valor de mercat actual i registrar l'aprovisionament de la possible pèrdua de valor en la comptabilitat financera, d'acord amb la Norma de valoració 2 de l'immobilitzat material i la Regla 21 de provisions, establertes en la ICAL.

Així, les partides del Balanç i del Compte de resultat economicopatrimonial afectades per la dotació d'aquesta provisió per reflectir la minoració valorativa, serien les següents:

- Provisions d'immobilitzat material, pel menor valor de mercat respecte al comptable, per la qual cosa, l'apartat Immobilitzat material, i, consegüentment, l'actiu, es veurien reduïts en aquesta xifra.
- Pèrdues provinents de l'immobilitzat material pel mateix import, com a contrapartida de la provisió, per la qual cosa, les pèrdues i despeses extraordinàries es veurien augmentades per aquest import i, consegüentment, el Resultat economicopatrimonial seria inferior en aquest valor.

2.4.7. Alienació o gravamen de béns immobles

Les alienacions o gravamen de béns immobles estan subjectes a les obligacions de tutela quan es troben en algun dels supòsits següents:

- Quan el valor de les alienacions o gravàmens de béns immobles excedeix el 25% dels recursos ordinaris del pressupost consolidat de la corporació, és necessari informe previ del DGAP. L'informe s'ha d'emetre en el termini màxim de trenta dies, transcorregut el qual sense que s'hagi emès, es poden prosseguir les actuacions. Si l'informe no és favorable, el Ple ha d'adoptar l'acord d'alienació o gravamen amb el vot favorable de les dues terceres parts del nombre de fet i, en tots els casos, de la majoria absoluta del nombre legal dels membres de la corporació.

- Quan aquests béns immobles a alienar o gravar tenen un valor inferior a l'esmentat del 25% dels recursos ordinaris del pressupost consolidat de la corporació, a efectes del control de legalitat, se n'ha de donar compte al DGAP. Aquesta comunicació s'ha de realitzar una vegada instruït l'expedient i abans de la resolució definitiva.
- En el cas excepcional en què es pot efectuar l'alienació directa quan així ho requereixin les peculiaritats dels béns, les necessitats del servei a satisfer o les limitacions del mercat immobiliari, és necessari informe previ del DGAP, que l'ha d'emetre en el termini de trenta dies. Si transcorre aquest termini i no hi ha hagut resolució, es poden prosseguir les actuacions.

D'acord amb els moviments comptables, el detall de les baixes per alienació durant l'exercici 2007 és el següent:

Codi	Compte	Alienació per subhasta	Alienació directa	Total alienacions
220	Terrenys	(270.455,44)	(1.836.629,80)	(2.107.085,24)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

D'acord amb la resposta del DGAP, durant el període fiscalitzat es van comunicar les alienacions següents:

Expedient	Assumpte	Data sol·licitud	Informe DGAP		Import
			Data	Qualificació	
549/2007	Alienació directa de terreny a l'empresa pública municipal GPM (terreny als carrers Carles Bohigas amb Jaume Balmes) per edificar habitatges de protecció oficial (apartat 2.4.7.1)	24.08.2007	13.09.2007	Favorable	677.720,81
693/2007	Alienació directa de terreny a l'empresa pública municipal GPM (terreny als carrers Graells, Roger de Flor i Santa Eulàlia) per edificar habitatges i aparcaments de protecció oficial (apartat 2.4.7.3)	22.11.2007	27.12.2007	Favorable	1.141.661,54
Total					1.819.382,35

Imports en euros.

Font: Resposta del DGAP, documentació del DGAP revisada i comptabilitat.

Per tant, si es compara l'import de les alienacions en els dos quadres anteriors, es detecta que en l'exercici 2007, es van registrar en la comptabilitat més operacions d'alienacions que les comunicades.

En la comptabilitat de l'exercici 2007 hi figuren operacions d'alienació que varen ser comunicades al DGAP però que no figuren a la seva resposta (la segona d'aquestes operacions es va iniciar i comunicar al DGAP l'any 2006, raó per la qual no figura en la resposta). Les operacions, que són analitzades i comentades en apartats posteriors, són les següents:

- Adjudicació de finques per subhasta pública, propietat de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, comunicada al DGAP segons escrit del 30 de gener del 2007. L'import de l'alienació és de 270.455,44 € (vegeu apartat 2.4.7.4).
- Venda de parcel·la sobrera en el carrer Ramon Berenguer IV, comunicada al DGAP en l'escrit del 26 de setembre del 2006, amb informe del DGAP de data 16 de novembre del 2006. La compravenda es va efectuar el 9 de març del 2007 i es va comptabilitzar el 2007. L'import de l'alienació és de 17.247,45 € (vegeu apartat 2.4.7.5).

2.4.7.1. Primera operació d'alienació directa a l'empresa municipal GPM

Després de finalitzar la seva primera promoció d'habitatge públic l'any 2004, GPM restava sense l'activitat pròpia del seu objecte social, que és la promoció, l'adjudicació i la venda d'habitatges. L'alienació directa de finques de l'Ajuntament a la societat municipal GPM es va realitzar amb la finalitat de dotar d'activitat aquesta societat.

La primera operació d'alienació directa, comunicada al DGAP el 24 d'agost del 2007, provenia d'un conveni signat el 4 de maig del 2004 amb la societat municipal GPM. El conveni va ser aprovat per la JGL el 3 de maig del 2004.

En el conveni s'establia que el terreny es destinaria a la construcció d'habitatges de protecció oficial. L'inici de les obres havia de ser no més enllà de quatre anys a partir de la data de la signatura del conveni, i havien d'estar finalitzades abans del sisè any, a comptar des de la data de signatura del conveni.

El cobrament s'establia d'acord amb els terminis i quanties següents:

Data prevista a conveni	Concepte	Principal
Maig 2006	Primer termini (25%)	169.430,21
Maig 2007	Segon termini (25%)	169.430,21
Maig 2008	Tercer termini (50%)	338.860,39
Total		677.720,81

Imports en euros.

Font: Conveni signat el 4 de maig del 2004.

La comptabilització de la compravenda i de l'Impost del valor afegit (IVA) corresponent, es va realitzar el 24 de maig del 2007.

La compravenda del terreny es va escripturar el 31 de juliol del 2007 per un import de 677.720,81 €. Aquest és l'import pel qual es va donar de baixa l'immobilitzat.

Els cobraments efectius de l'operació es van produir en les dates i quanties següents:

Data prevista a conveni	Data real	Concepte	Principal	Interessos	IVA	Total
31.05.2006	18.10.2006	Primer termini (25%)	169.430,21	16.244,40	-	185.674,61
31.07.2007	24.05.2007	Segon termini (25%)	169.430,21	20.900,26	108.455,33	298.785,80
31.05.2008	31.07.2007	Tercer termini (50%)	338.860,39	45.374,80	-	384.235,19
Total			677.720,81	82.519,46	108.455,33	868.695,60

Imports en euros.

Font: Documents dels cobraments d'entitats financeres.

En cada un dels terminis es va produir el cobrament d'interessos, d'acord amb el conveni pel qual la compradora GPM s'obligava a liquidar mensualment l'interès legal del diner sobre el pagament ajornat.

La documentació de l'operació va ser tramesa al DGAP el 24 d'agost del 2007. El DGAP, mitjançant la Direcció General d'Administració Local, va emetre el preceptiu informe previ i en sentit favorable.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta alienació directa, s'exposen a continuació:

a) Comunicació de l'operació

L'operació va ser comunicada el 24 d'agost del 2007, amb un retard de més de tres anys respecte a la data en què hauria d'haver-ho estat, el 3 de maig del 2004, data d'aprovació del protocol de conveni.

b) Sol·licitud d'informe al DGAP

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va trametre amb retard la documentació per tal que el DGAP en tingués coneixement.

La necessitat de trametre aquesta documentació s'indicava en sengles informes de l'any 2004, de la Intervenció i de la Secretaria, respectivament. Aquests informes però, no van alertar que, en tractar-se d'una alienació directa sense tràmit de subhasta, d'acord amb l'article 43 del RPEL, era necessari l'informe previ del DGAP. La necessitat d'aquest informe s'empara no tan sols en el article 43 del RPEL sinó també en l'article 209 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC), la redacció del qual es troba en línia amb l'esmentat article del RPEL.

La manca d'advertiment del necessari informe esdevenia un error també en la redacció del conveni, en què s'afirmava que no era necessari l'informe previ.

Malgrat això, tot i no haver estat sol·licitat, el DGAP va emetre informe de l'operació.

Per tant, els informes de Secretaria i Intervenció haurien d'haver advertit d'aquesta circumstància i l'Ajuntament hauria d'haver demanat informe previ en data anterior a la data de signatura del conveni, és a dir, amb anterioritat al 3 de maig del 2004.

c) Control del DGAP

L'informe favorable del DGAP per l'operació, és de data 13 de setembre del 2007. En cap cas fa referència al retard en l'enviament de la documentació i a la manca de sol·licitud expressa de l'informe previ. L'informe del DGAP hauria d'haver fet constar tant el retard en la tramesa de la documentació com la necessitat de sol·licitar informe previ.

L'informe de l'arquitecta municipal en què es detalla la valoració pericial va ser realitzat el 23 d'abril del 2003 i va ser inclòs en la documentació tramesa l'any 2007. No existeix informe addicional posterior a la dita data actualitzant aquesta valoració. Atès el període de temps transcorregut entre la valoració pericial i l'emissió de l'informe, així com l'evolució del mercat immobiliari en aquella època, el DGAP hauria d'haver descartat l'informe de valoració pericial aportat i hauria hagut de sol·licitar, prèviament a l'emissió de l'informe definitiu, una valoració actualitzada. Tal com s'evidencia en l'apartat 2.4.7.2, el valor de mercat d'aquest terreny era un altre més elevat. Per tant, en el control de l'operació no s'ha alertat de la necessitat d'una nova valoració pericial actualitzada en el moment d'emetre l'informe.

d) Comptabilització de l'alienació de l'immobilitzat material

L'informe de la Intervenció, referent a la comptabilització de la venda, indica que el valor de cost del terreny era de 342.137,21 €. D'acord amb aquesta xifra, atès què l'import de la venda estava estipulat en 677.720,81 €, l'operació donava un benefici de 335.583,60 €. No obstant això, en la comptabilització efectuada l'any 2007, la baixa dels comptes de terrenys es va registrar pel valor de venda, és a dir, 677.720,81 €, sense reconèixer cap resultat de l'operació. Això és degut al fet que la interventora va detectar que, no s'havia registrat l'alta patrimonial del terreny com a immobilitzat.

Atès que a final d'any es van regularitzar els comptes d'immobilitzat per adequar-los a l'inventari (vegeu apartat 2.4.10) el benefici d'aquesta operació va quedar subsumit dins del resultat extraordinari registrat per les diferències existents en comptabilitzar la regularització d'inventari, per la qual cosa, no hauria calgut rectificar el resultat. Per tant, la falta de comptabilització no hauria fet variar el resultat economicopatrimonial.

D'altra banda, l'operació hauria d'haver estat comptabilitzada en l'any 2004, any de la signatura del conveni. Si s'hagués comptabilitzat en aquesta data, s'haurien registrat drets reconeguts, i per tant, la Liquidació pressupostària, el Balanç economicopatrimonial i el Romanent de tresoreria referits a l'exercici 2004, haurien resultat modificats com a conseqüència del reconeixement de l'import a cobrar, per 677.720,81 €.

e) Tributació de l'IVA

El reconeixement de l'IVA, segons la normativa d'aquest tribut i la resposta a la consulta vinculant de la Dirección General de Tributos (DGT) del 23 de gener de 1997, s'ha de realitzar a la signatura de l'escriptura pública, excepte que de la mateixa escriptura pública resulti una data diferent. La doctrina reiterada de la DGT, per aplicació de l'article 75 de la Llei de l'IVA, és que aquest tribut es merita en la posada del bé a disposició de l'adquirent o bé, en el moment de percebre l'acompte total o parcial de l'operació, pels imports efectivament percebuts.

Per tant, es conclou que l'IVA no es merita en la data de l'escriptura pública si es desprèn de la mateixa escriptura que el bé objecte de compravenda es trobava ja a disposició de l'adquirent en data prèvia.

De la lectura de l'escriptura pública d'aquesta compravenda i del conveni de compravenda del terreny (incorporat íntegrament a l'escriptura), no es desprèn cap mena de limitació o restricció en la disponibilitat del bé posterior a la data de signatura del conveni, és a dir, 4 de maig del 2004. És més, una de les clàusules d'aquest conveni especifica que GPM s'obliga a iniciar les obres de construcció en un termini de quatre anys comptats a partir de la data de signatura d'aquest conveni. Per tant, GPM podia iniciar les obres i s'estableix com a termini màxim de començament el 4 de maig del 2008.

Addicionalment, amb anterioritat a la signatura de l'escriptura pública (31 de juliol del 2007) es van rebre dos cobraments pel 50% de l'operació, a més de l'IVA total de l'operació (24 de maig del 2007). L'IVA cobrat es va ingressar a Hisenda (20 de juliol del 2007) amb anterioritat a la signatura de l'escriptura pública.

Per tant, es pot concloure que el terreny es trobava a disposició del comprador a la data de signatura de conveni i per tant, la liquidació de l'IVA es va efectuar tres anys més tard de la data en què s'hauria d'haver fet, la qual cosa suposa per a l'Ajuntament, així com per a l'empresa participada unes contingències fiscals que la Sindicatura de Comptes estima en prop de 24.000 €, incloent-hi recàrrecs, sanció i interessos de demora.

f) Comptabilització del primer cobrament

El primer cobrament efectiu de l'operació es va realitzar el 18 d'octubre del 2006. Aquest ingrés es va registrar, com a partida no pressupostària, en el compte ingressos pendents d'aplicació.

L'enregistrament d'aquest ingrés no es va produir en la comptabilitat pressupostària fins al 2 de gener del 2007.

Aquest ingrés hauria d'haver estat registrat en la comptabilitat pressupostària en el moment del seu cobrament efectiu, per la qual cosa, els ingressos pressupostaris de l'any 2006 es troben infravalorats en 185.674,61 €, mentre que els ingressos de l'any 2007 es troben sobrevalorats pel mateix import.

2.4.7.2. Venda posterior a un tercer del terreny alienat a favor de l'empresa municipal GPM

El 31 de juliol del 2007, la mateixa data en què s'escripturava la venda del terreny referida en l'apartat 2.4.7.1, de forma simultània, la societat compradora GPM va alienar de forma directa aquell mateix terreny a la cooperativa Llar Unió Catalònia, SCCL. L'import de la compravenda va ser d'1.371.412 €, i en va resultar un benefici per a GPM de 693.691,19 €.

La compravenda havia estat acordada prèviament mitjançant document privat entre GPM i Llar Unió Catalònia, SCCL amb data 7 febrer del 2007.

D'acord amb la documentació, l'alienació va ser directa, sense concurs, en considerar-se que Llar Unió Catalònia, SCCL era una entitat sense finalitat de lucre. La normativa de referència, el Decret legislatiu 1/2005, del 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (TRLUC), en l'article 161, permet l'alienació directa dels terrenys si aquests es destinen a entitats de caràcter benèfic i social i a promotors públics per construir-hi habitatges protegits.

Ni la Intervenció ni la Secretaria en van ser informades i, per tant, no van emetre informes sobre aquesta operació. Així mateix, aquesta operació no va ser objecte de comunicació al DGAP.

En l'escriptura de compravenda es trasllada una de les condicions que l'Ajuntament havia imposat en l'alienació directa a GPM, quant a la destinació del terreny a la construcció d'habitatges de protecció oficial.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta alienació directa, són les següents:

a) Modificació substancial del conveni aprovat per la JGL

La compravenda del terreny de l'Ajuntament a GPM i la compravenda del mateix terreny de GPM a un tercer varen ser escripturades de forma simultània el 31 de juliol del 2007. Així mateix, la comptabilització i la liquidació d'IVA de totes dues operacions varen ser també simultànies.

El 3 de maig del 2004 les condicions en què la JGL va aprovar el conveni original relatiu a la compravenda del terreny van ser modificades substancialment quan es va escripturar la

dita compravenda, atès que la destinació final dels terrenys (alienació directa) ja no era la indicada en el conveni (construcció d'habitatges de protecció oficial).

Davant aquestes circumstàncies, la JGL hauria d'haver estat informada novament, per poder aprovar l'operació, i redactar i aprovar un nou conveni.

Cal destacar que la interventora, en l'informe econòmic i financer dels comptes de la societat GPM de l'exercici 2007, emès el 18 de juliol del 2008, va posar de manifest l'incompliment del conveni per part de GPM, en haver alienat el solar en lloc d'iniciar la promoció, tal com establia el pacte segon del dit conveni. Addicionalment es van fer advertiments de legalitat des del punt de vista de l'operativa i dels criteris generals d'economia, respecte a la posterior venda de GPM del terreny, sense haver iniciat la promoció i havent generat un guany significatiu en l'empresa municipal.

b) Acreditació del caràcter benèfic i social de la compradora

La pràctica de l'aplicació del TRLUC és que s'acrediti de forma fefaent el caràcter benèfic i social de la societat a la qual s'aliena de forma directa el terreny, per així ajustar-se al contingut de la llei en referència al supòsit extraordinari de l'alienació directa.

GPM no va demanar aquesta acreditació ni la disposa en l'expedient de l'alienació. Per tant, aquesta acreditació hauria d'haver-se demanat, a fi i efecte de documentar aquesta circumstància.

2.4.7.3. Segona operació d'alienació directa a l'empresa municipal GPM

La segona operació d'alienació directa, comunicada al DGAP el 22 de novembre del 2007, provenia d'un conveni signat el 13 de juliol del 2007 amb la societat municipal GPM, aprovat pel Ple de la corporació amb data 23 de juliol del 2007.

En el conveni s'establia que el terreny objecte d'aquesta segona operació es destinaria a la construcció d'habitatges de protecció oficial. L'inici de les obres hauria de fer-se no més enllà d'un any a partir de la data de la signatura del conveni, i haurien d'estar finalitzades abans del tercer any, comptadors des de la data de signatura del conveni.

El cobrament s'establia d'acord amb els terminis i quanties següents:

Data prevista a conveni	Concepte	Principal
Abans del 15.12.2007	Primer termini (25%)	285.415,39
Abans del 15.12.2008	Segon termini (25%)	285.415,39
Abans del 15.12.2009	Tercer termini (50%)	570.830,77
Total		1.141.661,55

Imports en euros.

Font: Conveni signat el 13 de juliol del 2007. El desglossament de quantitats del conveni diferia en 0,01 € del total de l'operació segons el conveni (1.141.661,54 €) i del total de la baixa segons la comptabilitat.

La comptabilització de la compravenda, i de l'IVA corresponent, es va realitzar el 23 de juliol del 2007.

La compravenda del terreny es va escripturar el 14 de desembre del 2007 per un import d'1.441.661,54 €. Aquest és l'import pel qual es va donar de baixa l'immobilitzat.

Els cobraments efectius de l'operació es van produir en les dates i les quanties següents:

Data prevista a conveni	Data real	Concepte	Principal	Interessos	IVA	Total
Abans del 15.12.2007	21.12.2007	1r termini (25%)	285.415,39	-	182.665,85	(b) 468.081,24
Abans del 15.12.2008	(a)	2n termini (25%)	(a)	-	-	(a)
Abans del 15.12.2009	(a)	3r termini (50%)	(a)	-	-	(a)
Total			285.415,39	-	182.665,85	468.081,24

Imports en euros.

Font: Documents bancaris.

Notes:

(a) Pendent de cobrament a la data de finalització del treball de camp.

(b) El cobrament bancari es va produir per import inferior en 3.000 €, per la inclusió en el pagament de la compra d'un solar de GPM per part de l'Ajuntament.

En el primer termini no es va produir el cobrament d'interessos de sis dies, tal com estipulava el protocol de conveni, pel qual la compradora GPM s'obligava a liquidar mensualment l'interès legal del dinar sobre el pagament ajornat.

La documentació de l'operació va ser tramesa al DGAP el 22 de novembre del 2007. El DGAP, mitjançant la Direcció General d'Administració Local, va emetre el preceptiu informe previ i en sentit favorable.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta alienació directa, són les següents:

a) Comunicació de l'operació

L'operació va ser comunicada el 22 de novembre del 2007, amb un retard de gairebé quatre mesos respecte a la data en què hauria d'haver-ho estat, el 23 de juliol del 2007, data d'aprovació del conveni.

b) Sol·licitud d'informe al DGAP

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va trametre amb retard la documentació al DGAP per tal que en tingués coneixement.

La necessitat de trametre aquesta documentació s'indicava en sengles informes de l'any 2007 de la Intervenció i de la Secretaria, respectivament. Aquests informes però, no van

alertar que, en tractar-se d'una alienació directa sense tràmit de subhasta, d'acord amb l'article 43 del RPEL, era necessari l'informe previ del DGAP.

La manca d'advertiment del necessari informe esdevenia un error en la redacció del conveni, en què s'afirmava que no calia l'informe previ.

Malgrat això, tot i no haver estat sol·licitat, el DGAP va emetre informe de l'operació. Per tant, els informes de Secretaria i Intervenció haurien d'haver advertit d'aquesta circumstància i l'Ajuntament hauria d'haver demanat informe previ en data anterior a la data de signatura del conveni, és a dir, amb anterioritat al 13 de juliol del 2007.

c) Aspectes formals de l'operació

En la documentació de l'expedient hi figura un certificat de data 22 de novembre del 2007, emès per la secretària general, conforme la finca objecte d'alienació es troba degudament incorporada a l'inventari de béns patrimonials. Aquest certificat entra en contradicció amb l'informe de la Intervenció sobre l'operació, en què s'afirma que no existeix l'inventari municipal.

L'acord del Ple d'aprovació de l'inventari general a 31 de desembre del 2007 és posterior al certificat emès (vegeu apartat 2.4.10).

Tant l'informe de la Intervenció com el certificat esmentat consten en la documentació tramesa al DGAP sense que aquest Departament fes cap menció en el seu informe a la contradicció reflectida entre ambdós documents, i sense que es realitzés alguna comprovació sobre si l'Ajuntament havia retut l'inventari prèviament.

d) Control del DGAP

L'informe favorable del DGAP és de data 27 de desembre del 2007. En cap cas fa referència ni al retard en l'enviament de la documentació ni a la manca de sol·licitud de l'informe previ. L'informe del DGAP hauria d'haver destacat tant el retard en la tramesa de la documentació com la necessitat de sol·licitar informe previ.

e) Comptabilització de l'alienació de l'immobilitzat material

L'informe de la Intervenció, referent a la comptabilització de la venda, indica que el valor de cost del terreny era de 735.029,53€. D'acord amb aquesta xifra, atès que l'import de la venda estava estipulat en 1.141.661,54€, el resultat de l'operació atorgava un benefici de 406.632,01€. No obstant això, en la comptabilització efectuada l'any 2007, la baixa dels comptes de terrenys es va registrar pel valor de venda, és a dir, 1.141.661,54€, sense reconèixer cap resultat de l'operació. Això és degut al fet que la interventora va detectar que

no s'havia registrat l'alta patrimonial del terreny com a immobilitzat que, en aquest cas, hauria estat al subgrup Patrimoni públic del sòl.

Atès que a final d'any es van regularitzar els comptes d'immobilitzat per adequar-los a l'inventari (vegeu apartat 2.4.10) el benefici d'aquesta operació va quedar subsumit dins del resultat extraordinari registrat per les diferències existents en comptabilitzar la regularització de l'inventari, per la qual cosa, no hauria estat necessari rectificar el resultat.

f) Tributació de l'IVA

Tal com s'argumenta en l'apartat 2.4.7.1.e, la liquidació de l'IVA s'hauria d'haver realitzat a la data de signatura del conveni, és a dir, el 13 de juliol del 2007, dins del tercer trimestre del 2007.

A efectes de l'IVA l'operació es va registrar el 14 de desembre del 2007, data de l'escripturació del conveni, ja dins del quart trimestre del 2007. Per tant, el seu reconeixement es va efectuar un trimestre més tard de la data en què s'hauria d'haver liquidat.

Aquest diferiment en la tributació dóna lloc a contingències fiscals de l'Ajuntament i l'empresa municipal participada, per efectuar l'autoliquidació de l'IVA en el període que no corresponia.

2.4.7.4. Alienació de finca via subhasta

El Decret d'alcaldia número 219/2006, del 18 d'agost, va aprovar el plec de clàusules econòmiques, administratives i jurídiques que havien de regir la subhasta per a l'alienació de set finques propietat de l'Ajuntament. Com a resultat del procés de subhasta pública, només la primera de les finques va ser adjudicada, per un import de 270.455,44 €, i la subhasta va quedar deserta per a la resta de parcel·les, tal com es detalla en l'acord de la JGL del 23 d'octubre del 2006.

La comunicació de l'operació al DGAP es va efectuar el 30 de gener del 2007. El DGAP va emetre carta de data 15 de febrer del 2007 com a justificant de recepció de l'expedient tramès per l'Ajuntament. El DGAP conclou en aquesta carta que, "de l'anàlisi de la documentació inclosa en l'expedient no es troba cap inconvenient perquè es dugui a terme l'alienació esmentada, sempre que es compleixin els preceptes legals i reglamentaris en vigor, i el producte de l'alienació es destini a finançar inversions reals previstes en el pressupost vigent, i es procedeixi a l'atermenament de la parcel·la objecte d'alienació de la finca matriu".

Les incidències i les observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta alienació directa són les següents:

a) Comunicació de l'operació

La comunicació al DGAP es va produir amb retard, atès que l'article 40 del RPEL estipula que la comunicació s'ha de fer una vegada instruït l'expedient, abans de la resolució definitiva.

Cal indicar que el DGAP no ha inclòs aquesta operació en la relació d'operacions corresponents a l'exercici 2007, en la carta de resposta a la Sindicatura de data 21 de maig del 2009.

b) Comptabilització de l'alienació

L'informe de la Intervenció referent a la comptabilització de la venda indica que no es disposava del preu de cost de la finca venuda. Això és degut al fet que la interventora va detectar que no s'havia registrat l'alta patrimonial com a immobilitzat

No obstant això, es va realitzar comptabilització de la baixa de la finca en el compte de terrenys en l'any 2007 per l'import de l'adjudicació, 270.455,44 €, és a dir, sense reconèixer cap resultat en l'operació.

Atès que a final d'any es van regularitzar els comptes d'immobilitzat per adequar-los a l'inventari (vegeu apartat 2.4.10) el resultat real d'aquesta operació va quedar subsumit dins del resultat extraordinari registrat per les diferències existents en comptabilitzar la regularització, per la qual cosa, no és necessari rectificar el resultat.

c) Certificat d'inventari

En la documentació tramesa al DGAP s'inclou certificat de la secretària general de data 22 de gener del 2007, en el qual se certifica que la finca adjudicada, objecte de subhasta, es trobava degudament incorporada a l'inventari de béns municipals.

Aquest certificat entra en contradicció amb la data de l'acord del Ple d'aprovació de l'Inventari general a 31 de desembre del 2007, que és posterior al certificat emès (vegeu apartat 2.4.10), així com amb les advertències de la interventora en altres informes, respecte a la manca d'existència d'inventari municipal.

d) Control del DGAP

En la carta de justificant de recepció de la documentació per part del DGAP no es fa esment al retard en l'enviament de la documentació, ni tampoc al fet d'haver-lo fet amb posterioritat a la resolució de l'expedient, en contra del que determina la normativa.

2.4.7.5. Venda de parcel·la sobrera

En data 17 de juliol del 2006 la JGL aprovà la venda d'una parcel·la sobrera de l'Ajuntament al propietari de la finca confrontant, per un import de 17.247,45 €, amb la condició que la dita finca sobrera s'agregués a la seva parcel·la. El procés s'havia iniciat a petició del propietari de la finca confrontant, que havia sol·licitat la compra de la parcel·la sobrera.

Tanmateix, aquest propietari no va fer efectiva la compra de la parcel·la sobrera i va vendre la parcel·la confrontant el 9 de març del 2007.

El nou propietari de la finca confrontant va presentar instància en què acceptava la totalitat de condicions preses en l'acord del 17 de juliol del 2006 i així poder continuar l'expedient a favor seu.

En data 27 de març del 2007 la JGL tornà a aprovar la venda de la parcel·la sobrera al nou propietari pel mateix import i en idèntiques condicions que en l'acord inicial, entre les quals era condició que la dita finca sobrera s'agregués a la parcel·la confrontant.

L'Ajuntament va enviar documentació al DGAP en referència a aquesta venda en data 26 de setembre del 2006. El 17 de novembre del 2006 el DGAP va emetre informe favorable relatiu a l'alienació directa a favor del primer sol·licitant, subjecte a una sèrie de condicionants, que es transcriuen seguidament:

[...], sempre que s'acompleixin els preceptes legals i reglamentaris en vigor, que prèviament a l'alienació de la finca esmentada es procedeixi al seu atermenament d'acord amb el que estableix l'article 40.1 del Decret 336/1988, del 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de patrimoni dels ens locals, que la finca figuri inscrita al Registre de la Propietat a nom de l'Ajuntament lliure de càrregues i gravàmens, que la valoració pericial detallada de la finca objecte d'alienació s'hagi efectuat d'acord amb els criteris establerts a la Llei 6/1988, del 13 d'abril sobre règim de sòl i valoracions, que la parcel·la s'alieni pel preu que resulti de la seva valoració, com a mínim, i, en especial, que l'adquirent sigui l'únic propietari confrontant o que s'incorpori a l'expedient, si s'escau, la renúncia expressa d'altres possibles confrontants.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta alienació directa són les següents:

a) Sol·licitud d'informe al DGAP

En els informes de Secretaria i Intervenció s'afirmava que no era necessari requerir informe previ al DGAP per dur a terme l'operació.

No obstant això, tot i no haver estat sol·licitat, el DGAP va emetre informe de l'operació partint de la documentació lliurada per l'Ajuntament en la comunicació de l'operació.

Aquest informe del DGAP feia referència a l'acord de la JGL inicial, del 17 de juliol del 2006. No es va comunicar ni trametre documentació respecte de l'acord de la JGL del 27 de març del 2007, acord sobre el que es va realitzar finalment l'operació.

Per tant, l'Ajuntament hauria d'haver comunicat posteriorment l'operació al DGAP, en aprovar-se l'esmentada operació amb un segon acord de la JGL.

b) Informe de la Intervenció sobre l'operació

La valoració pericial de la finca sobrera va ser feta inicialment en data 12 de maig del 2005. En data 2 de maig del 2006 aquesta valoració va ser modificada a la baixa a causa de la forma irregular de la finca.

Aquesta valoració pericial no va ser actualitzada amb motiu de l'acord pres el març del 2007. Aquesta observació va ser posada de manifest en l'informe de la Intervenció del 26 de març del 2007.

Per tant, a efectes de l'acord definitiu de venda de la parcel·la sobrera, s'hauria d'haver actualitzat la valoració d'aquesta finca, atès que, en el moment de la presa de l'acord definitiu havia passat més d'un d'any des de la valoració inicial corregida de la finca.

Així mateix, l'informe de la Intervenció va ser desfavorable, a conseqüència que l'aprovació de la venda patrimonial del 17 de juliol del 2006 no havia estat objecte de fiscalització prèvia, en no tenir-se'n constància.

c) Comptabilització de l'alienació

L'informe d'Intervenció referent a la comptabilització de la venda, indica que no es disposava del preu de cost de la finca venuda. Això és degut al fet que la interventora va detectar que no s'havia registrat l'alta patrimonial com a immobilitzat.

Això no obstant, es va realitzar la comptabilització de la baixa de la finca en el compte de terrenys en l'any 2007, per l'import de la venda, és a dir, 17.247,45 €, sense reconèixer cap resultat de l'operació.

Atès que a final d'any es van regularitzar els comptes d'immobilitzat per adequar-los a l'inventari (vegeu apartat 2.4.10) el resultat real d'aquesta operació va quedar subsumit dins del resultat extraordinari registrat per les diferències existents en comptabilitzar la regularització d'Inventari, per la qual cosa, no és necessari rectificar el resultat.

2.4.8. Alienació per permuta de béns patrimonials

Les alienacions per permuta de béns patrimonials es troben subjectes a informe previ del DGAP quan la diferència de valors dels béns involucrats en l'operació excedeix el 100% del valor més baix. Aquest informe s'ha d'emetre en el termini màxim de trenta dies des de l'entrada de la petició al DGAP. Si l'informe no és favorable, el Ple ha d'adoptar l'acord amb el vot favorable de les dues terceres parts del nombre de fet i, en tots els casos, de la majoria absoluta del nombre legal dels membres de la corporació. Transcorregut el termini sense l'emissió de l'informe, aquest s'entendrà favorable per silenci positiu.

Aquesta normativa s'aplica també en el cas possible de permuta de béns presents amb d'altres béns futurs, i també, en els casos de béns inexistents a data actual, però dels quals es pot presumir racionalment la seva existència futura (per exemple, permuta d'un terreny amb pisos a construir sobre aquest terreny). En aquest darrer cas, el bé futur ha de ser sempre determinat o susceptible de determinació.

D'acord amb els moviments comptables, el detall d'altres i baixes per permutes durant l'exercici 2007 a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes és el següent:

Altes	Compte	Altes per permuta	Baixes per permuta
200	Terrenys i béns naturals	38.967,13	-
	Subtotal Subgrup 20	38.967,13	-
220	Terrenys	2.101.443,29	(2.101.441,55)
221	Construccions	1.329.877,50	-
	Subtotal Subgrup 22	3.431.320,79	(2.101.441,55)
Total		3.470.287,92	(2.101.441,55)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

D'acord amb la informació obtinguda mitjançant els procediments realitzats, es poden desglossar els apunts anteriors en les operacions de permutes següents:

Data	Operacions de permuta	Altes	Baixes
3.4.2007	Resolució procediment expropiatori finca c/Federico García Lorca	38.967,15	-
31.12.2007	Operacions relacionades amb el conveni de permuta d'obra futura amb GPM	2.101.443,29	
21.6.2007	Pisos Vinya d'en Petaca		361.667,00
9.11.2007	Solars U2 Vinya d'en Petaca		263.421,14
29.12.2007	Local 1, U2 Vinya d'en Petaca		234.046,00
31.12.2007	Pisos Vinya d'en Petaca		186.159,47
31.12.2007	Pisos Vinya d'en Petaca		1.056.147,94
31.12.2007	Regularització de valors d'operacions relacionades amb el conveni de permuta d'obra futura amb GPM	1.329.877,50	-

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes de l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes i la documentació suport.

L'observació que cal posar de manifest en relació amb les operacions de permuta, amb caràcter general és la següent:

Comunicació de les permutes

Cap de les permutes va ser comunicada al DGAP.

Atès el seu import cap de les permutes efectuades requeria l'informe previ del DGAP, però sí era necessària la seva comunicació. Les permutes són en realitat dues operacions: per una banda, una adquisició i, per altra banda, una alienació. Per aquesta raó, tant l'alienació del bé inclòs en la permuta com l'adquisició del bé provinent de la permuta, configurarien operacions sotmeses al règim de comunicació al DGAP. Per tant, l'Ajuntament hauria d'haver comunicat totes les operacions de permuta.

2.4.8.1. *Conveni de permuta d'obra futura amb GPM*

En data 10 d'abril del 2003, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va signar un conveni amb la seva societat participada GPM per la permuta d'uns terrenys per obra futura.

En virtut d'aquest conveni, l'Ajuntament alienava a títol de permuta dos terrenys, valorats en 2.101.441,55€. Com a contraprestació, GPM havia de promoure i construir habitatges de protecció oficial en un dels solars. En l'altre solar la promoció i construcció seria d'habitatges de renda lliure. Com a contrapartida addicional, GPM havia de transferir a títol de permuta a l'Ajuntament posteriorment, tots els habitatges de protecció oficial més 300 m² aproximadament de locals i la diferència en metàl·lic fins al preu total del valor del sòl, en habitatges de renda lliure.

GPM havia de finalitzar tot el conjunt de l'obra en el termini de tres anys a comptar des de la data d'elevació a escriptura pública del conveni. GPM s'obligava també a fer la transferència de tots els habitatges de protecció oficial abans de finalitzar l'any 2005, i la resta d'obra futura, com a màxim, en finalitzar els tres anys des de la data d'elevació a escriptura pública del conveni.

A més s'establia que, si les edificacions no estaven acabades en el termini fixat, l'Ajuntament podia optar entre quedar-se l'obra feta i recuperar el ple domini dels terrenys cedits, o bé, concedir pròrroga a l'empresa cessionària, que liquidaria l'interès legal del diner sobre el valor dels solars fins a l'acabament de l'obra.

Així mateix, s'establia condició resolutòria explícita de l'article 11 de la Llei hipotecària per la qual, en cas d'incompliment per part de GPM de les seves obligacions, la propietat dels terrenys tornaria a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

GPM podria subscriure hipoteca sobre el terrenys objecte de permuta sempre que ho autoritzés tant l'Ajuntament com el DEF.

L'escripturació pública del conveni de la permuta es va efectuar en data 5 d'abril del 2004.

El conveni inicial va patir diferents canvis, de tal manera que, del conveni inicial hi van haver dues noves versions, de dates 19 de desembre del 2006 i 22 de gener del 2008, en les quals es modificava el pacte referent a quines propietats futures es traspassarien a l'Ajuntament com a contraprestació pels terrenys permutats i en quins terminis s'hauria de fer.

Les incidències i les observacions que cal posar de manifest en relació amb aquesta operació de permuta s'exposen a continuació:

a) Registre en comptabilitat de les operacions de permuta

Els efectes de les operacions de permuta basades en aquest conveni es van registrar en l'exercici 2007 mentre que s'haurien d'haver registrat en el moment de la signatura del conveni inicial, és a dir, l'exercici 2003.

Atès el caràcter de l'operació, en la qual es permutaven béns per imports idèntics i, per tant, sense obtenció de resultat, el fet que no s'hagués comptabilitzat l'any 2003, any de la signatura del conveni, no va distorsionar el resultat economicopatrimonial d'aquell any ni el d'anys posteriors.

b) Comptabilització de l'operació de permuta

Els terrenys permutats no es trobaven registrats originalment en la comptabilitat. Per tal de deixar constància de l'operació, comptablement es van registrar els efectes de la permuta posteriorment al registre de la regularització de l'Inventari general (vegeu apartat 2.4.10).

L'operació va consistir a registrar en primer lloc els terrenys entregats i, posteriorment, registrar els béns rebuts.

El registre dels terrenys permutats es va fer pel valor assignat en el conveni de permuta, 2.101.441,55 €, amb contrapartida directa al compte 100 de Patrimoni pel mateix import.

D'acord amb la ICAL, el moviment del compte Patrimoni està relacionat amb els comptes Resultats d'exercicis anteriors del mateix subgrup Patrimoni, corresponents a les pèrdues i guanys generades i aprovades l'exercici anterior. El registre de l'ajust per aquesta regularització hauria d'haver passat pel Compte del resultat economicopatrimonial mitjançant comptes inclosos en Guanys i ingressos extraordinaris. Aquest registre hauria estat coherent amb l'utilitzat per reflectir les diferències de comptabilitat amb l'Inventari general (vegeu apartat 2.4.10).

Per tant, el Balanç economicopatrimonial hauria d'haver reflectit un saldo inferior en l'epígraf Patrimoni per 2.101.441,55 €, mentre que l'apartat del Compte del resultat economico-

patrimonial Guanyys i ingressos extraordinaris hauria d'haver augmentat en la mateixa quantitat i, correlativament, l'import total del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2007.

D'altra banda, i d'acord amb la Regla 25 de la ICAL, tant l'immobilitzat entregat com aquell rebut en una permuta s'han de valorar als seus corresponents valors de taxació. La diferència entre el valor net comptable del bé entregat amb el seu valor de taxació produirà un benefici o pèrdua procedent de l'immobilitzat material. Per altra banda, si la compensació en metàl·lic pactada no compensa els diferents valors de taxació dels béns intervinents, aquesta part es registrarà al Compte de pèrdues i guanyys com a subvenció de capital.

La comptabilització efectuada per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes va seguir aquests criteris excepte pel que respecta al diferencial entre valors de taxació dels béns intervinents més la compensació en metàl·lic, que s'origina com a conseqüència de les modificacions posteriors de conveni. El diferencial existent va ser registrat en Benefici procedent de l'immobilitzat (compte 771), de l'apartat Guanyys i ingressos extraordinaris, per import de 273.259,26€. D'acord amb la normativa de referència exposada, la comptabilització s'hauria d'haver efectuat en el Compte del resultat economicopatrimonial al compte Subvencions de capital (compte 756), de l'apartat Ingressos i transferències del dit compte.

c) Tributació de l'IVA

L'IVA de l'operació de permuta per obra futura va ser liquidat en dos moments diferents del temps:

- Per una banda, l'IVA repercutit per l'entrega dels terrenys, per 167.246,98€ es va liquidar el segon trimestre del 2004, període en què es va produir l'escripturació del conveni de permuta. D'acord amb el que s'ha comentat en l'apartat 2.4.7.1.e, la meritació de l'IVA es produeix en el moment en què es posa a disposició de l'adquirent el bé transferit, que en aquest cas era a la data de signatura del conveni, el 10 d'abril del 2003. Per tant, la tributació de l'IVA repercutit es va realitzar amb un any de retard.
- Per altra banda, l'IVA suportat per l'obra futura rebuda per 200.711,18€ es va liquidar a la data de recepció màxima d'aquesta, 31 de desembre del 2007 (segons les posteriors modificacions de conveni inicial), és a dir, el quart trimestre del 2007.

La normativa de l'IVA i la seva interpretació per part de les respostes a les consultes de la Direcció General de Tributs (DGT 1269/04, DGT 465/2005 i DGT V2050/09), indiquen que la meritació de l'IVA suportat es produeix en el moment en què es lliura la cosa present. La doctrina reiterada de la DGT en les operacions de permuta per obra futura és considerar el lliurament inicial dels terrenys com una bestreta de les edificacions que es produiran en el futur, un cop la construcció s'hagi acabat, i consegüentment, en aquest moment es merita també l'IVA suportat.

L'IVA suportat d'aquestes obres futures es va liquidar amb posterioritat a la data de lliurament del terreny (signatura del conveni l'any 2003), i per tant, amb un retard de més de quatre anys i mig de la data que corresponia.

Els diferiments descrits en la tributació de l'IVA, tant el repercutit com el suportat, donarien lloc a una sèrie de contingències fiscals, tant per part de l'Ajuntament com per part de la societat municipal GPM.

d) Préstec hipotecari amb posposició de condició resolutòria

El 31 de desembre del 2004 GPM va signar una escriptura de préstec amb garantia hipotecària i posposició de condició resolutòria amb Caixa d'Estalvis del Penedès. La garantia hipotecària es va constituir sobre un dels solars objecte de la permuta. L'import del préstec pujà a 2.230.000 €, reintegrables en trenta-tres anys, Els tres primers eren de carència.

Com a característica més significativa de l'operació financera cal destacar el fet que el tipus d'interès aplicable al període de carència (tres primers anys) és l'euríbor més un diferencial del 0,5%, en tant que el tipus de referència pel període posterior (trenta anys següents) és l'IRPH, l'Índex de referència dels préstecs hipotecaris. Aquest darrer índex és històricament ostensiblement superior a l'euríbor. A tall d'exemple, durant l'any 2009, el diferencial respecte a l'euríbor ha oscil·lat entre un 1,6% i un 2,4%.

L'escriptura del préstec incloïa la posposició de la condició resolutòria establerta en el conveni de permuta. Aquesta posposició implicava que la resolució per incompliment d'alguna de les clàusules del conveni suposaria la readquisició de la finca amb la càrrega de la hipoteca per part de l'Ajuntament, mentre que la possible execució de la hipoteca per impagament suposaria l'extinció per purga de la dita condició resolutòria.

El canvi d'una condició substancial feia necessària la tramesa d'informació sobre aquesta permuta al DGAP. Addicionalment, la clàusula esmentada suposa, en una de les seves opcions, l'atorgament d'una garantia de l'Ajuntament sobre el préstec, assimilable a un aval sobre una operació de crèdit. Per tant, l'existència d'aquesta opció ha de ser comunicada al DEF, ja que aquest Departament té atribucions en matèria de tutela financera (article 3 de l'Ordre 138/2007, del 27 d'abril).

Per tant, l'Ajuntament hauria d'haver informat d'aquesta operació tant el DGAP per la permuta, com el DEF per la garantia.

e) Autorització del préstec per part de l'Ajuntament

Una de les condicions estipulades en el conveni de permuta era que GPM podria subscriure hipoteca sobre el terrenys permutats sempre que així ho autoritzés tant l'Ajuntament, com el DEF.

L'Ajuntament no va considerar necessari demanar autorització al DEF ja que segons la resposta de la DGPFA la societat GPM no estava sotmesa al règim de tutela financera (vegeu apartat 2.3.1).

Quant a l'autorització per part de l'Ajuntament, el Ple del 21 de setembre del 2004 va autoritzar a GPM per tal que subscrigués un préstec hipotecari a llarg termini, d'acord amb el seu Pla de sanejament, per un import aproximat i global de 5.757.776€. Aquesta autorització es vinculava al fet que, abans del lliurament dels béns derivats del contracte de permuta, la societat municipal hauria d'aixecar les hipoteques corresponents als béns a rebre. Així mateix, l'acord es vinculava al requeriment fet a l'empresa municipal perquè el dia següent de la formalització del préstec hipotecari retornés un préstec rebut tres mesos abans de l'Ajuntament de 1.300.000€. Finalment, s'autoritzava l'empresa GPM a signar una operació de tresoreria, d'acord novament amb el Pla de sanejament, per un import aproximat de 900.000€.

Aquest tipus d'operacions es troben subjectes a la fiscalització prèvia, en virtut de l'article 49 del TRLRHL. La interventora va emetre informe favorable de data 13 de setembre del 2004 en relació amb la subscripció del préstec hipotecari per part de GPM. En aquest informe s'estipulava com alternativa més avantatjosa l'acceptació d'una oferta de Banesto perquè GPM signés un crèdit hipotecari per aproximadament 5.757.776€. En el mateix document es feia constar el rebuig de la resta d'ofertes presentades corresponents a Banc Sabadell i a Caixa Tarragona. Addicionalment, en el mateix informe d'Intervenció s'acceptaven les condicions proposades per Banesto per a la signatura d'una pòlissa de crèdit per 900.000€.

El resum de tot plegat és que el setembre el Ple va aprovar una autorització d'operacions creditícies que havia de signar GPM, basant-se en les dades de l'informe de la interventora.

No obstant això, l'operació que es va signar finalment, amb data 31 de desembre del 2004 no va tenir res a veure amb les condicions i entitats indicades en aquell informe d'Intervenció i, per tant, amb les aprovades pel Ple: l'import del préstec fou sensiblement inferior (2.230.000€ signats enfront dels 5.757.776€ proposats); l'entitat creditícia signant (Caixa del Penedès) no apareix a l'informe d'Intervenció com a entitat que hagués presentat cap oferta; i les condicions del préstec considerat més avantatjós diferien de les finalment signades (tipus d'interès de les caixes IRPH en el préstec signat enfront de l'euríbor + 0,65% en el préstec proposat).

A la interventora no li consta ni que GPM hagi signat cap préstec amb posterioritat, ni que s'hagi efectuat un altre informe de la Intervenció, concretament sobre el préstec finalment signat.

Per tant, s'hauria d'haver realitzat un informe de fiscalització previ a l'operació finalment signada, i s'hauria d'haver obtingut la preceptiva autorització del Ple amb les dades reals sobre el préstec a signar.

f) Autorització de la posposició de la condició resolutòria

El Ple de l'Ajuntament del 18 de gener del 2005 va ratificar la posposició de la condició resolutòria inclosa en el préstec hipotecari signat el 31 de desembre del 2004 per GPM. En l'Acord d'aprovació no es va especificar import, atenent a la sol·licitud feta per GPM respecte d'això.

La Intervenció no va realitzar informe previ a aquesta ratificació, tal com determina l'article 49 del TRLRHL per aquests tipus d'operacions. L'informe es va realitzar a posteriori, amb data 20 de setembre del 2005; no incloïa cap advertiment i es remetia a la conclusió de la secretària quant als temes legals.

El Ple, abans de ratificar l'acord, hauria d'haver tingut en compte l'informe de fiscalització previ de la Intervenció.

2.4.9. Cessió gratuïta de béns patrimonials

Les cessions de béns patrimonials han de ser comunicades al DGAP. La comunicació ha d'efectuar-se abans que el Ple de la corporació aprovi la cessió.

D'acord amb la resposta del DGAP, durant el període fiscalitzat s'han comunicat les cessions següents:

Expedient	Operacions de cessió	Data aprovació Ple	Data expedient DGAP	Data justificant recepció DGAP	Import segons informe tècnic
309/2007	Cessió gratuïta, a favor de la Generalitat, per a la construcció d'un Centre d'Assistència Primària (CAP), de l'immoble anomenat "El Local"	21.11.2006	25.05.2007	(a)	(b)
310/2007	Cessió gratuïta dels terrenys situats al sector de les Parellades- Can Giralt i al sector Mercat-Parc Central, a favor de la Generalitat de Catalunya, per a la construcció de dos Centres d'Ensenyament Infantil i Primària (CEIP)	19.07.2005	25.05.2007	19.10.2007	1.064.276,01
642/2007	Cessió gratuïta, a favor de la Generalitat de Catalunya, dels terrenys situats al carrer Joan Cuadras i Marçet per a la construcció de l'Institut Ribes II	10.10.2007	12.11.2007	04.02.2008	571.258,91
664/2007	Cessió gratuïta de vol del Casal d'Avis de les Roquetes, a favor del Servei Català de Salut, per destinar-la a centre bàsic de salut	21.11.2006	25.05.2007	04.12.2007	(b)
680/2007	Cessió gratuïta, a favor de la Generalitat de Catalunya, de terreny situat al sector Mercat-Parc Central, per destinar-lo a la construcció d'un Institut d'Ensenyament Secundari (IES)	20.11.2007	28.11.2007	11.12.2007	161.657,82

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la resposta del DGAP i la documentació tramesa pel DGAP, adjunta a la dita resposta.

Notes:

(a) L'Ajuntament, mitjançant escrit del 14 de desembre del 2007, va demanar el retorn d'aquest expedient, en haver-se desestimat finalment la cessió.

(b) No s'inclou informe tècnic de valoració del bé cedit.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb aquestes operacions de cessions gratuïtes són les següents:

a) Comunicació de les cessions

Les cessions comunicades en l'exercici 2007 corresponen a operacions ja aprovades prèviament. En un cas, el retard de la comunicació ha superat els dos anys.

El quadre anterior mostra la data en què s'aprovà la cessió pel Ple de la corporació municipal i la data en què s'obrí l'expedient al DGAP, que correspon a la data aproximada de tramesa dels documents per part de l'Ajuntament.

Per tant, no s'ha complert el que estableix el RPEL que les cessions han d'estar comunicades al DGAP abans de la seva aprovació.

b) Comptabilització de les cessions realitzades durant l'exercici

Cap de les cessions relacionades ha estat registrada en la comptabilitat.

La raó d'aquest fet prové de la falta d'un inventari rigorós d'immobilitzat i d'uns comptes d'immobilitzat a la comptabilitat que reflectissin adequadament les transaccions d'aquests elements amb anterioritat al 31 de desembre del 2007.

Atès que a final d'any es van ajustar els comptes d'immobilitzat per adequar-los a l'inventari (vegeu apartat 2.4.10), la falta de comptabilització d'aquestes operacions va resultar teòricament solucionada en comptabilitzar la regularització d'inventari.

c) Registre del Patrimoni cedit en ús i de Patrimoni lliurat a l'interès general

La ICAL inclou les partides de Patrimoni lliurat a l'ús general i Patrimoni lliurat en cessió, incloses en l'agrupació Fons propis del balanç de situació amb saldo deutor. Aquests epígrafs recullen, respectivament, el valor de tots aquells elements d'immobilitzat els quals estan afectats a l'ús públic, o bé, aquells elements cedits de forma gratuïta. Aquest és el cas de les cessions efectuades per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Ni en la comptabilitat de l'Ajuntament ni en el detall de l'inventari de béns figura assignada cap xifra per aquests conceptes. Atès que històricament no s'han practicat en la comptabilitat anotacions d'aquests canvis de qualificació o d'aquestes cessions, el saldo comptable s'ha mantingut en tot moment amb valor zero.

A l'hora d'efectuar la revisió de l'inventari no es van inventariar de forma completa aquests béns ni, consegüentment, es van valorar.

Per tant, ni la comptabilitat ni l'inventari de béns, reflecteixen adequadament la totalitat dels béns que correspondrien a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, amb independència de la seva qualificació o afectació.

2.4.10. Inventari general i les seves modificacions

El RPEL estipula en l'article 100 que els ens locals han de portar un inventari general consolidat en el qual integrin, mitjançant epígrafs i subepígrafs, amb els ajustaments necessaris per evitar duplicacions, els inventaris que compreguin:

- Els béns, drets i obligacions de l'ens local.
- Els afectes al seu patrimoni municipal del sòl, si escau.
- Els afectes al patrimoni historicoartístic, si escau.
- Els dels organismes autònoms administratius i els dels ens amb personalitat pròpia, dependents de l'ens local.
- Els cedits a altres administracions o a particulars, però revertibles a l'ens local.

Correspon al Ple l'aprovació, la rectificació i comprovació de l'Inventari general. L'inventari l'ha d'autoritzar el secretari de la corporació, amb el vistiplau del president.

La rectificació de l'inventari s'ha de verificar anualment i s'han de reflectir en l'inventari les incidències de tota mena dels béns i drets que s'han esdevingut durant l'any.

S'ha de trametre al DGAP còpia de l'inventari general i de les seves rectificacions un cop autoritzades.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no disposava d'inventari general lligat amb comptabilitat abans del 31 de desembre del 2007. A efectes orientatius, sí que es disposava d'un registre administratiu on figuraven inscripcions fetes i actualitzades fins a l'any 2003.

Per aquesta raó l'any 2006 es va impulsar un projecte d'implantació d'inventari físic, mitjançant una solució informàtica de gestió dels béns municipals. Fruit d'aquest projecte va ser la confecció d'un nou Inventari general que, referit a la situació a 31 de desembre del 2007, va ser aprovat en sessió del Ple de la corporació el 19 de febrer del 2008. En març del 2008 es va trametre aquest inventari municipal al DGAP.

La resposta obtinguda del DGAP expressa que no s'han rebut còpies d'inventaris generals ni rectificacions durant l'any 2007 de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Les incidències i observacions que cal posar de manifest en relació amb l'Inventari general són les següents:

a) Inventari general fins al 31 de desembre del 2007

D'acord amb la informació dels paràgrafs anteriors queda palès el següent:

- L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes no disposava d'inventari general amb anterioritat a l'inventari de data 31 de desembre del 2007, ni convenientment actualitzat a l'esmentada data ni lligat amb comptabilitat.

- Com a conseqüència del punt anterior, no s'ha fet efectiva la previsió continguda a l'article 102 del RPEL, pel qual l'inventari general s'ha d'actualitzar continuadament. Així mateix, tampoc no s'han pogut fer efectives ni les rectificacions (a realitzar anualment) ni les comprovacions (a efectuar sempre que es renova la corporació) previstes en la norma.

En cap any l'Ajuntament ha rebut cap requeriment del DGAP per a la tramesa dels inventaris generals, de les seves rectificacions o de les seves modificacions.

b) Comptabilització de l'inventari general

Els saldos de comptes d'immobilitzat que figuraven a la comptabilitat de l'any 2007 es van regularitzar, d'acord amb el detall que es despenia de l'inventari general efectuat, atès que aquest presentava la situació real a 31 de desembre del 2007.

El quadre següent mostra les diferències, que van ser ajustades en comptabilitat en data 30 de desembre del 2007:

Codi i descripció	Comptabilitat prèvia	Inventari nou	Diferències
I. Inversions destinades a l'ús general	43.527.009,11	80.530.646,77	37.003.637,66
200 Terrenys i béns naturals	280.608,53	45.804.784,64	45.524.176,11
201 Infraestructures i béns destinats a l'ús general	42.781.239,47	34.725.862,13	(8.055.377,34)
202 Béns comunals	393.850,64	-	(393.850,64)
208 Bens del patrimoni històric, artístic i cultural	71.310,47	-	(71.310,47)
II. Immobilitzacions immaterials	2.351.179,94	228.449,62	(2.122.730,32)
215 Aplicacions informàtiques	79.393,54	219.640,16	140.246,62
217 Drets sobre béns en règim d'arrendament	-	8.809,46	8.809,46
Altres immobilitzat immaterial	2.271.786,40	-	(2.271.786,40)
III. Immobilitzacions materials	16.763.094,82	61.446.793,78	44.683.698,96
220 Terrenys	-2.844.578,07	33.876.744,19	36.721.322,26
221 Construccions	13.771.870,13	25.356.769,05	11.584.898,92
222 Instal·lacions tècniques	1.636.137,13	207.476,07	(1.428.661,06)
Altres immobilitzat	4.199.665,63	2.005.804,47	(2.193.861,16)
IV. Inversions gestionades	-	-	-
V. Patrimoni públic del sòl	-	14.262.288,75	14.262.288,75
240, 241 Terrenys i construccions	-	14.262.288,75	14.262.288,75
241 Aprofitaments urbanístics	-	-	-
VI. Inversions financeres permanents	2.062.058,67	1.442.737,52	(619.321,15)
250, 251, 256 Cartera de valors a llarg termini	2.062.058,67	1.442.737,52	(619.321,15)
Total	64.703.342,54	157.910.916,44	93.207.573,90

Imports en euros.

Font: Informe de Secretaria General 3/2008.

L'import global de l'ajust arribà a 93.207.573,90 €, benefici que va ser distribuït entre diferents comptes, segons el detall següent:

Codi i descripció	Import
666 Pèrdues en valors negociables	(619.321,15)
670 Pèrdues procedents de l'immobilitzat immaterial	(2.122.730,32)
671 Pèrdues procedents de l'immobilitzat material	(2.193.861,16)
771 Beneficis procedents de l'immobilitzat material	83.881.197,78
208 Beneficis procedents del patrimoni públic del sòl	14.262.288,75
Ajust d'inventari	93.207.573,90

Imports en euros.

Font: Assentaments comptables de regularització d'inventari.

c) Inventari de Secretaria i Inventari d'Intervenció a 31 de desembre del 2007

Amb posterioritat als ajustos esmentats en l'apartat anterior i amb efectes 31 de desembre del 2007, van ser inclosos en la comptabilitat una sèrie d'ajustos de regularització relacionats amb aquells béns objectes de permuta, segons el conveni de permuta per obra futura, signat entre l'Ajuntament i la societat GPM, el detall del qual s'ha explicat a l'apartat 2.4.8.1.b.

D'aquesta manera, els saldos en la comptabilitat a final d'exercici no coincideixen amb els que es deriven de l'assentament de regularització. No obstant això, l'inventari tramès per Secretaria al DGAP es correspon amb els valors anteriors a les regularitzacions efectuades a causa de les permutes.

Per tant, els valors que s'han reportat al DGAP difereixen dels que apareixen en la comptabilitat com a conseqüència dels darrers assentaments de regularització.

d) Inventari de béns de l'empresa GPM

L'article 100 del RPEL estableix que els ens locals han de portar un Inventari general consolidat.

L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes disposa, amb efectes del 31 de desembre del 2007, d'un inventari general, però sense que aquest incorpori de forma consolidada els béns pertanyents a la seva empresa participada al 100%: GPM.

La dita societat no disposa d'inventari de béns, assumpte que queda reflectit anualment en els informes de fiscalització del compte general de GPM, efectuats per la interventora.

Per tant, la societat municipal GPM hauria de disposar d'un inventari de béns per tal complir el que estableix el RPEL en referència a l'inventari general consolidat.

e) Registre de determinades categories de béns

Tant l'inventari de béns com la comptabilitat financera no recullen les categories de béns del patrimoni històric, artístic i cultural, ni tampoc la de béns comunals. Cal remarcar que,

amb anterioritat a la regularització d'inventari, aquestes categories de béns mostraven saldos de 71.310,47 € i 393.850,64 €, respectivament.

Aquestes dues categories esmentades estan incloses en el quadre de comptes de la ICAL. Els béns comunals també són objecte d'un epígraf individualitzat, segons determina l'article 106 del RPEL, sense excloure la utilització de qualsevol altre epígraf que sigui d'utilitat.

L'informe de la Intervenció, referit a l'aprovació provisional de l'inventari municipal, ja fa esment a la manca de l'inventari dels béns del patrimoni històric artístic. A data de tancament de l'informe, aquestes categories encara manquen tant en l'inventari com en la comptabilitat.

Per tant, l'Ajuntament hauria de mostrar, en el seu inventari de béns i en la comptabilitat, aquestes categories de béns de forma diferenciada.

2.5. ALTRES ASPECTES RELACIONATS AMB L'OBJECTE DEL TREBALL

Com a fruit dels procediments realitzats en aquest treball, cal posar de manifest una incidència en relació indirecta amb la subjecció a la normativa sobre tutela financera i que s'exposa a continuació.

Control financer sobre GPM

L'article 220 del TRLRHL estén la funció de control intern de l'Ajuntament sobre els seus organismes autònoms i a les societats mercantils dependents. Addicionalment, l'article 204.2 del mateix text esmentat, atribueix a la Intervenció la competència d'inspecció de les societats mercantils locals, d'acord amb els procediments que estableixi el Ple.

En el cas de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, el control intern de les empreses municipals és realitzat per la interventora.

No obstant això, a la vista de les incidències i resta de comentaris que es desprenen dels punts anteriors aquest control esdevé insuficient ateses les debilitats de control intern que presenten o han presentat les societats participades. Algunes d'aquestes deficiències també han estat posades de manifest en els informes de la Intervenció, sense que s'hagin realitzat accions posteriors per esmenar-les.

Aquestes debilitats estan agreujades per la falta de procediments estàndard de transmissió d'informació i de fluïdesa de la comunicació, així com per la falta d'accions d'esmena de les societats participades. En aquest context cal destacar que les conclusions dels informes de la Intervenció pels comptes anuals de GPM contenen nombroses excepcions i que els diferents informes de la Intervenció, que alertaven sobre deficiències de control detectades, no varen ser presos en consideració.

3. CONCLUSIONS

Un cop examinada, d'acord amb els objectius previstos, l'activitat efectuada per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes en referència amb el compliment de la normativa vigent, tant pel que fa al retiment de comptes a la Sindicatura (exercicis 2006 i 2007) com pel que fa a les obligacions en relació amb la tutela financera (exercici 2007), es considera que l'Ajuntament ha dut a terme una gestió que obliga a fer un conjunt d'observacions. Les més significatives es descriuen en l'apartat 3.1, Observacions, i són les que fan referència a incompliments rellevants de la normativa.

L'abast de la revisió té un caràcter limitat i no correspon a una fiscalització completa ja que s'ha centrat en la revisió de les àrees esmentades, pels períodes examinats, amb la documentació facilitada. L'informe, per tant, té un abast restringit i, consegüentment les conclusions no es poden utilitzar fora d'aquest context.

3.1. OBSERVACIONS

Cal que l'Ajuntament tingui present i esmeni, si escau i encara resta pendent de fer-ho, les observacions que tot seguit s'assenyalen:

1) Tramesa de documentació a la Sindicatura de Comptes de Catalunya

Les incidències que s'han posat de manifest en referència amb les obligacions de tramesa de documentació a la Sindicatura de Comptes de Catalunya són les següents:

- L'Ajuntament no va efectuar l'enviament dels comptes generals dels anys 2006 i 2007 dins dels respectius terminis legals del retiment de comptes. L'Ajuntament va efectuar el procés de tramesa via telemàtica dels comptes generals amb un retard de més d'un any des de la data límit de tramesa (vegeu apartat 2.1.a).
- Els comptes generals dels exercicis 2006 i 2007 van ser tramesos de forma incompleta. Així, per a l'any 2006 no es van adjuntar els comptes anuals de la societat participada HSSPR. Pel que fa a l'any 2007, no es van presentar els comptes ni d'HSSPR ni de GPM. Aquests comptes de les societats municipals van ser tramesos finalment amb un endarreriment superior als dos anys, respecte de l'exercici 2006, i superior a un any, respecte de l'exercici 2007 (vegeu apartat 2.1.b).

2) Obligació d'informació i autorització amb els departaments de la Generalitat

Les incidències que s'han posat de manifest en referència amb les obligacions de d'informació, tramesa de documentació i sol·licitud d'autorització d'informe previ, que per aplicació de la normativa de tutela financera en vigor, ha de realitzar l'Ajuntament als departaments de la Generalitat afectats, són les següents:

Departament d'Economia i Finances

- La tramesa completa de la documentació en les dues operacions de crèdit signades en l'exercici 2007 es va efectuar amb un retard de cinc mesos respecte al termini fixat per la normativa (vegeu apartat 2.3.3.b).
- Una anàlisi de la documentació retuda al DEF en referència amb les operacions de crèdit comunicades posa de manifest que els models enviats no eren els vigents en la data de tramesa. Així mateix, algunes dades requerides per la normativa vigent no van ser comunicades per la utilització dels models no vigents o per falta d'emplenament de les dades (vegeu apartats 2.3.3.c i 2.3.3.d).
- La comunicació de l'Estat del deute a final d'exercici no es va realitzar en el període marcat per la normativa. Després del requeriment efectuat pel DEF, la tramesa es va produir amb un retard de pràcticament nou mesos respecte a la data fixada per la normativa (vegeu apartat 2.3.7.a).
- La informació tramesa referent a l'Estat del deute a 31 de desembre del 2007 només inclou, a més de la part a llarg termini, la part a curt termini de les operacions de crèdit a llarg termini, sense incloure cap altre saldo relacionat amb operacions de crèdit a curt termini. Així, tot i que l'Ajuntament no presentava saldos creditors per operacions de crèdit a curt termini per operacions de tresoreria a 31 de desembre del 2007, mantenia un finançament disponible mitjançant pòlissa de crèdit fins a un milió d'euros (vegeu apartat 2.3.4), per la qual cosa, hauria calgut incloure aquesta informació a efectes de tutela financera (vegeu apartat 2.3.7.b).

Departament de Governació i Administracions Públiques

- L'Ajuntament va trametre els pressupostos del 2007 i 2008 amb un retard de més de vint-i-nou mesos en el primer cas i més de disset mesos en el segon cas, respecte al termini que marca la normativa vigent (vegeu apartat 2.4.3.b).
- L'Ajuntament va trametre les liquidacions de pressupostos i els estats financers del 2006 i 2007 amb un retard de més de dos anys en el primer cas i d'un any en el segon cas, respecte al termini que marca la normativa vigent (vegeu apartat 2.4.4.b).
- Diferents operacions subjectes a tutela pel DGAP han estat comunicades amb retard respecte al termini fixat per la normativa:
 - Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 677.720,81 €: retard de més de tres anys (vegeu apartat 2.4.7.1.a).
 - Segona alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 1.141.661,54 €: retard de quatre mesos (vegeu apartat 2.4.7.3.a).

- Alienació de finca via subhasta, per 270.455,44 €: retard de tres mesos (vegeu apartat 2.4.7.4.a).
- Cessions gratuïtes de terrenys: retard en quatre operacions, entre un mes i vint-i-dos mesos (vegeu apartat 2.4.9.a).
- L'Ajuntament no va comunicar les condicions definitives en què es va dur a terme la venda d'una parcel·la sobrerera per 17.247,45 € (vegeu apartat 2.4.7.5.a).
- Les operacions que es detallen seguidament han estat comunicades al DGAP. No obstant això, d'acord amb la normativa de tutela financera, el DGAP hauria d'haver requerit informe previ per a cadascuna d'elles. Les operacions són les següents:
 - Adquisició directa de terreny per compensació de deutes per 121.642,31 € (vegeu apartat 2.4.6.a).
 - Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM per 677.720,81 € (vegeu apartat 2.4.7.1.b).
 - Segona alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM per 1.141.661,54 € (vegeu apartat 2.4.7.3.b).

3) Operacions subjectes a tutela financera no comunicades al DEF

Les incidències que s'han posat de manifest en relació amb operacions subjectes a tutela financera i que no han estat comunicades per l'Ajuntament al DEF són les següents:

- L'Ajuntament va signar el 16 de juliol del 2007 un contracte de rènting amb opció de compra, corresponent a la implantació de la gespa artificial al camp de futbol de Ribes. L'import global del contracte, pel conjunt de l'operació, era de 639.710,50 €, IVA inclòs. De l'anàlisi de les condicions de l'operació de rènting (vegeu 2.3.3.e) es pot concloure que el contracte comporta l'assumpció efectiva d'un passiu financer, de la mateixa manera que en el cas d'un contracte de lísing, atès que no existeixen diferències entre el que seria un contracte de lísing i aquest contracte de rènting. A més, deixant de banda els documents de formalització de l'operació, tampoc no existeix diferència, en essència, entre aquesta operació i una operació de compra d'un actiu amb pagament ajornat. L'Ajuntament corre amb tots els riscos i beneficis de l'objecte del contracte, ja que és qui es responsabilitza, a través de les clàusules especials afegides, de qualsevol de les pèrdues que es puguin ocasionar en la seva totalitat. A partir dels arguments exposats, el contracte de rènting suposa l'assumpció d'un passiu financer, per la qual cosa hauria d'haver estat comunicat al DEF.
- Les operacions de préstec signades amb l'ICF (vegeu apartat 2.3.3.f) no tenen cobertura legal per ser excloses de la qualificació d'endeutament. Malgrat que els préstecs porten associades les cessions de drets de crèdit irrevocables de subvencions plu-

riennals concedides a l'Ajuntament, en tot cas resulten dues operacions de naturalesa diferent. Per tant, aquests préstecs, amb import pendent conjunt a 31 de desembre del 2007 de 124.913,21 € haurien d'estar inclosos com a més deute (amb les conseqüents repercussions ens els límits d'endeutament i càlcul de ràtios relacionades) i haver estat comunicats preceptivament al DEF.

- L'Ajuntament no va informar el DEF de la signatura d'una operació de crèdit a curt termini per un import d'1.000.000 €, que va ser signada per fer front al venciment d'una operació de crèdit anterior a curt termini (vegeu apartat 2.3.4). La signatura del crèdit podria ser considerada com una nova operació de crèdit a curt termini o bé com una modificació de les condicions d'una operació a curt termini anterior, atès que, a més del venciment, només va canviar el tipus d'interès aplicable (euríbor+0,03%) per la variació interanual del tipus de referència. En qualsevol de les dues consideracions, l'operació hauria d'haver estat comunicada al DEF.
- L'Ajuntament no va comunicar l'amortització parcial anticipada per 130.105,52 € del préstec signat a 21 de març del 2007, tal com estableix la normativa en vigor (vegeu apartat 2.3.5). Atenent a aquesta normativa, s'hauria d'haver tramès el certificat previst per informar de l'amortització anticipada en la data real d'aquesta (20 d'abril del 2007).

4) Operacions subjectes a tutela financera i no comunicades al DGAP

Les incidències que s'han posat de manifest en relació amb operacions subjectes a tutela financera que l'Ajuntament ha comunicat al DGAP, són les següents:

- La primera alienació directa d'un terreny de l'Ajuntament a l'empresa municipal GPM, per 677.720,81 €, i la venda del mateix terreny per part de GPM a un tercer, per 1.371.412 €, varen ser escripturades de forma simultània el 31 de juliol del 2007 (vegeu apartat 2.4.7.2.a). Aquesta venda simultània fa que les condicions siguin substancialment diferents de les incloses en el conveni inicial aprovat, especialment pel que fa referència a la destinació dels terrenys (vegeu apartat 2.4.7.2.a). La informació tramesa al DGAP durant l'any 2007, en referència amb aquesta operació, no recollia aquests canvis fonamentals i es remetia el conveni original signat el 2004. Davant aquestes circumstàncies, la JGL hauria d'haver estat informada de l'operació i haver redactat i aprovat un nou conveni. Aquest nou conveni i la resta de documentació relacionada haurien d'haver estat tramesos al DGAP, en aplicació de la normativa de tutela financera.
- D'acord amb la normativa de tutela financera, les permutes realitzades durant l'exercici 2007 per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes s'haurien d'haver comunicat al DGAP (vegeu apartat 2.4.8).
- L'escriptura d'un préstec hipotecari de 2.230.000 €, signat per l'empresa municipal GPM i una entitat de crèdit, incloïa la posposició de la condició resolutòria establerta en el

conveni de permuta del terreny objecte d'hipoteca. Aquest préstec va ser signat també per l'Ajuntament per tal d'aprovar la posposició d'aquesta clàusula (vegeu apartat 2.4.8.1.d). L'acord implicava que la resolució per incompliment suposaria la readquisició de la finca amb la càrrega de la hipoteca, mentre que la possible execució de la hipoteca suposaria l'extinció per purga de la dita condició resolutòria. La posposició suposa un canvi d'una condició substancial en l'operació de permuta, per la qual cosa se n'hauria d'haver informat la DGAP.

- Addicionalment, la clàusula esmentada en el paràgraf anterior suposa, en una de les seves opcions, l'atorgament d'una garantia de l'Ajuntament sobre el préstec, assimilable a un aval sobre una operació de crèdit. Per tant, l'existència d'aquesta opció s'hauria d'haver comunicat al DEF, ja que aquest Departament té atribuïdes les funcions en matèria de tutela financera.

5) Aspectes relacionats amb el control intern

En relació amb el control intern, s'han posat de manifest les incidències següents:

- Prèviament a la regularització efectuada a 31 de desembre del 2007, com a conseqüència de l'inventari físic de béns, el saldo en comptabilitat dels valors mobiliaris no presentava adequadament les participacions en societats mercantils de l'Ajuntament (vegeu apartat 2.3.6). Aquestes diferències també es detectaven en la resta de comptes d'immobilitzat, tal com queda palès per l'import de l'ajust efectuat en la regularització d'inventari, de 93.207.573,90 € (vegeu apartat 2.4.10.b). Cal tenir en compte que amb anterioritat a la regularització d'inventari, ni es portava l'Inventari general com a tal ni es comptabilitzaven totes les transaccions d'immobilitzat. Per tant, fins al 31 de desembre del 2007, el control sobre l'immobilitzat no es pot considerar efectiu.
- No s'ha realitzat informe previ preceptiu de la Intervenció, tal com determina el TRLRHL, en determinades operacions:
 - Adquisició directa de terreny per compensació de deutes per 121.641,31 € (vegeu apartat 2.4.6.c).
 - Venda de parcel·la sobrerera per 17.247,45 € (vegeu apartat 2.4.7.5.b).
 - Autorització de l'Ajuntament referent al préstec signat per GPM amb Caixa del Penedès, amb condicions diferents de les aprovades pel Ple i de les de l'informe d'Intervenció previ (vegeu apartat 2.4.8.1.e).
 - Autorització per part de l'Ajuntament de la posposició de la condició resolutòria inclosa en el préstec hipotecari signat per GPM (vegeu apartat 2.4.8.1.f).

Consegüentment, la Intervenció hauria d'haver estat informada i hauria d'haver emès informes previs en referència a aquestes operacions o, si més no, s'haurien d'haver

realitzat aquests informes amb posterioritat. Addicionalment, el Ple, abans de prendre cap acord sobre aquestes operacions, hauria d'haver disposat dels preceptius informes previs.

- En la dissolució i liquidació de la societat HSSPR es van produir una sèrie d'incidències, entre les quals destaca el fet que el repartiment de l'haver social atribuïble a l'Ajuntament, de 977.396,57 €, es va fer efectiu a l'Ajuntament amb un retard d'un any i mig des de la data de presa dels acords (vegeu apartat 2.3.1.a). La Intervenció no va ser informada oportunament d'aquests acords, i, un cop assabentada, tampoc no va efectuar una fiscalització efectiva per conèixer on es trobaven dipositats els diners de la liquidació en aquest lapse de temps, i així poder agilitar el cobrament.

6) Aspectes formals i documentals de les operacions

Les incidències en relació amb una deficient tramitació formal o documental de les operacions són les següents:

- La societat GPM va alienar de forma directa un terreny a una tercera entitat, possibilitat prevista per la normativa en el cas que l'adquirent tingui un caràcter benèfic i social (vegeu apartat 2.4.7.2.b). La pràctica de l'aplicació del TRLUC és que el caràcter benèfic i social de l'entitat a què s'aliena de forma directa el terreny sigui acreditada de forma fefaent, per així ajustar-se al contingut de la llei en referència al supòsit extraordinari de l'alienació directa. GPM no va demanar aquesta acreditació ni disposa d'ella en l'expedient de l'alienació.
- En determinades operacions d'alienació comunicades al DGAP durant l'exercici 2007 (vegeu apartats 2.4.7.3.c i 2.4.7.4.c) s'inclouen certificats, emesos per la Secretaria, segons els quals els béns objecte de disposició es trobaven degudament incorporats a l'inventari de béns patrimonials de l'Ajuntament. Aquests certificats entren en contradicció amb els informes de la Intervenció, en què manifestava la manca d'existència d'inventari municipal, atès que el primer inventari municipal fa referència a la situació del 31 de desembre del 2007. L'acord del Ple d'aprovació de l'inventari general a 31 de desembre del 2007 (vegeu apartat 2.4.10) és posterior als certificats emesos. Val a dir que no s'han fet esmenes posteriors respecte d'aquests certificats.
- Una de les condicions estipulades en el protocol de conveni de permuta per obra futura signat entre l'Ajuntament i l'empresa municipal GPM era que la societat podia subscriure hipoteca sobre els terrenys permutats sempre que així ho autoritzés tant l'Ajuntament com el DEF (vegeu apartat 2.4.8.1.e). El Ple de l'Ajuntament del 21 de setembre del 2004 va aprovar l'autorització a GPM per tal que subscrigués un préstec hipotecari a llarg termini, d'acord amb el seu Pla de sanejament, per un import aproximat i global de 5.757.776 €, amb una sèrie de condicionants com era el requeriment fet a l'empresa municipal perquè retornés el dia següent al de la formalització del préstec hipotecari, el préstec rebut tres mesos abans de l'Ajuntament per 1.300.000 €. Addicionalment, s'au-

toritzava l'empresa GPM a signar una operació de tresoreria, d'acord novament amb el Pla de sanejament, per un import aproximat de 900.000 €. L'autorització es trobava basada en un detallat informe de la Intervenció, en referència a les característiques de les propostes presentades i l'escollida finalment basant-se en criteris econòmics. No obstant això, l'operació signada finalment res va tenir a veure amb les condicions i entitats indicades en l'informe d'Intervenció i, per tant, per les aprovades pel Ple: l'import del préstec va ser sensiblement inferior (2.230.000 € signats enfront dels 5.757.776 € proposats); l'entitat creditícia signant (Caixa del Penedès) no apareixia a l'informe d'Intervenció com a entitat que hagués presentat cap oferta, i les condicions del préstec considerat més avantatjós diferien de les finalment signades (tipus d'interès de les caixes IRPH en el préstec signat, enfront l'euríbor + 0,65% en el préstec proposat). Per tant, l'operació final hauria necessitat de la preceptiva autorització del Ple amb les dades reals sobre el préstec a signar.

7) Comptabilització de les operacions

Les incidències en el tractament comptable de les operacions relacionades amb la tutela financera són les següents:

- En la comptabilitat financera no es van registrar fins a la data de recepció de l'ingrés efectiu, el 24 de setembre del 2008, ni l'ingrés pels dividends a percebre, corresponents a l'any 2006, ni la liquidació de l'haver social de la societat l'any 2007 (vegeu apartat 2.3.1.b).
- Atesa la consideració de deute real dels préstecs rebuts de l'ICF (vegeu apartat 2.3.3.g) les operacions amb aquesta entitat, provinents dels anys 2000 i 2002, haurien d'haver estat enregistrades comptablement com a més endeutament per a l'Ajuntament. Per tant, en el saldo de l'endeutament financer de l'Ajuntament s'hauria vist incrementat a 31 de desembre del 2007 en 124.913,21 €, import que també s'hauria de reflectir en l'Estat del deute a comunicar anualment al DEF.
- La comptabilització de les operacions relatives a alienacions, permutes i cessions de patrimoni durant l'any 2007 posa de manifest que, en el moment de la realització efectiva de les operacions, no es van registrar en la comptabilitat els elements d'immobilitzat afectats. Els casos concrets en què s'ha detectat aquesta deficiència, són els següents:
 - Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 677.720,81 € (vegeu apartat 2.4.7.1 d).
 - Segona alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 1.141.661,54 € (vegeu apartat 2.4.7.3 e).
 - Alienació de finca via subhasta, per 270.455,44 € (vegeu apartat 2.4.7.4.b).

- Parcel·la sobrera venuda, per 17.247,45 € (vegeu apartat 2.4.7.5.c).
- Terrenys inclosos en el conveni de permuta d'obra futura, per 2.101.441,55 € (vegeu apartat 2.4.8.1.b).
- Béns patrimonials cedits gratuïtament (vegeu apartat 2.4.9.b).
- Excepte en el cas del conveni de permuta d'obra futura, en cap cas es va reconèixer benefici o pèrdua en les operacions d'alienació, com hauria estat pertinent. No obstant això, atès que a final d'exercici es va regularitzar d'inventari, el resultat produït en aquestes operacions resta subsumit en l'ajust efectuat per l'inventari (vegeu apartat 2.4.10.b). En el cas del conveni de permuta, es va donar d'alta l'immobilitzat afectat a la data de la permuta, amb contrapartida com a més Patrimoni per 2.101.441,55 €. En aquest cas, l'increment de Patrimoni és fictici, i hauria d'haver estat regularitzat contra els mateixos comptes en què es va recollir la regularització d'inventari, és a dir, en comptes inclosos en Guanys i ingressos extraordinaris.
- En relació amb el conveni de permuta per obra futura, signat entre l'Ajuntament i l'empresa municipal GPM, la ICAL estableix que, en aquestes operacions, tant l'immobilitzat entregat com aquell rebut en una permuta, s'han de valorar als seus corresponents valors de taxació (vegeu apartat 2.4.8.1.b). La diferència entre el valor net comptable del bé entregat amb el seu valor de taxació produeix un benefici o una pèrdua procedent de l'immobilitzat material. Per altra banda, si la compensació en metàl·lic pactada, com la que estableix la modificació del conveni en qüestió, no compensa els diferents valors de taxació dels béns intervinents, aquesta part s'ha de registrar en el Compte de pèrdues i guanys com subvenció de capital. La comptabilització efectuada per l'Ajuntament no segueix aquest criteri pel que respecta al diferencial entre valors de taxació dels béns intervinents més la compensació en metàl·lic, que s'origina com a conseqüència de les modificacions posteriors de conveni. El diferencial existent ha estat registrat com a benefici procedent de l'immobilitzat (compte 771), de l'apartat Guanys i ingressos extraordinaris, per 273.259,26 €. D'acord amb la normativa de referència exposada, la comptabilització s'hauria d'haver efectuat al Compte del resultat econòmicopatrimonial en el compte Subvencions de capital (compte 756), de l'apartat Ingressos i transferències del dit compte.
- Les cessions gratuïtes de béns patrimonials (vegeu apartat 2.4.9.b) efectuades durant l'any 2007, no han estat registrades comptablement.

Atès que aquests elements tampoc no havien estat originàriament registrats en el moment de la seva adquisició i que s'ha efectuat la regularització de l'inventari a final d'exercici (vegeu apartat 2.4.10.b), no va ser necessari efectuar modificació posterior.

- Les següents operacions relatives al tràfic patrimonial de l'Ajuntament han estat comptabilitzades en període diferent del que pertocava:
 - Adquisició directa de terreny per compensació de deutes, per 121.641,31 € (vegeu apartat 2.4.6.d): escriptura signada el 2006 i registrada el 2007.
 - Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 677.720,81 € (vegeu apartat 2.4.7.1.d): conveni signat el 2004 i registrat el 2007.
 - Primer cobrament, per 185.674,61 €, referent a la primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM (vegeu apartat 2.4.7.1.f): cobrat el 2006 i registrat el 2007.
 - Conveni de permuta d'obra futura amb l'empresa municipal GPM, per 2.101.441,55 € (vegeu apartat 2.4.8.1.a): signat el 2003 i registrat el 2007.

El registre diferit d'aquestes operacions va tenir efectes sobre la comptabilitat pressupostària (i financera, si escau) de l'exercici 2007, quan hauria d'haver-los tingut en cadascun dels exercicis anteriors corresponents.

- Ni en la comptabilitat de l'Ajuntament ni en el detall de l'inventari de béns hi figura assignada cap xifra pels conceptes Patrimoni lliurat a l'ús general i Patrimoni lliurat en cessió, previst per la ICAL en Fons propis del Balanç de situació (vegeu apartat 2.4.9.c). Aquests epígrafs recullen, respectivament, el valor de tots aquells elements d'immobilitzat els quals estan afectats a l'ús públic o aquells elements cedits de forma gratuïta. Atès que històricament no s'han fet en la comptabilitat anotacions d'aquests canvis de qualificació o d'aquestes cessions, el saldo comptable s'ha mantingut en tot moment amb valor zero. En el procediment d'inventari no es van inventariar de forma completa aquests elements, ni es van assignar valors a aquests béns. Per tant, ni la comptabilitat ni l'inventari de béns reflecteixen adequadament la totalitat dels béns que correspondrien a l'Ajuntament, amb independència de la seva qualificació o afectació.

8) Aspectes relacionats amb la valoració d'operacions

En les operacions subjectes a tutela financera s'han apreciat incidències en relació amb valoracions inadequades i que són les següents:

- Les taxacions pericials referents a terrenys en determinades operacions d'adquisició o alienació, presentaven deficiències en els casos següents:
 - Adquisició directa de terreny per compensació de deutes per 121.641,31 € (vegeu apartat 2.4.6.b): la valoració pericial existent era de l'any 2000, per 251.117,57 €

malgrat que finalment es va donar valor a la finca per un import inferior, corresponent al deute tributari pendent del deutor el desembre del 2006 (121.641,31 €), referent al desembre del 2003. Aquest terreny s'havia posat a subhasta l'any 2000, i aquesta havia quedat deserta.

- Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, per 677.720,81 € (vegeu apartat 2.4.7.1.c): la valoració pericial era de l'abril del 2003, quan la comunicació al DGAP es va fer l'agost del 2007.
- Venda de parcel·la sobrera, per 17.247,45 € (vegeu apartat 2.4.7.5): la valoració pericial inicial va ser feta el maig del 2005, i aquesta va ser revisada a la baixa el maig del 2006 fins a l'import definitiu de venda (17.247,45 €). La venda va ser efectiva en un període posterior de quinze mesos, juliol del 2007.
- L'adquisició del terreny per compensació de deutes, per 121.641,31 € va ser feta el novembre del 2006, tot i que enregistrada en comptabilitat el 2007 (vegeu apartat 2.4.6.d). Aquest terreny havia estat posat a subhasta pública l'any 2000, però aquesta subhasta va quedar deserta. El 2005 va ser ofert gratuïtament a la Diputació, perquè fos incorporat al Parc del Garraf; no consta dins l'expedient que aquest organisme donés resposta a tal oferiment. Tots aquests factors són indicatius que el valor de mercat del terreny adjudicat era inferior al valor assignat. Per tant, s'hauria d'haver examinat el possible deteriorament d'aquest valor, mitjançant la determinació del valor de mercat actual, i registrar l'aprovisionament de la possible pèrdua de valor en la comptabilitat financera.

9) Tributació de l'IVA associat a operacions de tràfic patrimonial

En les operacions següents s'ha detectat una tributació diferida de l'IVA a conseqüència d'haver realitzat aquesta tributació en el moment de l'escripturació pública o cobrament de l'IVA de l'operació (si aquest moment és anterior a l'escripturació) i no a la data pertinent, que seria la data de signatura de conveni:

- Primera alienació directa de terreny a l'empresa municipal GPM, operació efectuada per 677.720,81 € (vegeu apartat 2.4.7.1.e): conveni signat el maig del 2004 i tributació efectuada a l'escripturació de l'operació: juliol del 2007.
- Segona alienació directa de terreny a la societat municipal GPM, operació efectuada per 1.141.661,54 € (vegeu apartat 2.4.7.3.f): conveni signat el juliol del 2007 i tributació efectuada a l'escripturació de l'operació: desembre del 2007.
- Conveni de permuta d'obra futura amb l'empresa municipal GPM, operació valorada en 2.101.441,55 € (vegeu apartat 2.4.8.1.c): conveni signat l'abril del 2003, i tributació efec-

tuada de l'IVA per l'obra futura en el venciment del termini màxim del lliurament d'aquesta obra futura, el desembre del 2007.

Consegüentment, en aquests casos, la liquidació d'IVA es va efectuar amb endarreriment, la qual cosa suposa per a l'Ajuntament, així com per a l'empresa participada, unes contingències fiscals en les quals s'haurien d'incloure recàrrecs, sancions i interessos de demora.

10) Control del DGAP sobre les operacions de tràfic patrimonial

L'anàlisi dels informes emesos pel DGAP i, en algun cas, de les comunicacions de recepció de documentació en les operacions de tràfic patrimonial de referència, posa de manifest les circumstàncies següents:

- No es fa referència al retard en l'enviament de la documentació de les operacions per part de l'Ajuntament (vegeu apartats 2.4.7.1.c, 2.4.7.3.b i 2.4.7.4.d).
- No es fa referència a la manca de sol·licitud expressa dels informes previs per part de l'Ajuntament en les alienacions de terrenys a l'empresa municipal GPM (vegeu apartats 2.4.7.1.b i 2.4.7.3.d).
- No s'ha alertat sobre la necessitat de disposar d'una nova valoració pericial actualitzada del terreny aportat, afecte a una adquisició directa per compensació de deutes (vegeu apartat 2.4.7.1.c).

11) Aspectes relacionats amb l'inventari general de l'Ajuntament

En relació amb l'inventari de l'Ajuntament es descriuen les incidències següents:

- D'acord amb el detall mostrat en l'apartat 2.4.10.a, és palès que l'Ajuntament no disposava d'inventari general convenientment actualitzat i lligat amb comptabilitat amb anterioritat a l'inventari de data 31 de desembre del 2007. Com a conseqüència de l'apartat anterior, no s'ha fet efectiva la previsió continguda a l'article 102 del RPEL, pel qual l'inventari general s'ha d'actualitzar continuadament. Així mateix, tampoc no s'han pogut fer efectives ni les rectificacions (a realitzar anualment) ni les comprovacions (a efectuar sempre que es renova la corporació) previstes per la norma. Cal recordar que en cap any l'Ajuntament ha rebut cap requeriment del DGAP per a la tramesa dels inventaris generals, de les seves rectificacions o de les seves modificacions.
- Amb posterioritat a la introducció en comptabilitat de l'inventari general de Secretaria, van ser inclosos en la comptabilitat, amb efectes 31 de desembre del 2007, una sèrie

d'ajustos de regularització relacionats amb aquells béns objectes de permuta, segons el conveni de permuta per obra futura, signat entre l'Ajuntament i la societat GPM (vegeu apartat 2.4.8.1.b). D'aquesta manera, els saldos en comptabilitat a final d'exercici no coincideixen amb els que es deriven de l'assentament de regularització (vegeu apartat 2.4.10.c). No obstant això, l'inventari tramès per Secretaria al DGAP es correspon amb els valors anteriors a les regularitzacions per permuta. Per tant, els valors que s'han reportat al DGAP difereixen dels que apareixen en la comptabilitat, com a conseqüència d'aquests assentaments addicionals de regularització en la comptabilitat.

- L'Ajuntament disposa, amb efectes del 31 de desembre del 2007, d'un inventari general, però sense que aquest incorpori de forma consolidada, els béns pertanyents a la seva empresa participada, directament i indirectament, al 100%: GPM (vegeu apartat 2.4.10.d). La dita societat no disposa d'inventari de béns. Per tal de complir el que estableix el RPEL en referència a l'inventari general consolidat, la societat municipal GPM hauria de disposar d'un inventari de béns.
- Tant l'inventari de béns com la comptabilitat financera no recullen les categories de béns del patrimoni històric, artístic i cultural ni tampoc la de béns comunals (vegeu apartat 2.4.10.e). Aquestes dues categories esmentades estan previstes tant en la ICAL com en el RPEL. Per tant, l'Ajuntament hauria de mostrar en el seu inventari de béns i en la comptabilitat aquestes categories de béns de forma diferenciada.

12) Altres aspectes de legalitat

Altres incidències col·laterals referents a incompliments de la legalitat, són les següents:

- En l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes el lloc de treball d'Intervenció està classificat de classe segona. Tanmateix, per tenir un nombre d'habitants superior a 20.000 des de fa anys, aquest lloc de treball hauria d'estar classificat de classe primera (vegeu apartat 1.2.2.2).
- El pressupost general corresponent a l'exercici 2008 va ser aprovat pel Ple en sessió del 22 de gener del 2008, per la qual cosa s'ha produït l'incompliment dels terminis establerts en la normativa, que fixa que l'aprovació definitiva del pressupost general l'ha d'efectuar el Ple de la corporació abans del 31 de desembre de l'any anterior en què hagi d'aplicar-se (vegeu apartat 2.4.3.a). Així mateix, l'Ajuntament va aprovar en Ple de data 24 d'abril del 2007 la liquidació del Pressupost corresponent a l'exercici 2006. Quant a la Liquidació del pressupost corresponent a l'exercici 2007, elaborada durant l'any 2008, va ser aprovada en el Ple de data 20 de maig del 2008 (vegeu apartat 2.4.4.a). Aquestes dates van més enllà del primer dia de març de l'any següent, data màxima per confeccionar la Liquidació del pressupost.

3.2. RECOMANACIONS

Caldria que, per tal de millorar la gestió i el control intern de l'entitat, l'Ajuntament apliqués en la mesura que no hagin ja estat implantades, les recomanacions referents a control intern i a procediments en general que s'exposen tot seguit:

- L'Ajuntament no té establert cap mena de circuit formal de comunicació d'aquelles operacions que puguin ser susceptibles de requeriments d'informe previ o tramesa de documentació en l'àmbit de la tutela financera. Aquesta manca de procediment provoca el retard o, fins i tot, la falta de tramesa de documentació i sol·licitud d'informe previ, tant al DEF com al DGAP, sense que aquests departaments disposin de cap eina coercitiva per sancionar la falta de tramesa, o el retiment amb retard. L'Ajuntament hauria d'implantar un procediment, amb els controls pertinents, que permetés la comunicació, dins el termini i en la forma escaient, de les operacions subjectes a tutela financera.
- S'ha constatat que alguns documents de l'Ajuntament enviats a l'exterior no portaven cap identificació sobre la data de sortida real, com és el cas dels formularis retuts al DEF en relació amb les operacions de crèdit. Atès que el registre de sortida no funciona en tots els casos com correspon, l'Ajuntament hauria d'emfasitzar el rigor en l'aplicació d'aquest procediment.
- En el cas de l'Ajuntament, el control intern de les empreses municipals és realitzat per la Intervenció. Tanmateix, a la vista de les incidències i observacions que es desprenen dels apartats anteriors inclosos en el cos de l'informe en referència amb les empreses municipals, i, en especial, en l'apartat 2.5 relacionat amb GPM, aquest control esdevé insuficient, ateses les debilitats de control intern que presenten o han presentat les societats participades. Aquestes debilitats estan agreujades per la falta de procediments estàndards de transmissió d'informació i de fluïdesa de la comunicació així com per la falta d'accions d'esmena de les societats participades. L'Ajuntament hauria d'efectuar les accions d'esmena que reiteradament s'exposen en els informes de la Intervenció en referència amb les societats participades així com establir uns circuits de transmissió d'informació entre les societats i l'Ajuntament que fossin eficaços i oportuns.
- L'Ajuntament no guarda còpia en els expedients d'aquelles escriptures públiques signades entre el consistori i la societat municipal GPM. D'aquesta manera, per fer la revisió de la documentació de l'expedient, o per obtenir dades de les operacions s'ha de sol·licitar còpia de documentació a la societat municipal. Aquest fet provoca lentitud i falta d'agilitat de cara a l'eficiència de les feines relacionades. L'Ajuntament hauria d'obtenir i conservar en els seus expedients tota aquella documentació necessària i suficient perquè aquests expedients siguin complets, com seria, en el cas de les operacions amb les societats municipals, les escriptures públiques signades entre l'Ajuntament i aquestes empreses.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb el que preveu la disposició transitòria tercera de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, en relació amb l'article 6.1 de la Llei 6/1984, del 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, el projecte del present informe de fiscalització fou tramès el dia 2 de febrer del 2011 a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, així com al Departament de Governació i Relacions Institucionals, i al Departament d'Economia i Co-neixement. Dins del termini establert, no s'han rebut al·legacions.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: juny de 2011

Dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: B-24069-2011